

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

БИЛТЕН 2
2023

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

БИЛТЕН 2
2023

ИЗДАВАЧ

Централна банка Босне и Херцеговине
Маршала Тита 25, 71000 Сарајево

Тел (387 33) 278 100
www.cbbh.ba
e-mail: contact@cbbh.ba

За све информације контактирати:
Уред водећег економисте

Уредништво:
др Белма Чолаковић главни и одговорни уредник
др Жељко Марић
мр Амир Хациомерагић
мр Емина Ћеман
Весна Папић

Рок за статистичке податке који су укључени у овај
број био је 15.08.2023. године.

Садржај:

СПИСАК ГРАФИКОНА.....	4
СПИСАК ТАБЕЛА.....	6
ТЕКСТНИ ОКВИР.....	7
СКРАЋЕНИЦЕ.....	8
ИЗВРШНИ САЖЕТАК.....	10
ГЛАВНИ ЕКОНОМСКИ ИНДИКАТОРИ.....	11
1. МЕЂУНАРОДНО ЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ.....	13
2. РЕАЛНИ СЕКТОР.....	18
2.1 Бруто домаћи производ.....	18
2.2 Индустијска производња.....	19
2.3 Цијене.....	20
2.4 Плате и запосленост.....	21
3. ФИНАНСИЈСКИ СЕКТОР.....	23
3.1 Девизне резерве и монетарна кретања.....	23
3.2 Обавезна резерва.....	24
3.3 Активности комерцијалних банака.....	26
3.3.1 Кредити.....	26
3.3.2 Депозити.....	28
3.3.3 Страна актива и страна пасива комерцијалних банака.....	29
3.3.4 Каматне стопе.....	30
3.4 Берзе.....	31
4. СПОЉНИ СЕКТОР.....	35
4.1 Платни биланс.....	35
4.1.1 Текући и капитални рачун.....	35
4.1.2 Финансијски рачун.....	36
4.2 Спољна трговина.....	36
4.3 Номинални и реални ефективни курс КМ.....	37
5. ВЛАДИНЕ ФИНАНСИЈЕ.....	39
5.1 Владине финансије.....	39
5.2 Порески приходи.....	39
6. СТАТИСТИЧКЕ ТАБЕЛЕ.....	42
7. Додатак.....	84

СПИСАК ГРАФИКОНА

Графикон 1.1:	Годишње промјене реалног БДП-а у Европи и одабраним земљама региона	13
Графикон 1.2:	Годишње промјене цијена одабраних роба на међународном тржишту	14
Графикон 1.3:	Годишње промјене цијена у окружењу, крајем јуна	14
Графикон 1.4:	Доприноси компоненти промјени индекса потрошачких цијена у зони евра, на крају другог квартала	15
Графикон 1.5:	Кључне каматне стопе водећих централних банака	15
Графикон 1.6:	Разлика између приноса на десетогодишње и двогодишње обвезница	16
Графикон 1.7:	Укупни кредитни стандарди за предузећа у зони евра*	16
Графикон 2.1:	Допринос годишњој промјени активности за одабране дјелатности	18
Графикон 2.2:	Допринос годишњој стопи промјене БДП-а према расходном приступу	19
Графикон 2.3:	Допринос годишњим стопама раста/пада обима индустријске производње према индустријским подручјима, изворни индекси	19
Графикон 2.4:	Допринос годишњим стопама раста/пада обима индустријске производње према индустријским групама, изворни индекси	19
Графикон 2.5:	Годишње промјене цијена у Босни и Херцеговини и зони евра, крај квартала	20
Графикон 2.6:	Доприноси годишњим стопама промјене потрошачких цијена на крају квартала	20
Графикон 2.7:	Годишње промјене у произвођачким и потрошачким цијенама, на крају квартала	20
Графикон 2.8:	Број незапослених особа и годишње промјене на тржишту рада	21
Графикон 2.9:	Квартални допринос промјени броја запослених особа према дјелатности	21
Графикон 2.10:	Кретање просјечних плата на кварталном нивоу	21
Графикон 3.1:	Девизне резерве ЦББиХ	23
Графикон 3.2:	Кварталне промјене у компонентама резервног новца	23
Графикон 3.3:	Компоненте монетарних агрегата, стања	24
Графикон 3.4:	Монетарна мултипликација	24
Графикон 3.5:	Кварталне промјене М2 и протуставки новчане масе	24
Графикон 3.6:	Стање рачуна резерви код ЦББХ и имплицитна стопа ОР	25
Графикон 3.7:	Кварталне промјене вишка изнад обавезне резерве	25
Графикон 3.8:	Кретање обавезне резерве и стопе на депоновање код ЕЦБ-а	26
Графикон 3.9:	Годишњи кредитни раст	27
Графикон 3.10:	Квартална стопа раста кредита становништву по намјени	27
Графикон 3.11:	Учешће краткорочних кредита у укупним кредитима нефинансијских предузећа	27
Графикон 3.12:	Годишња стопа раста укупних депозита бх. банака	28
Графикон 3.13:	Квартални раст укупних депозита бх. банака	29

Графикон 3.14:	Промјене у рочној струкури депозита становништва	29
Графикон 3.15:	Страна пасива банака	29
Графикон 3.16:	Страна актива банака	29
Графикон 3.17:	Каматна стопа на новоуговорене депозите становништва	30
Графикон 3.18:	Каматне стопе на кредите нефинансијским предузећима	30
Графикон 3.19:	Промет на берзама	31
Графикон 3.20:	Стопа приноса до доспјећа на тржишту десетогодишњих обвезница Федерације Босне и Херцеговине	31
Графикон 3.21:	Стопа приноса до доспјећа на тржишту петогодишњих обвезница Републике Српске	32
Графикон 4.1:	Текући рачун	35
Графикон 4.2:	Рачун услуга у платном билансу	35
Графикон 4.3:	Компензације запосленим у иностранству, дознаке и пензије из иностранства	36
Графикон 4.4:	Финансијски рачун	36
Графикон 4.5:	Годишње промјене вриједности извоза по групама производа	37
Графикон 4.6:	Годишње промјене вриједности увоза по групама производа	37
Графикон 4.7:	Годишње промјене у девизном курсу КМ	37
Графикон 5.1:	Сервисирање спољног дуга сектора генералне владе у % прихода од индиректних пореза	39
Графикон 5.2:	Задуженост генералне владе код комерцијалних банака, годишње промјене	39
Графикон 5.3:	Ниво и стопа раста нето индиректних пореза	40
Графикон 5.4:	Промјена кретања водећих група индиректних пореза	40
Графикон 5.5:	Утицај инфлације на раст прихода од ПДВ-а	40

СПИСАК ТАБЕЛА

T01: Квартални економски индикатори	43
T02: Бруто домаћи производ Босне и Херцеговине (текуће цијене)	44
T03: Структура индекса индустријске производње БиХ	45
T04: Структура индекса потрошачких цијена за БиХ (CPI)	46
T05: Просјечне бруто и нето плате и пензије	47
T06: Монетарни преглед	48
T07: Биланс стања ЦББиХ	50
T08: Консолидовани биланс комерцијалних банака БиХ	51
T09: Каматне стопе на кредите становништву	53
T10: Каматне стопе на кредите нефинансијским предузећима	54
T11: Каматне стопе на депозите становништва	55
T12: Каматне стопе на депозите нефинансијских предузећа	56
T13: Укупни депозити и кредити комерцијалних банака	57
T14: Секторска структура депозита код комерцијалних банака	58
T15: Секторска структура кредита комерцијалних банака	59
T16: Валутна структура депозита и кредита комерцијалних банака	60
T17: Куповина и продаја конвертибилне марке	61
T18: Просјечне обавезне резерве	62
T19: Обавезне резерве по обрачунским периодима	63
T20: Промет хартија од вриједности на берзама БиХ	64
T21: Трансакције у платном промету	65
T22: Платни биланс Босне и Херцеговине	66
T23: Међународна инвестициона позиција (МИП)	67
T24: Девизне резерве ЦББиХ	68
T25: БиХ-Извоз према земљи дестинације	69
T26: БиХ-Увоз према земљи поријекла	70
T27: Структура извоза и увоза робе	71
T28: Преглед просјечних средњих курсева конвертибилне марке	73
T29: Владине финансије БиХ - јединице сектора владе	74

T30: Владине финансије БиХ - структура консолидованих прихода и расхода	75
T31: Владине финансије ФБиХ - јединице сектора владе	76
T32: Владине финансије ФБиХ - структура консолидованих прихода и расхода	77
T33: Владине финансије РС - јединице сектора владе.....	78
T34: Владине финансије РС - структура консолидованих прихода и расхода	79
T35: Токови директних страних инвестиција у БиХ класификовани према земљи страног улагача	80
T36: Токови директних страних инвестиција у БиХ према NACE Rev 2 класификацији дјелатности	81
T37: Стање директних страних инвестиција у БиХ по компонентама.....	82
T38: Номинални и реални ефективни курс конвертибилне марке.....	83

Напомена: Кратка методолошка објашњења се налазе испод сваке табеле, док су опширнија доступна на www.cbbh.ba

Конвенција коришћена у табелама је следећа:

∅ просјек

* ознака за напомену

- нема појаве

... не располаже се подацима

Текстни оквир:

Текстни оквир 1: Најављено укидање накнаде на обавезну резерву у зони евра	26
Текстни оквир 2: Емисија петогодишњих обвезница Републике Српске у јуну 2023. године.....	32

СКРАЋЕНИЦЕ

АЛ	Албанија
АПП	Програмом куповине вриједносних папира
БДП/GDP	Бруто домаћи производ
БДВ	Бруто додата вриједност
БХАС	Агенција за статистику Босне и Херцеговине
БИРС	Берзански индекс Републике Српске
БТФП	Новокреирани програм финансирања (Bank Term Funding Program)
БНБ	Народна банка Бугарске
БЛСЕ	Бањалучка берза
БОА	Банка Албаније
ВQК	Централна банка Косова
бп	Базни поен
САС 40	Француски референтни индекс дионица
ЦББиХ/ЦББХ	Централна банка Босне и Херцеговине
ЦБЦГ	Централна банка Црне Горе
ЦДС	Куповина осигурања од банкрота банке (credit default swap)
CHF	Швајцарски франак
CNY	Кинески јуан
ЦПИ	Индекс цијена потрошача
ЦС	Credit Suisse
ЕА	Еврозона (Euroarea)
ЕЦБ	Европска централна банка
ЕУ	Европска унија
EUR	Евро
ЕУРОСТАТ	Статистичка канцеларија Европске уније
ФБиХ/ФБХ	Федерација Босне и Херцеговине
ФДИЦ	Федерална агенција за осигурање депозита
ФЕД	Федерални систем резерви САД
ФИНМА	Швајцарски регулатор финансијског тржишта
ФПИ	Индекс цијена хране (Организација за храну и пољопривреду Уједињених нација)
HRK	Хрватска куна
KM	Конвертибилна марка
МК	Република Сјеверна Македонија
M1	Новчана маса у ужем смислу
M2	Новчана маса у ширем смислу
DAX	Њемачки главни берзански индекс
ДБ	Deutsche bank AG Frankfurt
НБС	Народна банка Србије
NASDAQ	Амерички индекс технолошких акција

НДА	Нето домаћа актива
НБРМ	Народна банка Републике Сјеверне Македоније
НЕЕР	Номинални ефективни курс
ОПЕЦ	Организација земаља извозница нафте
ФАО	Организација за храну и пољопривреду
ОРС	Индекс обвезница Републике Српске
ОР/РР	Обавезна резерва
ПЕПП	Хитни програм куповине због пандемије
ПДВ	Порез на додату вриједност
пп	Процентни поен
QТ	Пограм мјера квантитативног пооштравања
РЕЕР	Реални ефективни курс
РС	Република Српска
RSD	Српски динар
С&П 500	Берзански индекс С&П 500
САСЕ	Сарајевска берза
CACX 10	Индекс Сарајевске берзе 10
CACX 30	Индекс Сарајевске берзе 30
СВБ	Банка силицијумске долине
СНБ	Swiss National Bank
TRL	Турска лира
USD	Амерички долар

ИЗВРШНИ САЖЕТАК

Према званичним статистичким подацима, инфлаторни притисци су, у мјесецима другог квартала 2023. године, слабили динамиком бржом од очекиване. Посљедично, брзе процјене инфлације у трећем и четвртном кварталу смо измијенили наниже. Уколико се не десе неке непредвиђене околности на међународним тржиштима, извјесно је како ће процјена инфлације за 2023. годину, у јесењем кругу средњерочних макроекономских пројекција, такође, бити измијењена наниже. Ипак, укупна инфлација је и даље знатно изнад вишегодишњег просјека, а инфлаторни притисци и даље долазе, углавном, из домаће економије, из категорија које се узимају у обзир приликом процјене базне инфлације. И номиналне и реалне плате су наставиле раст у другом кварталу, а забиљежен је најнижи број незапослених особа у посљедњих пет година.

Иако скроман, раст реалне бруто додане вриједности у првом кварталу је посљедица раста активности у услужним дјелатностима, док су производне дјелатности забиљежиле годишњи пад или занемариве стопе раста. Између осталог, успоравање економске активности у земљама главним трговинским партнерима, и смањен број наруџби из иностранства, довели су до наставка тренда смањења обима индустријске производње и у другом кварталу. Тренд раста прихода од индиректних пореза је настављен и у другом кварталу, а дио је кориштен за финансирање текуће потрошње сектора владе. Трендови у индустријској производњи и спољнотрговинској размјени у мјесецима другог квартала указују да је извјесно како ће, у складу са брзим процјенама ЦББиХ из јуна, додатно успоравање раста реалног бруто друштвеног производа бити забиљежено и у другом кварталу. Наше прелиминарне процјене економске активности у трећем кварталу су, такође, скромне, и близу оних за други квартал, упркос очекиваном расту у услужним дјелатностима.

Промет на домаћим берзама, у другом кварталу, био је највиши забиљежен у посљедњих пет година, услед примарних емисија јавног дуга у оба ентитета. И поред тога што је значајан ниво јавног спољног дуга сервисирао у другом кварталу, и замијењен, у готово истом износу, унутрашњим јавним дугом, ниво девизних резерви, на крају другог квартала, био је нешто виши у односу на крај првог квартала. Поред тога, нето страна актива банака је порасла услед значајног смањења стране пасиве, што је, такође, доприносило смањењу девизних резерви. Уз смањење обима спољнотрговинске размјене у другом кварталу,

извјесно је како је квартални раст девизних резерви узрокован снажнијим приливом страних инвестиција, или јачањем суфицита на рачуну роба. Ипак, ниво девизних резерви, на крају другог квартала, био је знатно испод нивоа са краја 2022. године.

И даље нема назнака да промјене у домаћим каматним стопама, или појачана потражња за кредитима подстичу раст инфлације. Каматне стопе на депозите су благо порасле у односу на први квартал, али оне на новоодобрене кредите су и даље готово непромијењене. Депозити домаћих сектора у банкама су, и током другог квартала, расли брже од кредитне активности банака. У другом кварталу су настављени трендови раста обавезне резерве, али и смањења укупног салда депозита банака код ЦББиХ. У другом кварталу је најављен благи раст накнаде на средства из обавезне резерве која банке држе код ЦББиХ, од почетка трећег квартала 2023. године.

У односу на претходни квартал, у првом кварталу 2023. године нису забиљежене значајне промјене у платном билансу. Годишњи раст дефицита на рачуну роба компензован је растом суфицита на рачуну услуга, и дознакама из иностранства. Раст номиналног бруто друштвеног производа, довео је до пада дефицита текућег рачуна, израженог у процентима БДП-а. У другом кварталу 2023. године забиљежен је пад вриједности спољнотрговинске робне размјене у односу на исти период претходне године.

Главни и одговорни уредник:

Др Белма Чолаковић

ГЛАВНИ ЕКОНОМСКИ ИНДИКАТОРИ

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Номинални БДП БиХ (у милионима КМ) ¹⁾ , текуће цијене	26.223	26.779	27.359	28.929	30.265	31.803	33.942	35.785	34.727	39.145	45.505
Реални БДП (стопа раста у %) ¹⁾	-0,8	2,4	1,2	3,1	3,2	3,2	3,8	2,9	-3,0	7,4	4,1
Стопа раста потрошачких цијена у БиХ ²⁾	у процентима БДП-а										
Просјечна годишња стопа раста CPI	2,1	-0,1	-0,9	-1,0	-1,1	1,2	1,4	0,6	-1,0	2,0	14,0
Годишња стопа раста CPI за децембар	1,8	-1,2	-0,4	-1,3	-0,3	1,3	1,6	-0,1	-1,6	6,3	14,7
Буџет опште владе ³⁾	у процентима БДП-а										
Приходи	43,8	42,7	43,8	43,0	42,7	43,1	43,1	42,5	42,1	41,5	39,9
Расходи ⁴⁾	45,8	44,8	45,8	42,3	41,5	40,5	40,8	40,6	47,4	41,8	40,3
Салдо	-2,0	-2,2	-2,0	0,7	1,2	2,6	2,3	1,9	-5,3	-0,3	-0,4
Новац и кредит	у процентима БДП-а										
Новац у ширем смислу (M2)	56,9	60,1	63,1	64,5	66,7	69,5	71,3	73,6	81,3	80,6	72,9
Кредити невладиним секторима	56,1	56,5	56,2	54,4	53,7	54,9	54,3	55,0	55,2	50,9	45,9
Платни биланс											
Бруто девизне резерве											
У милионима КМ	6.509	7.068	7.826	8.606	9.531	10.557	11.623	12.597	13.868	16.348	16.066
У милионима USD	4.274	4.797	5.309	4.883	5.391	6.083	7.012	7.210	8.079	9.885	8.637
У мјесецима увоза робе и услуга	5,3	5,8	6,1	6,7	7,2	7,1	7,3	7,8	10,0	9,3	6,9
Салдо текућег рачуна											
У милионима КМ	-2.266	-1.425	-1.983	-1.458	-1.424	-1.520	-1.094	-927	-1.125	-923	-2.045
У милионима USD	-1.488	-967	-1.345	-827	-805	-876	-660	-531	-655	-558	-1.099
У процентима БДП-а	-8,6	-5,3	-7,2	-5,0	-4,7	-4,8	-3,2	-2,6	-3,2	-2,4	-4,5
Салдо робне размјене ⁵⁾											
У милионима КМ	-7.779	-7.099	-7.874	-7.176	-7.089	-7.417	-7.521	-7.963	-6.268	-7.170	-10.095
У милионима USD	-5.108	-4.817	-5.342	-4.071	-4.010	-4.274	-4.538	-4.558	-3.651	-4.335	-5.427
У процентима БДП-а	-29,7	-26,5	-28,8	-24,8	-23,4	-23,3	-22,2	-22,3	-18,0	-18,3	-22,1
Спољни дуг сектора владе											
У милионима КМ	7.212	7.563	8.442	8.693	8.872	8.147	8.198	8.140	8.726	9.435	9.257
У милионима USD	4.861	5.330	5.249	4.856	4.782	4.996	4.801	4.657	5.479	5.417	5.048
У процентима БДП	27,5	28,2	30,9	30,0	29,3	25,6	24,2	22,7	25,1	24,1	20,3
Сервисирање спољног дуга ⁶⁾											
У милионима КМ	413	685	761	581	723	983	955	794	741	773	802
У милионима USD	271	465	516	330	409	567	576	454	432	467	431
У процентима извоза робе и услуга	4,9	7,6	8,2	5,7	6,7	7,7	6,7	5,5	6,2	4,7	3,7

Напомена:

1) Извор: Агенција за статистику БиХ, Бруто домаћи производ за БиХ IV квартал 2022. године, производни приступ, први резултати, март 2023. године.

2) Извор: Агенција за статистику БиХ

3) Извор: Централна банка БиХ

4) Расходи укључују и нето набавку сталних средстава.

5) Салдо извоза и увоза робе на платнобилансној основи укључује прилагођења обухвата и вриједности која се раде у сврху извјештавања о платном билансу, у складу с методологијом ММФ-а (Приручник за платни биланс, шесто издање).

6) Извор: Министарство финансија и трезора БиХ

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Међународно
економско окружење

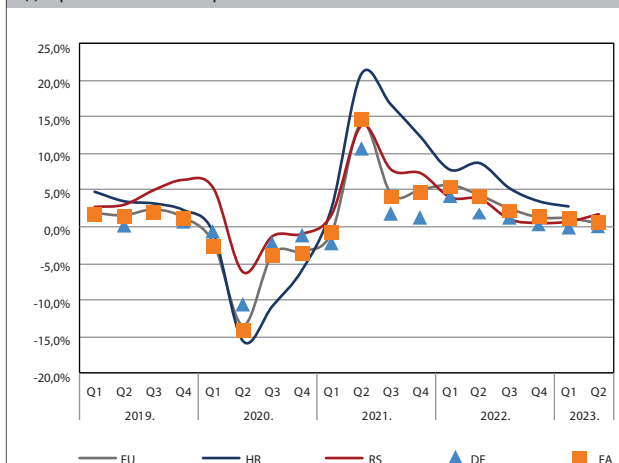
1. МЕЂУНАРОДНО ЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ

У другом кварталу 2023. године је настављено успоравање економске активности у ЕУ и зони евра започето средином претходне године. Истовремено су забиљежене ниже стопе раста цијена у ЕУ и зони евра, док су цијене енергије забиљежиле пад на годишњем нивоу. Базна инфлација је остала на изузетно високом нивоу услед раста цијена услуга. Мјере рестриктивне монетарне политике водећих централних банака су настављене, а ЕЦБ је најавила и увођење нулте накнаде на обавезну резерву како би се осигурала ефективност монетарне политике. На тржишту десетогодишњих обвезница приноси су смањени, а до највећег смањења дошло је у земљама ЕУ које имају своју националну валуту и у просјеку највише каматне трошкове јавног дуга.

Тренд успоравања економске активности у ЕУ и зони евра започет средином претходне године настављен је и у другом кварталу 2023. године. Упорни инфлаторни притисци, као и глобална неизвјесност везана за кретање кључних макроекономских показатеља утицали су на обим економске активности у посматраном периоду. Инфлаторни притисци одјељка енергената имали су значајно мањи утицај на ниво реалне економске активности у другом кварталу у поређењу са претходним периодом, првенствено као посљедицу високих вриједности из базног периода, као и диверзификације и стабилизације глобалног тржишта енергената. Смањени притисци на тржишту енергената, диверзификација на страни понуде као и снажни показатељи на тржишту рада утицали су да је и Европска комисија у прољетном кругу макроекономских пројекција¹ кориговала стопе раста БДП-а за ЕУ и зону евра благо навише у односу на зимске пројекције. Наиме, на нивоу цијеле 2023. године за ЕУ, Европска комисија предвиђа реалну стопу раста БДП-а од 1,0% (0,8% у зимском кругу пројекција), док за зону евра предвиђа раст од 1,1% (0,9%). Међутим, с обзиром на и даље висок ниво базне инфлације, изгледно је додатно поштравање услова финансирања, док ће недавне турбуленције у финансијском сектору вјероватно вршити додатни притисак на цијену и доступност извора финансирања, успоравајући раст инвестиција, посебно погађајући улагања у стамбене фондове. Прелиминарне брзе процјене EUROSTAT-а² за други квартал ове године указују на скроман раст реалне економске активности у ЕУ и зони евра од 0,5% и 0,6%, тим редом, на годишњем нивоу. Оно

што додатно забрињава јесте контракција њемачке економије у два зимска квартала (Q4 2022 и Q1 2023), посматрано на кварталном нивоу, што практично значи техничку рецесију. Упркос очекиваном благом расту њемачке економије у другом кварталу, према јунском извјештају Бундес банке заснованом на позитивним кретањима индекса седмичне активности (WAI)³, брзе пројекције EUROSTAT-а показују да је у односу на претходни квартал, економска активност Њемачке остала стабилна, док је на годишњем нивоу забиљежен пад од 0,1%.

Графикон 1.1: Годишње промјене реалног БДП-а у Европи и одабраним земљама региона

Извор: Еуростат

Напомена: Подаци за Q2 2023. године представљају прелиминарне брзе процјене Европске комисије, сезонски прилагођене податке (у тренутку припреме Билтена нису били доступни подаци о кретању БДП за Хрватску за други квартал текуће године)

Глобално тржиште берзанских роба је у другом кварталу ове године било под великим притиском смањене потражње. Средином јуна, барел нафте је изгубио на вриједности скоро 40,0% у поређењу са истим периодом претходне године, а сличан тренд пада цијена присутан је и код индустријских метала, што је понајвише повезано с глобалним успоравањем пословних активности и падом потражње у Кини (Графикон 1.2). Према посљедњим доступним подацима, крајем јула је дошло до раста цијена нафте, које сусенатајначинприближиленајвишојвриједности у посљедња три мјесеца подстакнуте поремећајима на страни понуде и очекиваним порастом кинеске потражње. Поремећаји на страни понуде су највећим дијелом везани за смањење испорука из афричких земаља услед политичке нестабилности (Либија) и техничких потешкоћа (Нигерија), али и најављеног смањења извоза нафте из Русије. Такође, очекује се да ће Кина, услед споријег опоравка након укидања рестриктивних ковид мјера, увести циљане стимулативне мјере како би подстакла свој економски опоравак, јачајући позитивна очекивања на тржишту. Европска економија успјела је у доброј мјери да превазиђе негативне посљедице рата у Украјини пребродивши енергетску кризу захваљујући брзој

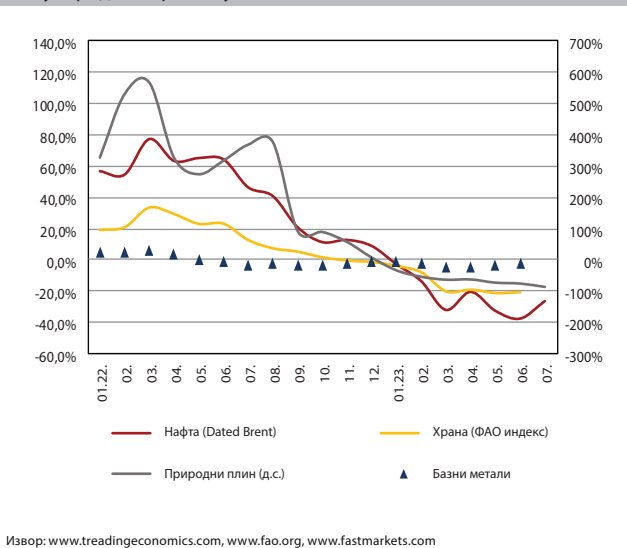
¹ European Commission - Press release: „Spring 2023 Economic Forecast: An improved outlook amid persistent challenges, May 2023

² Прелиминарне брзе процјене за други квартал 2023. године, EUROSTAT, 31 јули. 2023

³ Индекс седмичне активности (WAI) је индекс осмишљен да благовремено мјери стварну економску активност у Њемачкој. Индекс се заснива на дневним, седмичним, мјесечним и кварталним показатељима за њемачку економију.

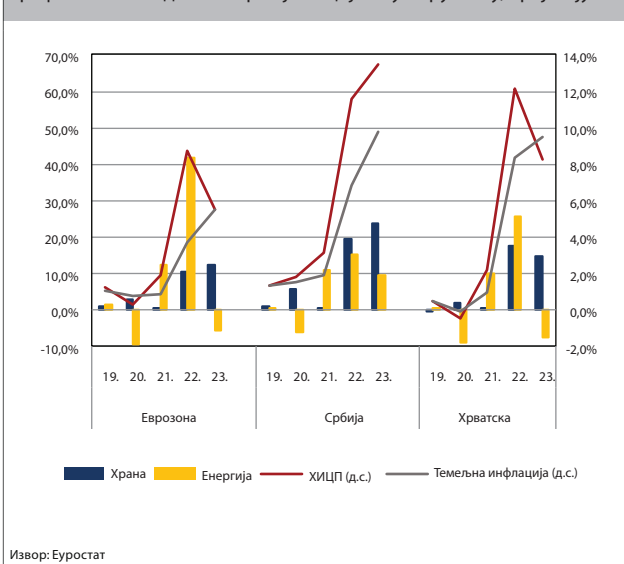
диверзификацији понуде, али и значајним падом потрошње гаса. Цијена природног гаса у јулу на холандском TTF чворишту је била 84,9% нижа него претходне године, првенствено као последица базног ефекта, али и високог нивоа диверзификације на страни понуде. Наиме, увоз природног гаса из Русије је преполовљен, док се увоз течног нафтног гаса из САД удвостручио уз инсталирање нових плутајућих гасних терминала у Финској, Њемачкој и Холандији. Надаље, инсталиран је рекордан број вјетро и соларних капацитета за производњу електричне енергије, што је значајно умањило тражњу за природним гасом. Велику улогу у смањењу тражње за гасом имало је и смањење потрошње овог енергента у Европи, тако да је она почетком другог квартала ове године била за око 18,0% нижа у односу на претходну годину, што је премашило постављени циљ ЕУ о добровољном смањењу потрошње од 15,0%. Цијене базних метала су у другом кварталу 2023. године указивале на умјерен раст, с обзиром да очекивани подстицај у кинеској економији није успио да се оствари у јуну. Фјучерси на алуминијум пали су испод 2.175 долара по тони, приближавајући се најнижем нивоу од септембра 2022. јер се снажна понуда подударила са све већом забринутостју због ниске потражње. Цијене хране, мјерене индексом FAO, су у јуну биле 20,9% ниже у односу на исти мјесец претходне године, што је одраз пада цијена шећера, биљних уља, житарица и млијечних производа, док је индекс цијена меса остао практично непромијењен. Међутим, прелиминарни подаци из јула указују на раст цијена пшенице, тако да се цијена на берзи у САД приближила петомјесечном максимуму, јер су геополитичке тензије и неповољни услови раста наставили да врше притисак на изгледе везане за глобалну понуду. Раст цијена пшенице на међународном тржишту највећим дијелом је последица окончања споразума који је омогућавао извоз украјинских житарица преко лука на Црном мору. С друге стране, обновљени талас суше у кључним регијама смањено је очекивања приноса на жетву која је у току.

Графикон 1.2: Годишње промјене цијена одабраних роба на међународном тржишту

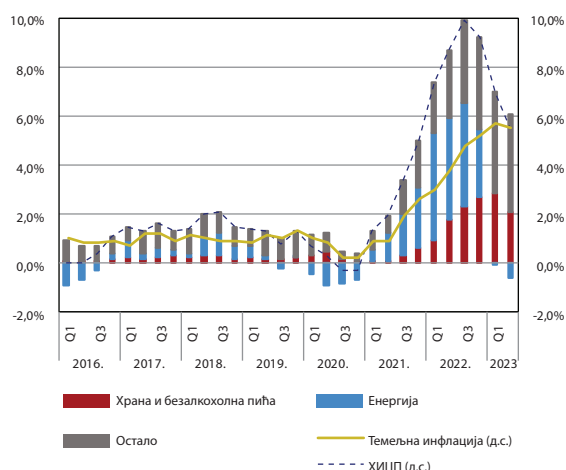
У јуну 2023. године у ЕУ и зони евра забиљежене су ниже годишње стопе раста цијена у поређењу са крајем претходног квартала. Регистрована стопа инфлације у ЕУ и зони евра је износила 6,4% и 5,5%, и нижа је за 1,9 п.п. односно 1,4 п.п., тим редом, у односу на крај првог квартала. Само четири земље зоне евра су евидентирале двоцифрене стопе раста цијена. Иако је забиљежено осјетно попуштање цјеновног притиска, већина земаља зоне евра је у посматраном периоду за одјељак хране забиљежила двоцифрене годишње стопе раста цијена. Цјеновни индекси за ову категорију потрошачке корпе у ЕУ и зони евра указују на раст цијена хране од 13,8% и 12,6%, тим редом, што је за 5 п.п. ниже у односу на крај првог квартала. Истовремено је већина земаља у окружењу забиљежила и значајно смањење цијена енергије, а годишњи пад цијена енергије на нивоу зоне евра износио је 5,6% (Графикон 1.3).

Графикон 1.3: Годишње промјене цијена у окружењу, крајем јуна

Ипак, базна инфлација је остала на изненађујуће високом нивоу од 5,5% за зону евра, услјед раста цијена услуга (5,4%) које чине значајну компоненту у структури НИСП-а и цијена индустријских производа без енергије (5,5%). Ове двије категорије, уз храну, алкохол, дуван и енергију чине трећину укупних трошкова земаља зоне евра. Док је допринос цијена хране и енергије укупном расту цијена зоне евра крајем другог квартала износио 2,1%, допринос осталих категорија укупном расту цијена је износио 4%. У наредном периоду се очекује и даље доминантан утицај цијена које улазе у цјеновне индексе који се користе за израчун базне инфлације (Графикон 1.4).

Графикон 1.4: Доприноси компоненти промјени индекса потрошачких цијена у зони евра, на крају другог квартала

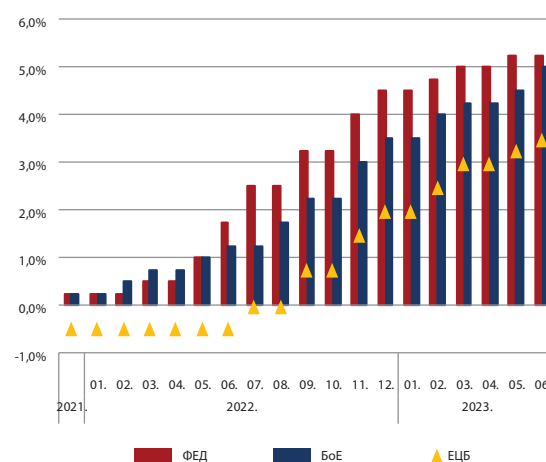

Извор: Еуростат

Мјере рестриктивне монетарне политике водећих централних банака су настављене и у другом кварталу 2023. године. Раст кључних каматних стопа FED-а и ЕЦБ-а у посматраном периоду одвијао се споријом динамиком. FED је у мају 2023. године забиљежио једно повећање референтне каматне стопе на преконоћне депозите за 25 б.п., а укупно повећање референтних стопа у овој години износило је 75 б.п. (Графикон 1.5). ЕЦБ је у другом кварталу, са циљем што скоријег остварења средњерочног инфлаторног циља од 2%, забиљежила повећање каматних стопа у два наврата, а укупан раст каматних стопа износио је 50 б.п. и представља четврто повећање у току године. Према посљедњим доступним информацијама у моменту израде извјештаја, ЕЦБ и FED су у јулу мјесецу одлучили повећати кључне каматне стопе за додатних 25 б.п. Како би се осигурала потпуна контрола и ефективност мјера монетарне политике, ЕЦБ је најавила и увођење нулте накнаде на обавезну резерву (више у Текстном оквиру). Сматра се да су цјеновни индекси који улазе у израчун базне инфлације и даље високи, те су процјене базне инфлације измијењене навише, упоредо са измјенама процјена БДП-а наниже, у поређењу са претходним пројекцијама.⁴ Раст каматних стопа се одразио на контракцију кредитног раста услјед поштравања услова финансирања. Очекивања су да ће довољно рестриктивне мјере монетарне политике значајно утицати на трошкове задуживања/капитала, одлуке о потрошњи и инвестицијама те смањење агрегатне тражње, а и на очекивања и динамику цијена.

ЕЦБ је наставила и остале активности квантитативног поштравања укључујући мјесечно смањење портфолија програма куповине хартија од вриједности (APP, eng. Asset purchase programmes) у износу од 15 милијарди ЕУР, као и активности реинвестирања главнице доспјелих хартија од вриједности до краја 2024. године, у склопу програма хитне куповине у случају пандемије (PEPP, eng. Pandemic emergency purchase programme). Поред измјена кључних каматних стопа, FED је такође наставио активности на смањењу билансне aktive, те је укупно смањење портфолија хартија од вриједности у 2023. години износило 420 милијарди USD.

Графикон 1.5: Кључне каматне стопе водећих централних банака

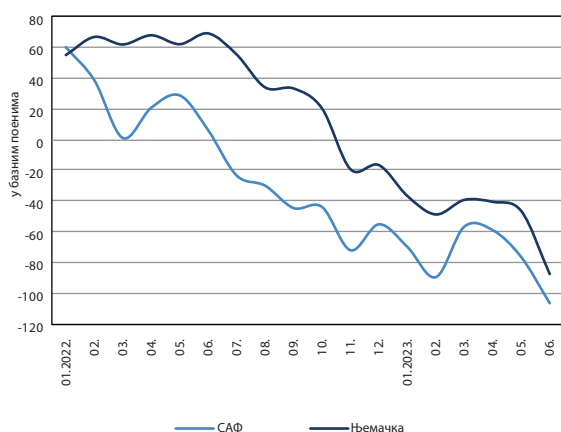
Извор: ЕЦБ, БоЕ, ФЕД

Већ дванаести мјесец узастопно, крива приноса у САД је инверзна (приноси на двогодишње обвезнице су већи од приноса на десетогодишње обвезнице), међутим очекивања учесника на финансијском тржишту о скорој рецесији у САД још увијек нису реализована (Графикон 1.6). С друге стране, чинило се да ће након пада БДП-а у посљедњем кварталу претходне године, и формирања инверзне криве приноса на тржишту државних обвезница Њемачке, зона евра ући у техничку рецесију али кориговани подаци зоне евра за први квартал 2023. године су показали да економија зоне евра стагнира, да би у другом кварталу био регистрован раст⁵.

⁴ <https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2023/html/ecb.sp230707~8f8f9debc6.en.html>

⁵ Од четири највеће економије ЕУ само је њемачка економија била у рецесији, иако је у јуну имала једну од најнижих стопа незапослености (3%) као и значајно нижу стопу незапослености од Шпаније (11,7%), Италије (7,4%) и Француске (7,1%).

Графикон 1.6: Разлика између приноса на десетогодишње и двогодишње обвезница

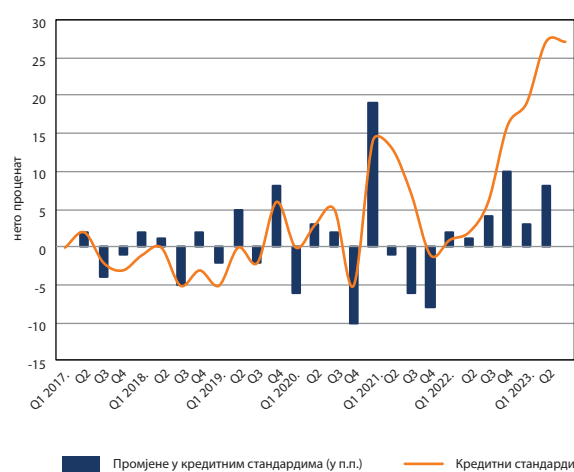
Извор: www.investing.com

Формирање инверзне криве приноса на тржишту првокласних обвезница зоне евра (енг. Triple A) уз значајно блажи степен инверзије на тржишту осталих обвезница указује да су ризици од рецесије у појединим земљама зоне евра и даље још увијек врло јаки. На тржишту десетогодишњих обвезница земаља зоне евра, приноси су у односу на претходни квартал смањени, при чему је настављен тренд опадања распона између приноса на њемачке обвезнице и приноса на обвезнице земаља зоне евра са изузетно високим јавним дугом. Поред Грчке чије приноси од просјечних приноса зоне евра одступају за 70 б.п. (6/2023), највише су смањени приноси на јавни дуг земаља које имају највише стопе приноса на десетогодишње обвезнице. На нивоу ЕУ, приноси на ове тржишту су и даље највиши у земљама које имају своју националну валуту и воде самосталну монетарну политику, Чешка, Пољска, Румунија и Мађарска, и у просјеку су 5,9% на крају другог квартала. На нивоу ЕУ, приноси на ове тржишту су и даље највиши у земљама које имају своју националну валуту и воде самосталну монетарну политику, Чешка, Пољска, Румунија и Мађарска, и у просјеку су 5,9% на крају другог квартала. На крају јуна, приноси на тржишту десетогодишњих обвезница су у Њемачкој 2,38%, просјечни на нивоу зоне евра 3,04%, у Грчкој 3,7%.

Као што је било и очекивано у условима јаких рецесионих ризика и изузетно рестриктивне монетарне политике ЕЦБ-а, у другом кварталу је према спроведеној анкети⁶ (Графикон 1.7) дошло до даљег поопштравања кредитних стандарда за одобравање кредита нефинансијским предузећима у зони евра. Банке су у другом кварталу поопштриле и критерије за одобравање свих врста кредита становништву, с тим да је због вишег кредитног ризика израженије поопштравање кредитних стандарда за потрошачке кредите, него за стамбене кредите. Слично као и

у анкети ЦББиХ⁷, банке у зони евра указују на раст ризика и нижу толеранцију на ризике. На тржишту кредита нефинансијским предузећима и потрошачких кредита становништву, лоши кредити су допринијели поопштравању кредитних услова, док је утицај лоших кредита на кредитне стандарде на тржишту хипотекарних кредита био неутралан. Ипак, актуелно поопштравање кредитних стандарда је још увијек значајно испод кредитних рестрикција уведених током, и непосредно након глобалне финансијске кризе, тако да је и утицај промјена у агрегатној потражњи коју креирају банкарски кредити на привредну динамику значајно слабији.

Графикон 1.7: Укупни кредитни стандарди за предузећа у зони евра *

Извор: ЕЦБ

*Раст изнад нуле представља поопштравање кредитних стандарда

⁶ ECB, Bank Lending Survey, јули 2023.⁷ Анкета о кредитној активности банака у БиХ, Извјештај за трећи и четврти квартал 2022.године и први квартал 2023. године. ЦББиХ, 26.7.2023.године.

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Реални сектор

2. РЕАЛНИ СЕКТОР

Успоравање економске активности у ЕУ, уз присутну контракцију у Њемачкој, главном спољнотрговинском партнеру БиХ, праћену смањењем реалне потрошње домаћинства, утицали су на кретање реалне економске активности у БиХ у првом кварталу 2023. године. У посматраном периоду, забиљежена је најнижа стопа раста реалног БДП-а и извоза роба и услуга у посљедње двије године, а као посљедица смањења крајње потрошње у БиХ и пада обима индустријске производње. Тренд пада обима индустријске производње започет крајем претходне године, настављен је и у овој години, првенствено као посљедица пада прерађивачке индустрије. Наиме, смањење економске активности у ЕУ и генерално тражње за домаћим производима, утицало је на пад индустријске производње у БиХ на годишњем нивоу, пети мјесец у низу, закључно са јуном ове године. Истовремено, квартални раст цијена у другом кварталу 2023. године представља најнижу кварталну стопу раста забиљежену од 2021. године. Крајем маја 2023. године забиљежен је најнижи број незапослених лица у посљедњих пет година као и значајнији раст реалних плата.

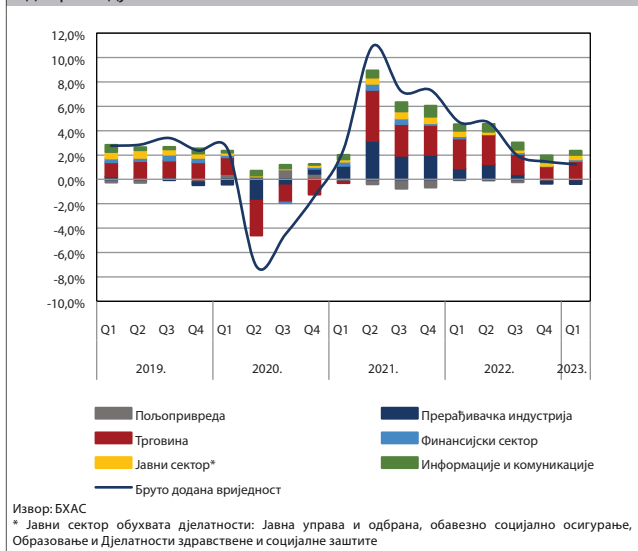
2.1 Бруто домаћи производ

Упркос чињеници да су се ланци снабдијевања стабилизовали, а трошкови доставе и рокови испоруке добављача вратили на ниво прије пандемије, висока инфлација је наставила да врши притисак на расположиви доходак и куповну моћ домаћинства. Рестриктивна монетарна политика у ЕМУ је наставила да подиже цијену задуживања, утичући и на економску активност у БиХ, тако да је у првом кварталу 2023. године забиљежен скроман годишњи раст реалног БДП-а од 1,1%, што је у складу са кретањима реалне економске активности у ЕУ и зони евра. У посматраном периоду, забиљежена је најнижа стопа раста реалног БДП-а у посљедње двије године, упркос номиналном расту од 12,6%, што указује на још увијек снажан инфлаторни притисак. Бруто додана вриједност (БДВ) је у првом кварталу такође забиљежила скромну годишњу реалну стопу раста од 1,2%, али је она била за 40 б.п. виша у поређењу са претходним кварталом.

Посматрано по подручјима класификације дјелатности, иако скроман, раст реалне БДВ је посљедица раста услужних дјелатности, док су производне дјелатности забиљежиле годишњи пад или занемариве стопе раста. Најизраженији раст реалне економске активности на годишњем нивоу забиљежиле су дјелатности трговине на велико и мало (8,0%) и хотелијерство и угоститељство (6,2%). Највећи допринос реалном расту БДВ, на годишњем нивоу, имале су дјелатности трговина на велико и мало и јавни сектор, док је дјелатност прерађивачке

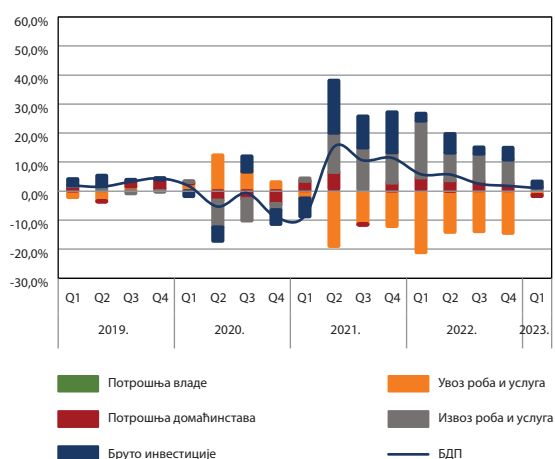
индустрије која има учешће од 13,2% имала негативан допринос расту БДВ (Графикон 2.1). Поред наведених, скроман допринос расту реалне БДВ забиљежиле су и дјелатности информација и комуникација и хотелијерства и ресторана. С друге стране, највећи пад економске активности и негативне стопе реалног раста на годишњем нивоу забиљежене су у дјелатности прерађивачке индустрије (-2,8%), грађевинарства (-1,6%) и производње и снабдијевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизације (-1,6%), које су уједно имале и највећи негативан допринос расту реалне БДВ. Контракције наведених дјелатности су највећим дијелом везане за смањење домаће тражње као и смањење извоза, првенствено базних метала.

Графикон 2.1: Допринос годишњој промјени активности за одабране дјелатности

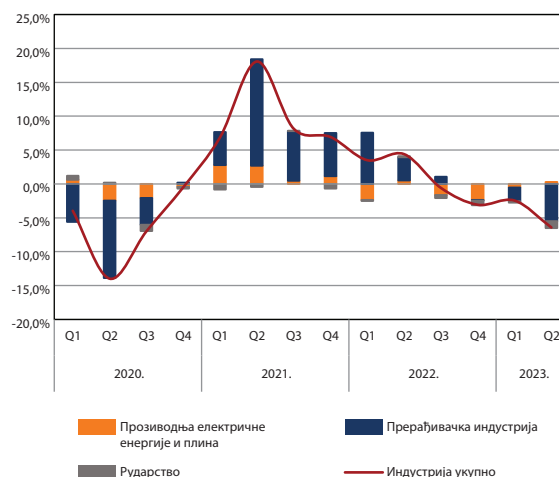
Посматрајући кретање реалне економске активности по расходном приступу (Графикон 2.2), највећи допринос расту реалног БДП-а забиљежен је код бруто инвестиција, које су на годишњем нивоу расле по реалној стопи од 12,4%. Извоз роба и услуга, категорија БДП-а која је посљедњих година биљежила највећи позитиван допринос расту реалног БДП-а, у првом кварталу 2023. године је забиљежила најнижу стопу реалног раста у посљедње двије године (1,7%). Скромна стопа реалног раста извоза роба и услуга у посматраном периоду је детерминисана падом економске активности у Њемачкој, најзначајнијем трговинском партнеру БиХ, као и падом вриједности извоза неких од најзначајнијих извозних група производа: базних метала, намјештаја и електричне енергије (детаљније погледати у поглављу 4.2 Спољна трговина). Наглашени инфлаторни притисци у првом кварталу текуће године, посебно у одјељцима роба и услуга који имају најзначајније учешће у укупним издацима домаћинства, утицали су на пад реалне потрошње домаћинства у првом кварталу од 0,4% и њен негативан допринос расту реалног БДП-а.

Графикон 2.2: Допринос годишњој стопи промјене БДП-а према расходном приступу

Извор: БХАС

Графикон 2.3: Допринос годишњим стопама раста/пада обима индустријске производње према индустријским подручјима, изворни индекси

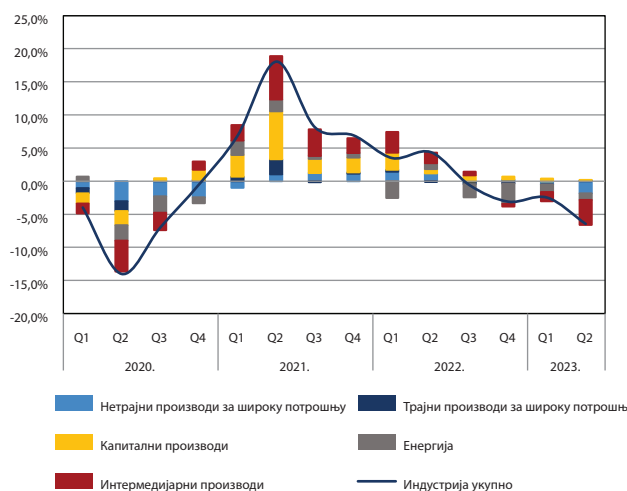
Извор: БХАС

2.2 Индустријска производња

Постпандемијски образац потрошње све више је усмјерен ка услугама, док производни сектори указују на одређене слабости. Геополитичка неизвјесност, уздрмано повјерење потрошача, као и изазовно финансијско окружење, утицали су на пад инвестиција у проширење производних капацитета и повећање продуктивности у развијеним економијама, што се директно прелило и на земље у развоју. Успоравање економске активности и смањен број наруџби из иностранства, утицали су на пад обима индустријске производње у БиХ у другом кварталу од 6,5% (Графикон 2.3). Пад индустријске производње је највећим дијелом посљедица годишњег пада обима прерађивачке индустрије од 7,5%. Дјелатност рударства је такође забиљежила пад у посматраном периоду (14,0%), док је дјелатност производње електричне енергије и гаса забиљежила раст (1,7%). У оквиру прерађивачке индустрије, скоро све најзначајније гране су на годишњем нивоу забиљежиле пад у другом кварталу ове године, с тим што је најизраженији пад забиљежен код производње и обраде базних метала од 25,4%, што је директно утицало на вриједност извоза ове групе производа (видјети поглавље 4.3 Спољна трговина). Такође и остале значајне гране прерађивачке индустрије су забиљежиле пад у другом кварталу 2023. године: производња прехранбених производа (5,8%), прерада дрвета и производа од дрвета (22,3%) и производња производа од гуме и пластичних маса (8,7%).

Посматрано према главним индустријским групама, најизраженији допринос годишњем паду индустријске производње у другом кварталу 2023. године забиљежили су интермедијарни производи као и нетрајни производи за широку потрошњу, док су капитални и трајни производи за широку потрошњу имали занемарив позитиван утицај на обим индустријске производње (Графикон 2.4). Значајан допринос интермедијарних производа укупном паду индустријске производње посљедица је високог пондера ове индустријске групе, али и њеног значајног годишњег пада.

Графикон 2.4: Допринос годишњим стопама раста/пада обима индустријске производње према индустријским групама, изворни индекси

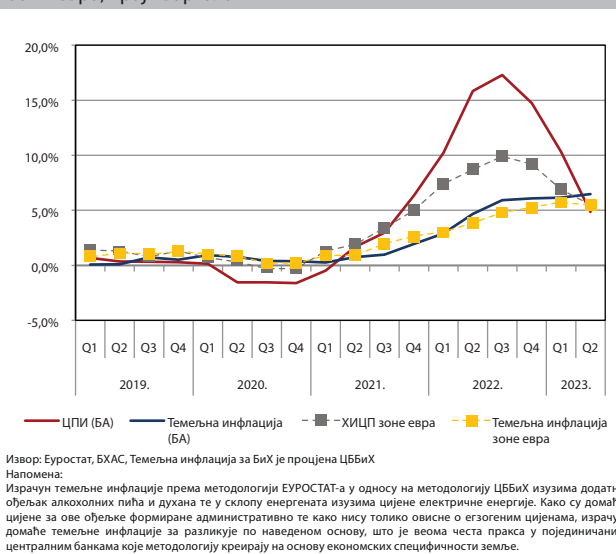

Извор: БХАС

2.3 Цијене

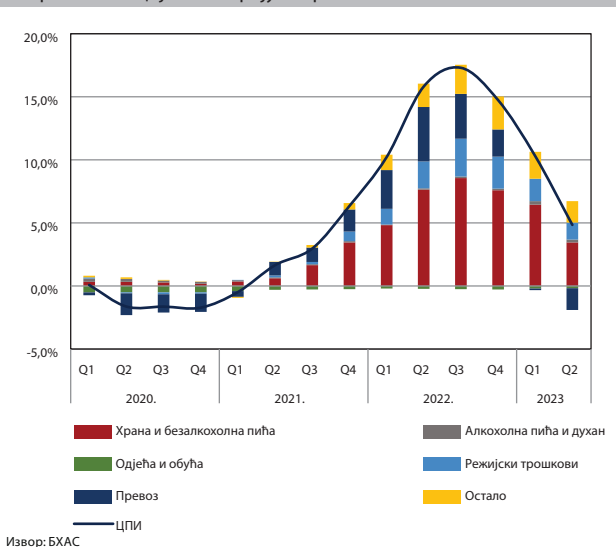
У јуну 2023. године на домаћем тржишту је забиљежена нижа годишња стопа раста цијена у поређењу са динамиком раста цијена у окружењу. Након четири узастопна квартала у којим је забиљежена двоцифрена стопа раста цијена, у другом кварталу 2023. године забиљежен је годишњи раст цијена од 6,38% (Графикон 2.5). Квартални раст цијена износио је 0,3% и представља најнижу кварталну стопу раста забиљежену од 2021. године. Цјеновни индекси за најзначајније и најпромјенивије категорије потрошачке корпе у другом кварталу 2023. године указују на слабљење цјеновног притиска и скромније годишње стопе раста цијена.

Графикон 2.5: Годишње промјене цијена у Босни и Херцеговини и зони евра, крај квартала

Највећи допринос расту цијена забиљежен је за одјељак хране и безалкохолних пића, те одјељак режијских трошкова (допринос од 3,85% и 1,8%, тим редом). Ипак, посматрано на годишњем нивоу, раст цијена у другом кварталу 2023. године за одјељак хране и безалкохолних пића је нижи за 9,2 п.п. у односу на раст забиљежен у претходном кварталу (Графикон 2.6).

Графикон 2.6: Доприноси годишњим стопама промјене потрошачких цијена на крају квартала

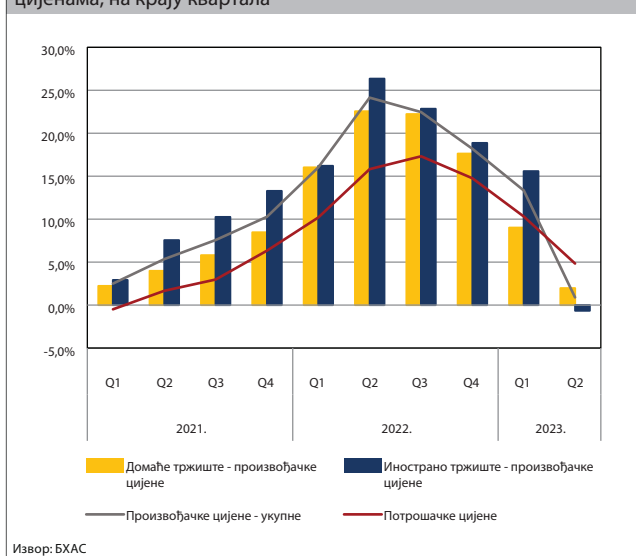
Истовремено је значајан годишњи пад цијена забиљежен за одјељак превоза и износио је 9%. У јуну 2023. године у одјељку хране цијене поврћа су забиљежиле значајан годишњи раст (26,3%), а високе стопе раста забиљежене су и за категорију воћа (16,35%) као и млијеко, сир и јаја (16,9%). Значајан пад цијена на годишњем нивоу, крајем другог квартала забиљежен је за категорију уља и масноћа.

Истовремено је присутан упоран цјеновни притисак у категорији индекса који улазе у израчун базне инфлације. За ове категорије потрошачке корпе забиљежене су значајно више годишње стопе раста цијена у посљедња четири квартала. Категорија осталих производа и услуга забиљежила је највећи годишњи раст цијена у посљедње четири године (10,19%), као и друге категорије услуга попут ресторана и хотела, рекреације и културе и намјештаја (Графикон 2.7).

Оваква кретања цијена на домаћем тржишту указују на присутне цјеновне притиске у категорији услужних дјелатности који, уз неизвјесност у глобалном окружењу, могу утицати на инфлаторна очекивања и упорност цјеновних притисака.

У другом кварталу 2023. године, након континуираног раста у прва три мјесеца године и индекс произвођачких цијена индустрије је забиљежио успоравање раста. У посматраном периоду, забиљежена је најнижа годишња стопа раста произвођачких и потрошачких цијена од почетка 2021. године иако су потрошачке цијене расле бржом динамиком. Тако је годишњи раст произвођачких цијена крајем јуна 2023. године нижи за 12,5 п.п. у поређењу са растом забиљеженим крајем првог квартала. Овакав тренд у кретању произвођачких цијена једним дијелом је условљен динамиком кретања цијена индустријских производа на домаћем тржишту, које су по први пут од почетка 2021. године у јуну 2023. забиљежиле пад на годишњем нивоу, док су цијене индустријских производа на домаћем тржишту у посматраном периоду забиљежиле скромну стопу раста од 1,9%.

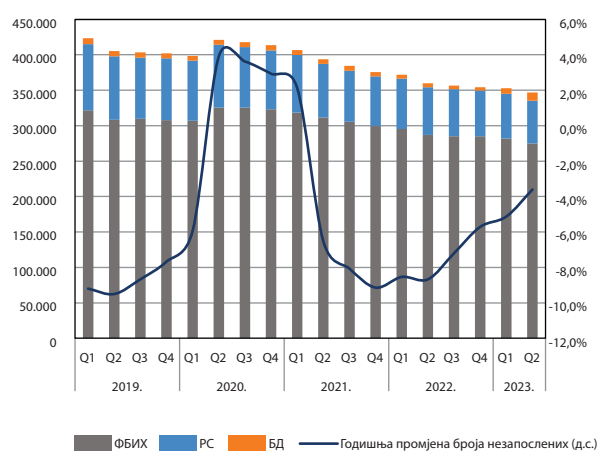
Графикон 2.7: Годишње промјене у произвођачким и потрошачким цијенама, на крају квартала

2.4 Плате и запосленост

У мају и јуну 2023. године, забиљежен је најнижи број незапослених лица у посљедњих пет година. Позитивна кретања на тржишту рада указују на смањење годишње стопе незапослености за 4,2% крајем јуна 2023. године, а број незапослених лица се смањио за 12.973 (Графикон 2.8). Квартална промјена броја запослених особа на кумулативној основи крајем маја указује на 3.238 новозапослених особа у односу на крај претходног квартала. Истовремено је, према посљедњим доступним подацима из маја 2023. године, забиљежен годишњи раст броја запослених за 2,1% или 18.303 запослених особа више у односу на исти мјесец претходне године.

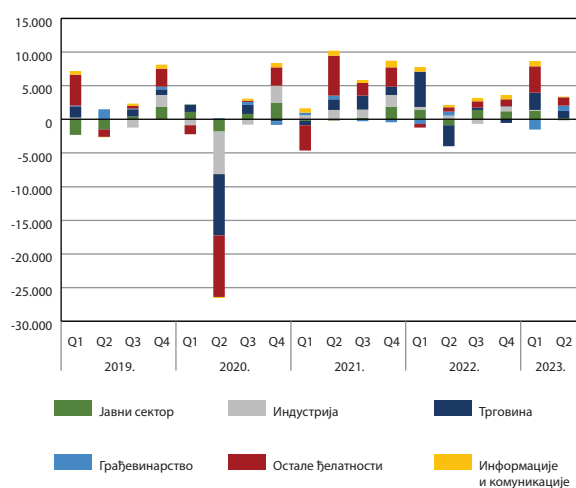
Графикон 2.8: Број незапослених особа и годишње промјене на тржишту рада

Извор: БХАС, Агенција за рад и запошљавање БиХ

Највећи пораст броја запослених лица на годишњем нивоу забиљежен крајем маја 2023. године односио се на дјелатност трговине на велико и мало, поправак моторних возила и мотоцикла те предмета за личну употребу и домаћинство.

Графикон 2.9: Квартални допринос промјени броја запослених особа према дјелатности

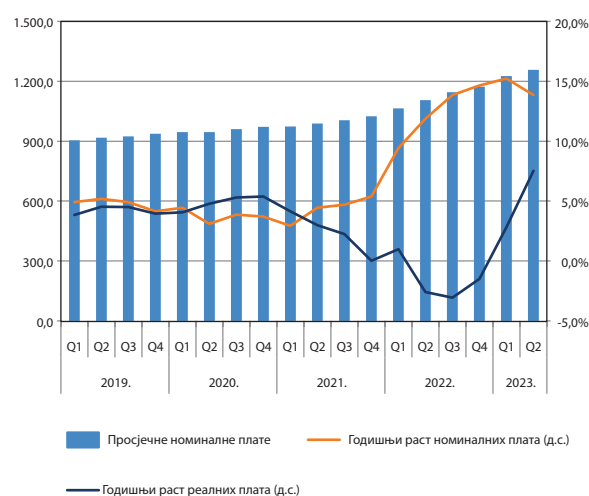

Извор: БХАС

Динамика раста броја запослених лица у јавном сектору је у истом периоду значајно успорена, те је у овом сектору забиљежен скроман годишњи прираст броја запослених. У посматраном периоду, забиљежен је највећи раст броја запослених особа за дјелатност грађевинарства (808 новозапослених лица) у поређењу са годишњим растом забиљеженим крајем квартала почев од 2020. године. Смањење броја запослених евидентирано је само у сектору индустрије (Графикон 2.9).

Док је од трећег квартала 2021. године забиљежен непрекидан и убрзан годишњи раст просјечних нето плата (просјечан раст од 11,1%), коначно је крајем маја 2023. године забиљежен и раст реалних плата за 7,5% или 4,7 п.п. више у односу на раст забиљежен у првом кварталу (Графикон 2.10). Постепено слабљење инфлаторних притисака дјелимично је допринијело опоравку реалне куповне моћи становништва. Крајем маја 2023. године раст плата на годишњем нивоу забиљежен је у свим дјелатностима, с тим да је најизраженији раст у односу на исти мјесец претходне године забиљежен у дјелатности пољопривреде, шумарства и риболова, вађења руда и камена, грађевинарства као и административним и помоћним дјелатностима. Највише просјечне номиналне плате у другом кварталу 2023. године ⁸ забиљежене су у дјелатности информација и комуникација, пословања некретнинама, финансијским и дјелатностима осигурања као и дјелатности снабдијевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизацији. Имајући у виду смањење просјечних потрошачких цијена на кварталном нивоу, реалне нето плате су у првом и другом кварталу забиљежиле бржи раст у односу на номиналне плате.

Графикон 2.10: Кретање просјечних плата на кварталном нивоу

Извор: БХАС

⁸ Подаци за други квартал укључују април и мај мјесец 2023. године.

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Финансијски сектор

3. ФИНАНСИЈСКИ СЕКТОР

Крајем другог квартала 2023. године, стање девизних резерви је ниже од просјека забиљеженог у прва три мјесеца ове године. Истовремено је забиљежен непрекидан раст тражње за готовином што се одразило на монетарна кретања. Монетарни агрегати М1 и М2 су крајем јуна 2023. године досегли највиши ниво у посљедње три године. У посматраном периоду је забиљежено и смањење укупних држања на рачунима код ЦББиХ што је резултат смањења вишка изнад ОР. Политика обавезне резерве у сегменту који се односи на стопу ОР није промијењена, а од 01.07.2023. године у примјени су нове стопе накнада на ОР и вишак изнад ОР.

За разлику од претходног квартала, остварен је релативно висок раст и кредита и депозита, а по оствареној стопи раста се истичу депозити нефинансијских предузећа. Каматне стопе на кредите становништву су стагнирале, или благо падале, док су каматне стопе на новоуговорене депозите, забиљежиле раст. Настављен је тренд раста стране активе и смањења стране пасиве банака. Промет на берзама је у порасту због потребе ентитета да финансирају значајно веће буџете у односу на претходну годину и репрограмирају обавезе (Републици Српској). Стопе приноса до доспјећа на примарном тржишту ентитета и даље имају тренд раста, с тим да су значајно више у Републици Српској него у Федерацији Босне и Херцеговине.

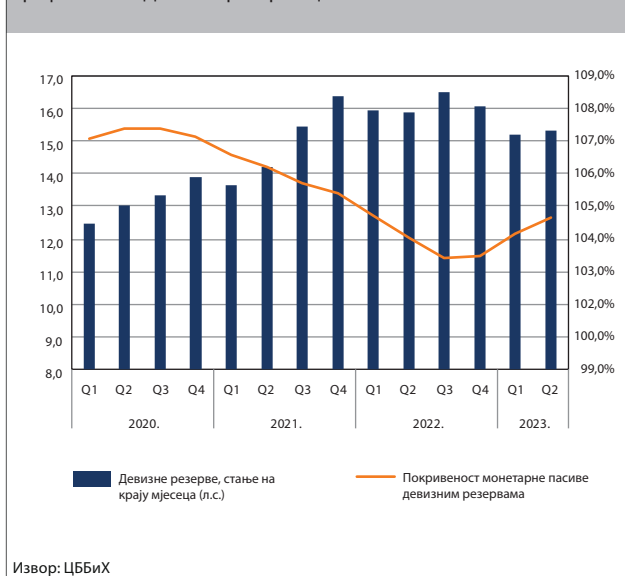
3.1 Девизне резерве и монетарна кретања

У првој половини 2023. године девизне резерве су непрекидно биљежиле мјесечне осцилације, па је стање девизних резерви крајем другог квартала ниже за 748 милиона КМ у односу на стање забиљежено крајем претходне године. На крају јуна 2023. године, нето девизне резерве су износиле 15,31 милијарду КМ и више су за 110,5 милиона КМ у односу на март 2023. године (Графикон 3.1).

Квартални салдо куповине и продаје са комерцијалним банкама и интерним депонентима био је позитиван и износио је 23,5 милиона КМ, а у јуну мјесецу је забиљежен негативан салдо купопродаје у износу од 233,6 милиона КМ. На отплату спољног дуга у јуну се односило 78,1 милион КМ, док је отплата спољног дуга за други квартал износила 238,5 милиона КМ. Структура девизних резерви крајем другог квартала, посматрано на годишњем нивоу, је битно измијењена у односу на исти квартал претходне године и забиљежено је веће учешће депозита код нерезидената, а ниже учешће инвестиција у хартије од вриједности. Према извјештају о аранжману валутног одбора, девизне резерве ЦББиХ су на дан 30.06.2023. године биле веће од монетарне пасиве

ЦББиХ за 609,1 милион КМ, а покриће монетарне пасиве девизним резервама на крају другог квартала је износило 104,14%.

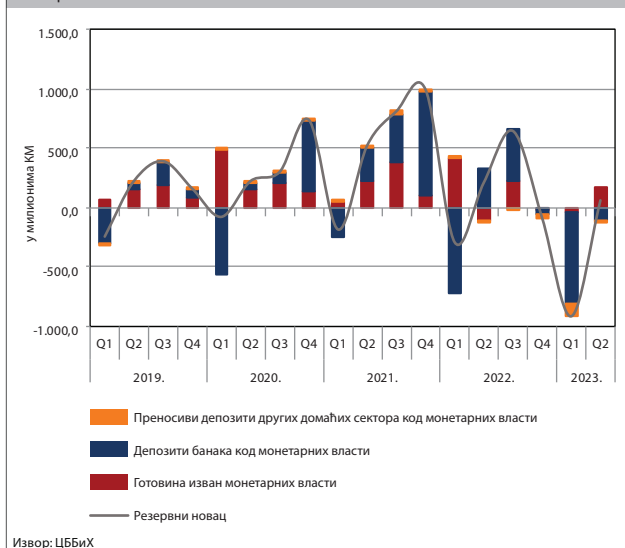
Графикон 3.1: Девизне резерве ЦББиХ

У посматраном периоду, забиљежен је раст коефицијента покрића, у односу на претходни квартал, што је доминантно посљедица остварених позитивних каматних прихода по основу инвестирања девизних резерви.

У другом кварталу 2023. године забиљежен је непрекидан раст тражње за готовином, па је готовина изван монетарних власти у структури резервног новца забиљежила квартални и годишњи раст у износу од 173,5 милиона КМ и 349,4 милиона КМ, тим редом. Истовремено је, крајем другог квартала 2023. године, забиљежено смањење депозита банака код монетарних власти (104,5 милиона КМ) и преносивих депозита других домаћих сектора код монетарних власти. Посљедишно је забиљежен и раст резервног новца (0,4%) у другом кварталу 2023. године (Графикон 3.2).

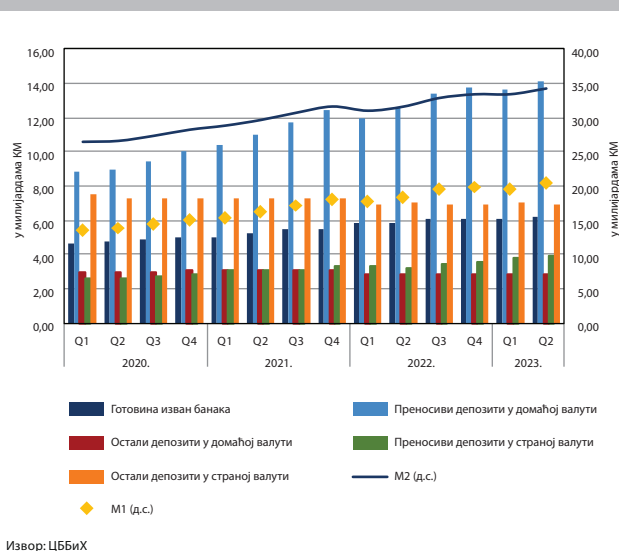
Графикон 3.2: Кварталне промјене у компонентама резервног новца

Након скромног раста у првом кварталу 2023. године, монетарна кретања у другом кварталу је обиљежило повећање новчане масе у ширем смислу, што је у највећој мјери узроковано повећањем преносивих депозита у домаћој валути и растом готовине изван банака (Графикон 3.3). Посљедишно је забиљежен значајан квартални раст монетарног агрегата М1 за 724,7 милиона КМ.

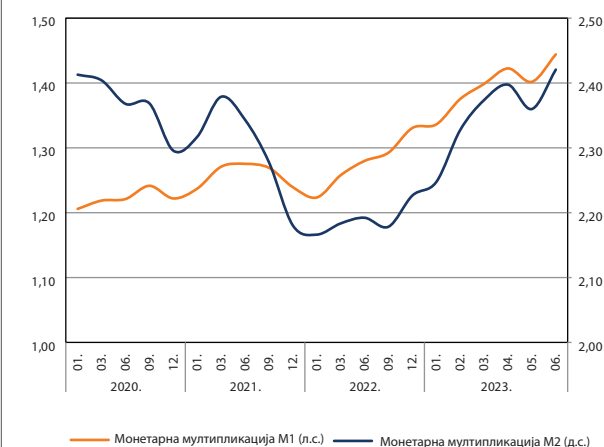
Посматрано по рочности, у односу на претходни квартал, забиљежен је квартални раст краткорочних депозита у домаћој и страном валути, али и смањење дугорочних депозита и у домаћој и у страном валути. Највећи раст забиљежен је за преносиве депозите у КМ и страном валути (3,6% и 3,3%, тим редом). Уз незнатно смањење орочених и штедних депозита домаћих сектора, монетарни агрегат QM није забиљежио значајне промјене у другом кварталу 2023. године. Новчана маса је на крају јуна 2023. године остварила годишњи раст у износу од 8%.

Графикон 3.3: Компоненте монетарних агрегата, стања

Од почетка 2023. године, монетарни мултипликатори забиљежили су убрзани раст, а монетарни агрегати М1 и М2 током другог квартала узастопни тромјесечни раст, а крајем јуна су досегли ниво који је највиши забиљежен у посљедње три године (Графикон 3.4). Током другог квартала 2023. године, монетарни мултипликатор М2 је забиљежио непрекидно повећање услед значајних промјена у монетарним агрегатима. Монетарни агрегат М1 је забиљежио бржи раст у односу на раст примарног новца, те је монетарни мултипликатор за М1 исказао значајан раст у односу на претходни квартал, што је утицало на раст новца у ширем смислу.

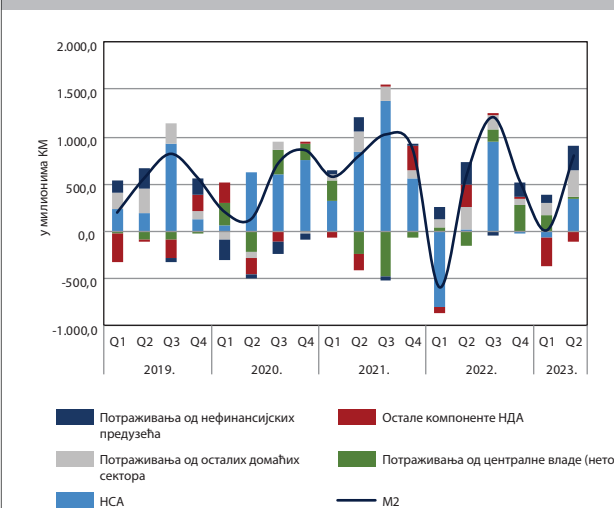
Графикон 3.4: Монетарна мултипликација

Извор: ЦББиХ

Након што је у првом кварталу 2023. године забиљежено смањење нето стране активе, у другом кварталу, кварталне промјене новчане масе, посматрано по контраставкама, резултат су у највећој мјери раста нето домаће активе за 604 милиона КМ, али и повећања нето стране активе за 341,2 милиона КМ (Графикон 3.5). Нето домаћа актива забиљежила је значајан раст највећим дијелом услед кварталног повећања потраживања од нефинансијских приватних предузећа као и потраживања осталих домаћих сектора.

Графикон 3.5: Кварталне промјене М2 и протуставки новчане масе

Извор: ЦББиХ

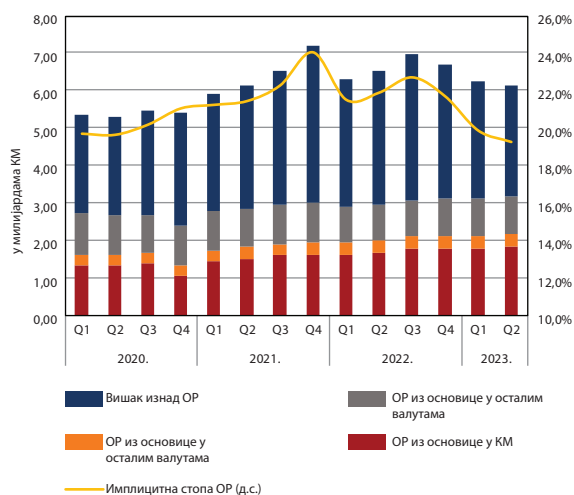
3.2 Обавезна резерва

Квартални раст основице за обрачун ОР забиљежен током цијеле 2022. године, те у првом кварталу 2023. године, настављен је и у другом кварталу. Просјечна основица за обрачун ОР на крају другог квартала 2023. године износила је 31,72 милијарде КМ, и

већа је од просјечног стања у првом кварталу 2023. године за 416,98 милиона КМ. У поређењу са истим периодом прошле године основица за обрачун ОР је већа за 2,03 милијарде КМ што представља раст од 6,8%. У посматраном периоду на агрегатном нивоу забиљежен је квартални раст основице у КМ у износу од 473,34 милиона КМ и раст основице са валутном клаузулом за 19,27 милиона КМ, док је основица у осталим валутама крајем другог квартала 2023. године забиљежила смањење за 75,64 милиона КМ (Графикон 3.6). Рочна структура основице за обрачун обавезне резерве указује на и даље значајно учешће краткорочне основице за обрачун обавезне резерве у укупној основици као и основице у домаћој валути у укупној основици за обрачун ОР (64% и 57,4%, тим редом).

Истовремено је у другом кварталу 2023. године забиљежено смањење укупних средстава на рачунима код ЦББиХ, што је резултат смањења вишка изнад ОР који је у односу на стање из претходног квартала нижи за 156,43 милиона КМ. У истом периоду је забиљежен раст стране активе комерцијалних банака за 160,7 милиона КМ. Посљедишно, услјед смањења укупних средстава на рачунима код ЦББиХ у посматраном периоду, имплицитна стопа обавезне резерве је у односу на претходни квартал нижа, и с крајем јуна је имала вриједност од 19,1%.

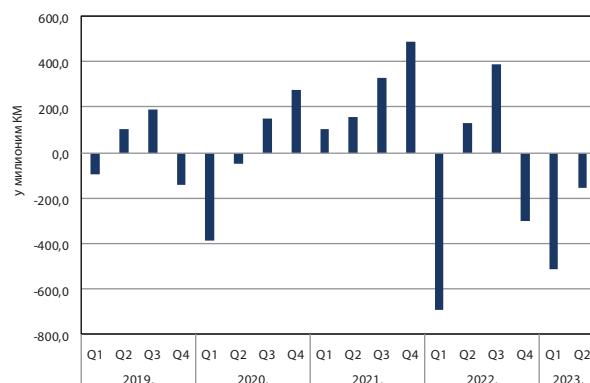
Графикон 3.6: Стање рачуна резерви код ЦББиХ и имплицитна стопа ОР

Извор: ЦББиХ

На крају другог квартала 2023. године, просјечни вишак изнад обавезне резерве је у односу на исти период прошле године мањи за 582 милиона КМ, а тренд смањења вишка, који је започео у октобру 2022. довео је вишак на ниво испод просјека забиљеженог за 2022. годину (Графикон 3.7). Укупни удио вишка изнад обавезне резерве у укупним држањима код ЦББиХ у другом кварталу износи 48,19%, и нижи је за 6,14 п.п. у односу на исти период претходне године.

Графикон 3.7: Кварталне промјене вишка изнад обавезне резерве

Извор: ЦББиХ

Управни одбор Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ) је у току другог квартала донио одлуку да се изврши измјена стопа накнаде на обавезну резерву. Овом одлуком се на средства обавезне резерве по основу основице у домаћој валути, исплаћује комерцијалним банкама накнада по стопи од 50 базних поена (0,50%), а на средства обавезне резерве по основу основице у страним валутама и у домаћој валути с валутном клаузулом - исплаћује накнада по стопи од 30 базних поена (0,30%). На средства изнад обавезне резерве, накнада се не обрачунава (Табела 3.1). Одлука се примјењује од 01.07.2023. године. У току другог квартала, ЦББиХ није мијењала стопу обавезне резерве и она износи 10% (Табела 3.1). И у наредном периоду Централна банка Босне и Херцеговине ће пратити очекивања ЕЦБ-а у вези са пројекцијама раста и инфлације и њихове одлуке о монетарној политици како би се постепено прилагођавала и монетарна политика ЦББиХ.

Табела 3.1: Хронологија измјене стопе накнада ЦББиХ на средства ОР

Одлука Управног одбора	Година и мјесец примјене	Стопе накнаде средстава ОР и вишак ОР			Стопа ОР
		Накнада на вишак средства изнад ОР	Стопа на средства ОР у осталим валутама	Накнада на средства ОР у КМ	
28.02.2019.	мај-19	-0,40%			10,00%
28.02.2019.	sep-19	-0,50%			10,00%
01.04.2021.	jun-21	-0,50%	-0,60%	0,00%	10,00%
27.10.2021.	jan-22	-0,75%	-0,60%	0,00%	10,00%
29.07.2022.	sep-22	-0,25%	-0,10%	0,00%	10,00%
28.11.2022.	jan-23	0,00%	0,10%	0,25%	10,00%
31.05.2022.	jul-23	0,00%	0,30%	0,50%	10,00%

Извор: ЦББиХ

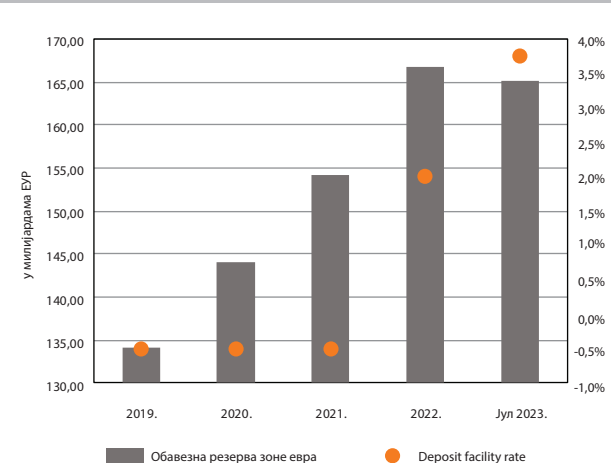
Напомена: Од 01. 04. 2021. уведена је диференцирана стопа накнаде на средства ОР по валутама, а иста је у примјени од јуна 2021. године.

Текстни оквир 1: Најављено укидање накнаде на обавезну резерву у зони евра

ЕЦБ је на посљедњој сједници одржаној у јулу 2023. одлучила да подигне кључне каматне стопе за додатних 25 б.п. Овом одлуком је каматна стопа на депоновања код централне банке дошла до нивоа од 3,75%, односно 4,25% за главне операције рефинансирања и 4,5% на стално расположиву могућност кредитирања од централне банке. Тренутна политика обавезне резерве обавезује кредитне институције зоне евра да држе обавезну резерву од 1% (специфичних обавеза, углавном депозита клијената). ЕЦБ је у току претходне године (октобар 2022.) смањила накнаду на обавезну резерву на ниво накнаде на депоновања код централне банке (deposit facility rate), чиме се висина накнаде на ОР приближила референтним стопама на тржишту, и тренутно износи 3,75%.

Међутим ЕЦБ се неће дуго задржати на том нивоу накнаде. Управо је на свом посљедњем састанку у јулу, поред подизања кључних каматних стопа, ЕЦБ најавила и измјену накнаде на обавезну резерву у зони евра која ће, почевши од 20.09.2023. године, износити 0%. Новом одлуком о измјени и допуни накнада на ОР, ЕЦБ ће смањити накнаду за чак 375 базних поена. Крајем јула, на нивоу зоне евра, обавезна резерва је износила 165 милијарди еура, што услјед смањења накнаде доводи до знатно нижег оптерећења каматним стопама за националне централне банке⁹ услјед одређености за снажнији курс рестриктивне монетарне политике.

Графикон 3.8: Кретање обавезне резерве и стопе на депоновање код ЕЦБ-а

Извор: ЕЦБ

Напомена: С обзиром на измјене стопе deposit facility rate-а у току године, узете вриједности на крају посматраног периода

С друге стране, могућност депоновања код централне банке је један од инструмената ЕЦБ-а и омогућава кредитним институцијама да депонују своје преконоћне депозите, а крајем јула, кредитне институције зоне евра држале су 3585 милијарди евра по основу ове могућности. Можемо рећи да, иако се ради о знатним уштедама по основу смањења накнаде на обавезну резерву, оне су и далеко мање од накнада плаћених на вишак ликвидности.¹⁰

У тренутним условима велике ликвидности у зони евра (изузетак су поједине земље), накнада која се плаћа на депозите које банке држе код ЕЦБ-а, односно вишак изнад обавезне резерве, главни је инструмент ЕЦБ-а за утврђивање става монетарне политике у борби против инфлације. Одлука о смањењу накнаде на обавезну резерву има за циљ управо да очува јачину трансмисије монетарне политике на тржишта новца и инфлацију.

3.3 Активности комерцијалних банака

И раст кредита и раст депозита је био релативно велик. Настављен је пад стране пасиве, због пада орочених депозита нерезидената, а историјски највишу односно најнижу вриједност су достигле и страна актива и страна пасива. Пасивне каматне стопе су у посматраном периоду забиљежиле повећање, док су активне каматне стопе стагнирале (становништво), али и падале (нефинансијска предузећа).

3.3.1 Кредити

Након што је у претходном кварталу, и поред повољних услова задуживања, мјерено високом инфлацијом и само благим или занемаривим растом каматних стопа, остварен незнатан кредитни раст, у другом кварталу су у условима успоравања раста цијена укупни кредити порасли на кварталном нивоу за 2,3%. Остварена стопа кварталног раста укупних кредита највиша је у задње четири године¹¹ и у складу са корекцијом очекиваног раста бх. економије у 2023. години¹². С друге стране, годишњи кредитни раст (4,7%) је још увијек релативно низак с обзиром на још увијек висок општи ниво цијена (и поред смањења инфлаторних притиска) и изузетно висок ниво ликвидности банака (Графикон 3.9). За разлику од поштравања кредитних стандарда у претходна три квартала, банке су у другом кварталу ублажиле стандарде за стамбене кредите и благо поштриле стандарде за потрошачке и ненамјенске кредите што се одразило на кредитну динамику у овоме сектору. Квартални раст кредита у сектору становништва у извјештајном периоду (2,4%), двоструко је већи од просјека у претходна три мјесеца. Такође, неизмјењени стандарди за одобравање кредита нефинансијским предузећима уз одржавање високог нивоа тражње, допринијели су кредитном расту у овом тржишном сегменту. Кредити приватним нефинансијским предузећима су на кварталном нивоу виши за 2,6%, са импликацијама на већу кредитну динамику на овом тржишту, али не само у односу на претходни квартал, већ и у односу на цијелу прошлу годину у којој је просјечан квартални раст био 1,1%. И кредити сектору осталих финансијских институција су у другом кварталу дали позитиван допринос кредитном расту, а банке су за 24% повећале кредите овом сектору. Велика тражња за кредитима микрокредитних организација грађана који не испуњавају критерије банака за одобравање кредита (због висине прихода, учесталости прихода,

⁹ Прерачунато смањење за 6,2 милијарде ЕУР на нивоу система, годишње

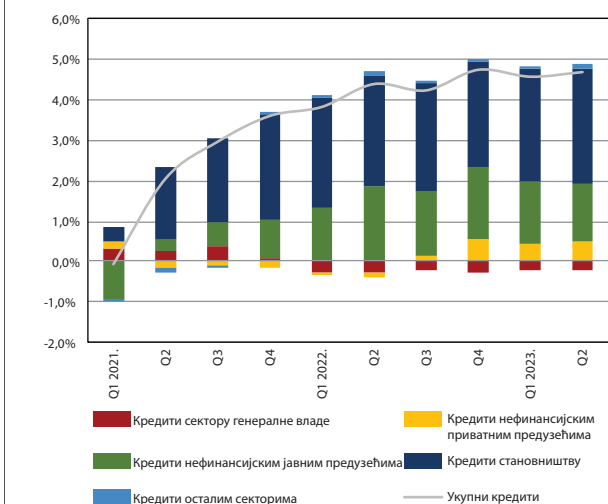
¹⁰ Вишак ликвидности подразумијева износ депоновања код ЦБ увећан за вишак изнад ОР на рачунима у ЕЦБ.

¹¹ У јуну 2019. године квартални кредитни раст је био 2,4%.

¹² Према јесењој средњорочној прогнози ЦББих, очекивани раст у 2023. години био је 0,9%, а у прољетној прогнози очекивана стопа раста реалног БДП-а повећана је на 1,6%.

или природе дјелатности којом се баве), те високе каматне стопе на овом дијелу кредитног тржишта (као компензација за преузети висок ризик) доприносе високој рентабилности овог сектора. Раст тражње за кредитима микрокредитних организација подстиче тражњу овог типа осталих финансијских институција за спољним изворима финансирања у форми банкарског кредита, али и у форми емисије обвезница.

Графикон 3.9: Годишњи кредитни раст

Извор: ЦББиХ

Према анкети о кредитној активности банака¹³ банке су очекивале да ће у другом кварталу доћи до повећања тражње становништа за кредитима, очекујући нешто већу тражњу за потрошачке ненамјенске кредите него за стамбене кредите. Посматрано према промјенама у овоме кредитном сегменту и на кварталном и на годишњем нивоу ови сценарији су се остварили (Графикон 3.10). Упркос умјереном ублажавању кредитних стандарда у другом кварталу и благом расту тражње за стамбеним кредитима,¹⁴ раст ових кредита (1,8%) је више него преполовљен у односу на претходни квартал (4,8%). На успоравање раста ових кредита дјелује инфлаторно смањење реалног дохотка, споро усклађивања зарада са растом цијена¹⁵, још увијек висока неизвјесност, али и значајан раст цијена стамбених некретнина од краја 2021. године, као и очекивања да ће цијене стамбених кредита наставити да расту¹⁶. Висок ниво тражње за потрошачким ненамјенским кредитима је видљив и са аспекта промјене стања ових кредита (2,7%), а и на основу промјена у новоодобреним кредитима ове категорије (7,5%). Непромјењена каматна стопа, као и релативно мала разлика у номиналној и ефективној каматној стопи код ове категорије кредита, због неуговарања колатерализације кредита, су друга

¹³ ЦББиХ. Анкета о кредитној активности банака у БиХ, Извјештај за трећи и четврти квартал 2022. године и први квартал 2023. године.

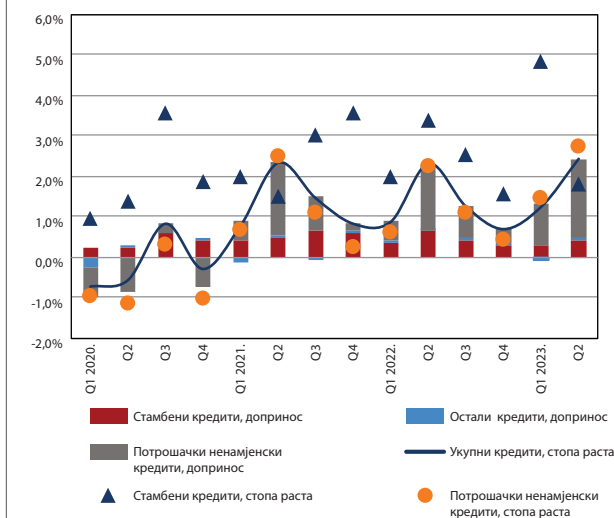
¹⁴ ЦББиХ. Анкета о кредитној активности банака за други квартал 2023. године, Табела 9, стр. 17.

¹⁵ У буџету Републике Српске за 2023. годину планирано је повећање плата у јавном сектору за 5%, али оно још увијек није реализовано.

¹⁶ Према прољетној средњерочној прогнози ЦББиХ, очекивани раст цијена некретнина у 2023. години је 14%.

група фактора који утичу на раст тражње за потрошачким ненамјенским кредитима и поред више номиналне каматне стопе у односу на стамбене кредите.

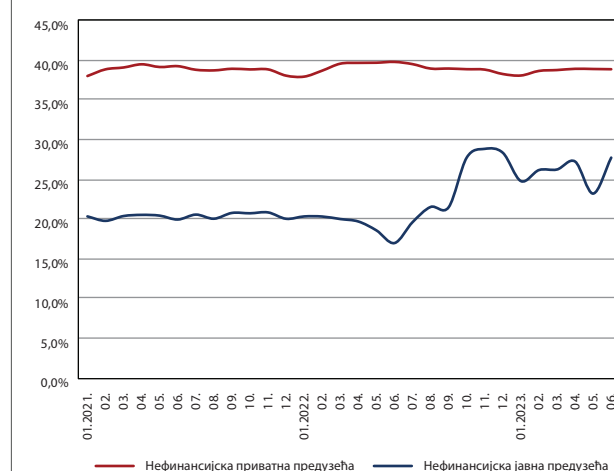
Графикон 3.10: Квартална стопа раста кредита становништву по намјени

Извор: ЦББиХ

Очекивања банака у погледу веће тражње за краткорочним кредитима нефинансијских предузећа у другом кварталу су се само дјелимично показала тачним (Графикон 3.11). Изражен тренд раста удјела краткорочних кредита постоји само код нефинансијских јавних предузећа која чине само око 6% овога тржишта (596 милиона КМ). Код приватних нефинансијских предузећа, удιο краткорочних кредита није мијењан. Ипак, с обзиром на изузетан значај јавних нефинансијских предузећа у бх. привредном систему, нагли и интентивни раст краткорочног кредитирања потенцијално упућује на, у просјеку, значајну промјену у моделу њиховог спољног финансирања.

Графикон 3.11: Учешће краткорочних кредита у укупним кредитима нефинансијских предузећа

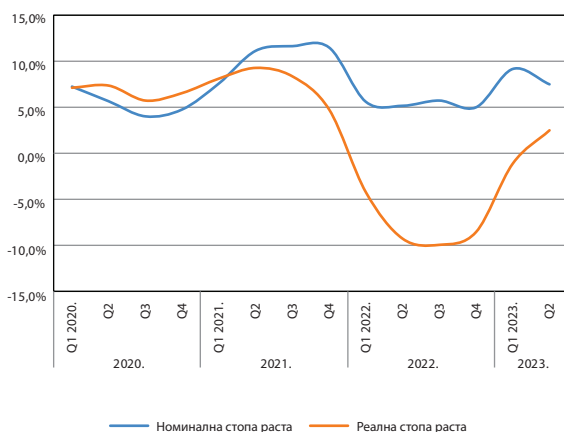

Извор: ЦББиХ

3.3.2 Депозити

Након што је у претходном кварталу ниво укупних депозита остао неизмјењен, у извјештајном периоду укупни депозити су поново значајно порасли. Укупни депозити су у Q2 2023. године порасли за 2% (600 милиона КМ) и њихово стање од 29,86 милијарди КМ номинално је највише у историји банкарског сектора Босне и Херцеговине. С обзиром да су у другом кварталу инфлациони притисци значајно ослабили, реална годишња стопа раста депозита¹⁷ није више негативна (први пут након 15 мјесеци), и у Q2 2023. године је 2,5% (Графикон 3.12). Ипак, услед дуготрајне високе инфлације, реално стање депозита на крају другог квартала је још увијек врло ниско. У односу на максимални ниво реалних депозита из августа 2021. године стање реалних депозита је на крају извјештајног периода за 9,3% ниже.

Графикон 3.12: Годишња стопа раста укупних депозита бх. банака

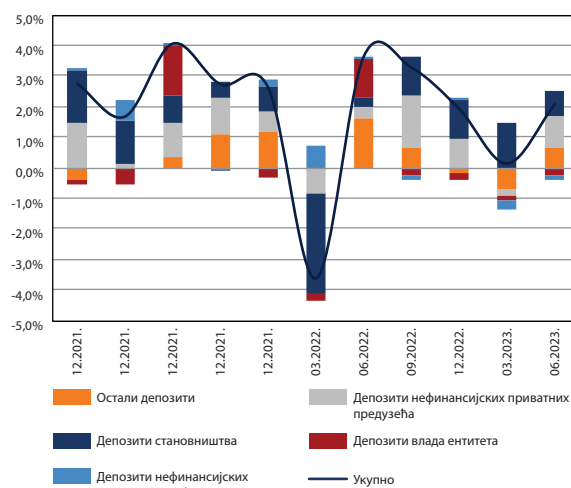

Извор: ЦББиХ

Насупрот претходном кварталу када је постојећи ниво депозита одржан само због раста депозита становништва, у овом кварталу су порасли и депозити нефинансијских приватних предузећа (Графикон 3.13). Њихов раст у мају, за 242 милиона КМ у односу на претходни мјесец, био је кључна детерминанта промјене укупних депозита банака, а носиоци овога раста су били депозити по виђењу (преносиви депозити) у домаћој валути. У кварталном расту укупних депозита, поред доприноса сектора становништва (0,83%) и сектора нефинансијских предузећа (1%), издваја се и негативан допринос сектора владе ентитета (-0,24 п.п.). Резултат значајног раста индиректних пореза (видјети дио о владиним финансијама) и директних пореза¹⁸, али и значајног

раста планираних ентитетских буџета у односу на претходну годину (за око 20%) је пад депозита овога сектора четврти квартал узастопно. Посматрано према кварталним промјенама, депозити влада кантона и депозити институција Босне и Херцеговине су у другом кварталу дали једнак допринос расту укупних депозита (0,24 п.п.). Анализа годишњих промјена депозита открива значајан раст депозита нефинансијских предузећа у Q2 2023 (18,3%), као и високу стопу раста депозита становништва (10%), чији је раст још увијек под утицајем повлачења депозита из прве половине прошле године (базни ефекат).

Графикон 3.13: Квартални раст укупних депозита бх. банака

Извор: ЦББиХ

Рочна структура депозита становништва показује да се наспрам историјски највишег стања ових депозита (15,4 милијарде у 6/2023), налази такође историјски најнижи удио дугорочних депозита становништва у укупним депозитима становништва од само 27%¹⁹ (Графикон 3.14). Ови депозити, који би поред капитала и дијела стране пасиве (о промјенама у рочној структури пасиве видјети у потпоглављу 3.3 Страна актива и страна пасива комерцијалних банака) требало да буду најстабилнији извор финансирања дугорочне активе банака, смањују се већ седми квартал узастопно. У задњих десет година удио трансакционих депозита и депозита по виђењу становништва је скоро удвостручен, и на крају другог квартала 2023. године, 70% депозита становништва је расположиво по виђењу. Оваква структура финансирања банака индиректно утиче на смањене инвестиционих капацитета привреде, подстиче на краткорочно задуживање и личну потрошњу те излаже банке расту рочног ризика²⁰. Стање девизних депозита становништва је и даље релативно високо, 46% депозита је у страној валути, а девизни депозити нефинансијских предузећа и даље благо расту, и на

¹⁷ Реална стопа раста депозита се добија на основу номиналног стања депозита прилагођених за промјене у нивоу потрошачких цијена (мјерено у цијенама из 2015. године), тј. на основу реалног стања депозита.

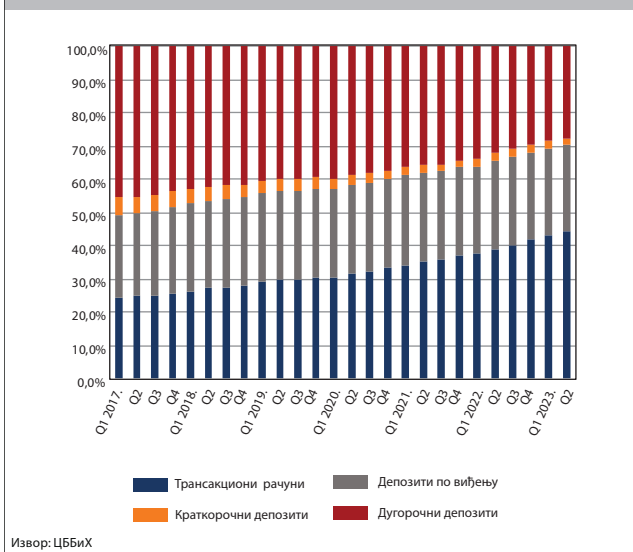
¹⁸ Прикупљени директни порези у Републици Српској и Федерацији Босне и Херцеговине су за првих седам мјесеци већи за 17%, односно 15,5% у односу на исти период прошле године.

¹⁹ Прије пандемије корона вируса, удио ових депозита у депозитима становништва био је изнад 40%.

²⁰ Са аспекта биланса банке, рочни ризик представља финансирање активе са изворима мање рачности од рачности активе.

крају јуна 2023.године су око једне трећине укупних депозита нефинансијских предузећа.

Графикон 3.14: Промјене у рочној структури депозита становништва

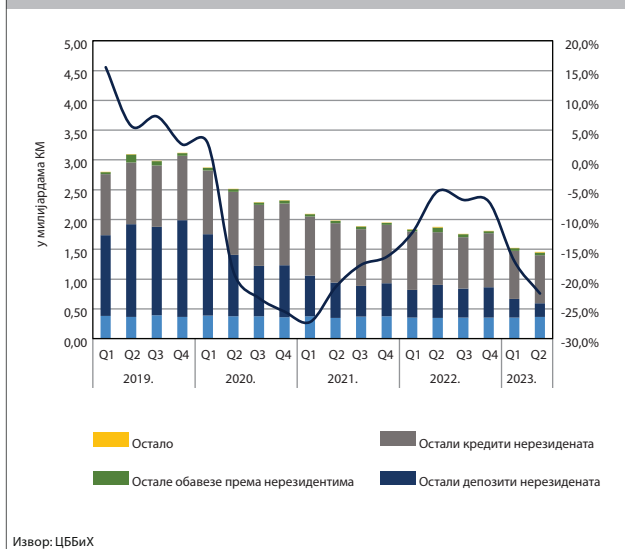
3.3.3 Страна актива и страна пасива комерцијалних банака

Након што је у претходном кварталу значајно смањена, страна пасива је и у извјештајном периоду наставила падати (Графикон 3.15). Главни узрок пада је као и у првом кварталу године необнављање доспјелих осталих (орочених) депозита нерезидената, који су на кварталном нивоу смањени за око четвртину (у Q1 2023. пад ових депозита био је 40%). На осталим позицијама стране пасиве, с изузетком благог раста преносивих депозита нерезидената, није дошло до значајнијих промјена, тако да је оствареном кварталном паду стране пасиве од -4,6%, већ други квартал узастопно, највише допринијело велико смањење орочених депозита. Годишње промјене стране пасиве показују да је ово 13 узастопни квартал пада стране пасиве и да тренд пада започет током прве године пандемије (6/2020) још увијек није заустављен. Од марта 2020.године до јуна 2023.године, стање стране пасиве је преполовљено, а остали (орочени) депозити нерезидената кумулативно су смањени за 1,13 милијарди КМ (-83%). Као посљедица ових промјена измијењена је рочна структура стране пасиве и нерезиденти су повећали удио депозита по виђењу и смањили удио осталих депозита нерезидената које су ставили на располагање бх. банкама. Ако се рочна структура стране пасиве у извјештајном периоду пореди са задњим кварталом раста стране пасиве (март 2020.), раст удјела преносивих депозита је 12 п.п. (са 13% на 25%), а удио орочених средстава у иностраној пасиви је смањен на 71%. Нерезиденти се све више одлучују за кредите, а не орочене (остале) депозите, као форму везивања средстава у бх. банкама, и у извјештајном периоду,

удио осталих кредита нерезидената у иностраној пасиви је достигао до сада највишу вриједност од 55%.

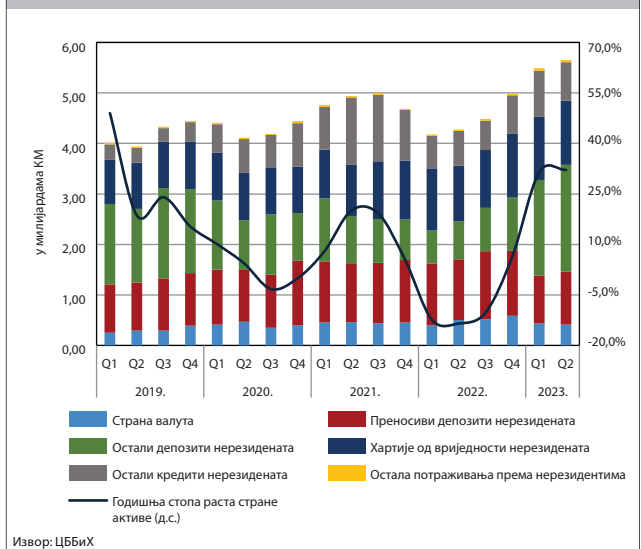
За разлику од претходних периода када је већина банака у БиХ забиљежила смањење стране пасиве, у извјештајном периоду приближно код истог броја банака је страна пасива смањена, односно повећана. На само три банке се односи 86% укупног смањења стране пасиве у односу на претходни квартал.

Графикон 3.15: Страна пасива банака

Страна актива је поново порасла, али квартални темпо раста (2,9%) много је мањи него у претходна четири квартала, док је на годишњем нивоу, због базног ефекта, раст двоцифрен (Графикон 3.16). Стање стране aktive је историјски највише (5,6 милијарди КМ), а због вишегодишњег непрекидног пада стране пасиве и нето страна актива је у јуну достигла до сада највишу вриједност (4,2 милијарде КМ). Као и у претходна четири квартала, покретач раста стране aktive су остали (орочени) депозити код нерезидената.

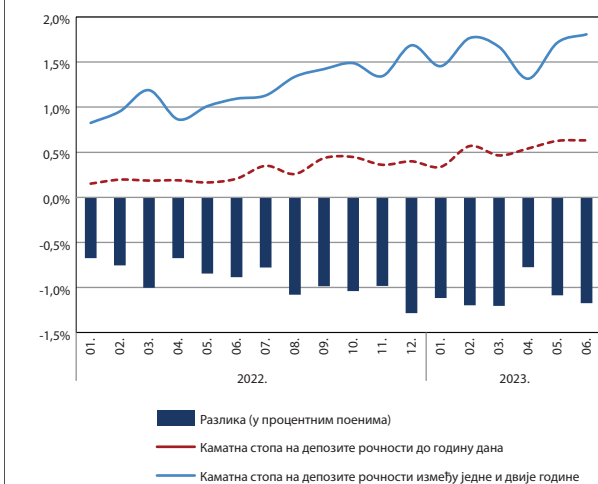
Графикон 3.16: Страна актива банака

3.3.4 Каматне стопе

Благи раст просјечних пондерисаних каматних стопа на депозите становништва започет у другој половини 2022.године настављен је и у другом кварталу ове године. Посматрано и по валутној и по рочној структури, све каматне стопе на новоуговорене депозите сектора становништва у извјештајном периоду порасле су и на кварталном и на годишњем нивоу. Највише су порасле каматне стопе на депозите становништва у рочном сегменту између једне и двије године (33 б.п.), што се одразило на повећање новоуговорених депозита ове категорије. Квартални раст укупних новоуговорених депозита (11%) је последица раста каматних стопа, али и базног ефекта. Примјетан је у просјеку бржи раст новоуговорених депозита веће рочности, као и смањење депозита рочности испод годину дана. У просјеку на крају другог квартала ове године, каматна стопа на орочене депозите је 1,57% и у односу на годину дана раније она је виша за 83 б.п. Могућа одређеност банака за аквизицијом депозита веће рочности утиче на благи тренд раста јаза између каматних стопа на депозите вишег и нижег степена рочности (Графикон 3.17). Разлика у каматној стопи на депозите становништва у инострану и домаћој валути од 30 б.п. у јуну 2023. године је приближно на нивоу просјека за први квартал ове године.

Графикон 3.17: Каматна стопа на новоуговорене депозите становништва

Извор: ЦББиХ

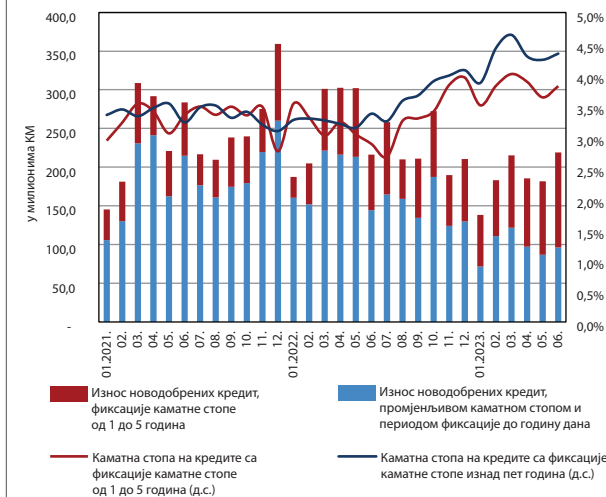
Већина промјена изолованих на тржишту депозита становништва присутна је и на тржишту депозита нефинансијских предузећа, само што су те промјене израженије. Каматна стопа на новоуговорене депозите нефинансијских предузећа порасла је у задња три мјесеца за 45 б.п. Раст је посебно изражен код депозита рочности изнад двије године у којем је квартални раст каматне стопе 70 б.п., а каматна стопа на новоуговорене депозите у јуну 1,93%. Раст каматне стопе није повећао новоуговорене депозите ове рочности (смањени су за трећину), а највише су порасли новоуговорени депозити рочности између

једне и двије године (135%). Каматне стопе на депозите по виђењу нефинансијских предузећа, као ни становништва, нису значајно мијењане без обзира на валуту у којој се држе.

Раст каматних стопа на депозите се у просјеку није пренио на кредите, а у неким тржишним сегментима, чак је дошло и до пада каматних стопа. Каматне стопе на остале и стамбене кредите су у јуну 2023. готово исте као и у марту, 5,7% и 4%, тим редом, с тим да је повећана тражња за првом групом кредита, док тражња за стамбеним кредитима, који су у просјеку дуже рочности од осталих кредита, стагнира (мјерено новоуговореним кредитима)²¹.

Каматна стопа на новоодobreне кредите нефинансијских предузећа је током сва три мјесеца извјештајног периода била на нивоу од 4% и за 22. б.п. мања је је у односу на март ове године. Једино су у новим уговорима о кредиту са периодом фиксације каматне стопе изнад пет година каматне стопе порасле (за око 50 б.п.). Међутим, у уговорима са промјенљивом каматном стопом и периодом фиксације каматне стопе до годину дана, каматна стопа је на кварталном нивоу смањена (за 30 б.п.). На овоме тржишном сегменту настављен је и тренд пада удјела ових новоодобрених кредита (Графикон 3.18) вјероватно због аверзије према ризику од раста каматних стопа. Након три узастопна квартала пада, ниво укупних новоодобрених кредита нефинансијским предузећима је порастао, а значајан раст једино је регистрован у уговорима са периодом фиксације каматне стопе од једне до пет година. Неки од разлога стагнације или пада каматних стопа на кварталном нивоу у извјештајном периоду, а који су присутни већ одређено вријеме, могли би се пронаћи у великој разлици између номиналних и ефективних каматних стопа у сектору становништва, те високој ликвидности банака (мјерено вишком резерви) и некаматносном вишку резерви, везано за сектор нефинансијских предузећа.

Графикон 3.18: Каматне стопе на кредите нефинансијским предузећима

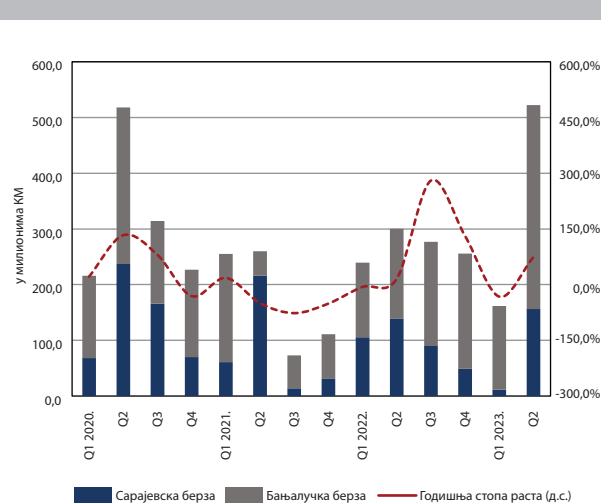
Извор: ЦББиХ

²¹ У дјелу Билтена који се односи на каматне стопе, тражњу мјеримо са аспекта новоуговорених кредита, а не на основу анкете о кредитној активности банака.

3.4 Берзе

У другом кварталу на берзама је остварен највећи промет у задњих осам година функционисања финансијских тржишта у Босни и Херцеговини. Висина промета, 522 милиона КМ (Графикон 3.19), као и његов квартални раст (222%), последица су комбинације базног ефекта, емисија јавног дуга Федерације Босне и Херцеговине након дуготрајног одсуства емисија јавног дуга и потребе Републике Српске да новом емисијом дугорочног дуга измири велики дио обавеза које су доспјевале у јуну. Наиме, Република Српска је у јуну 2018. године емитовала петогодишње обвезнице на Бечкој берзи у укупној вриједности од 168 милиона EUR и велики дио ових обавеза је измирен средствима прикупљеним кроз нову емисију петогодишњих обвезница у извјештајном периоду. С друге стране након емисије обвезница у јулу прошле године Федерација БиХ се први пут тек у априлу ове године поново појавила на Сарајевској берзи и током три мјесеца извршила 5 емисија јавног дуга.

Графикон 3.19: Промет на берзама

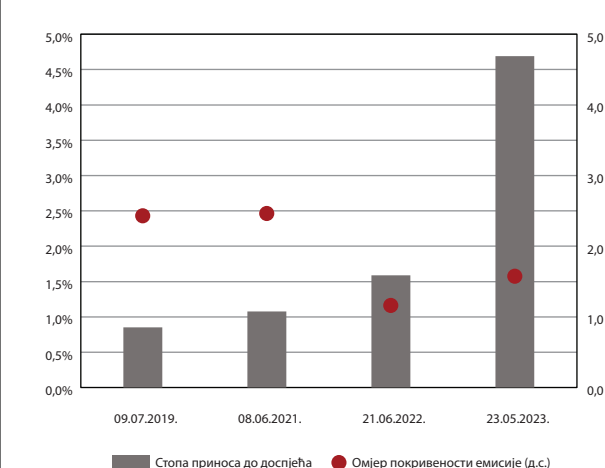

Извор: БЛСЕ и САСЕ

Емисије Федерације Босне и Херцеговине су са аспекта рочности биле изузетно разнолике и извршене су у 5 рочних сегмената. Извршена је по једна емисија шестогодишњих и дванаестомјесечних трезорских записа, а на тржишту обвезница нови јавни дуг је рочно диверзификован на пет, седам и десет година. Приближно исти износ је емитован на кратки и дуги рок, а добра финансијска позиција овога ентитета је потврђена скоро duplo већом тражњом за емисијама у односу на прошлу годину. Такође, тражња за седмогодишњим обвезницама, мјерена обимом пристиглих и прихваћених понуда, била је duplo већа у односу на прошлу годину. Очекивано, стопе приноса до доспјећа и на краткорочном и на дугорочном тржишту јавног дуга су порасле, а висок рочни ризик²² највише је подигао стопу приноса до

доспјећа на тржишту десетогодишњих обвезница (Графикон 3.20). У условима релативно високе тражње за емисијом (омјер покривености од 1,57) и високог распона између максималне и минималне стопе приноса до доспјећа коју су на аукцији понудили инвеститори (1,8 п.п.), стопа приноса до доспјећа на ову емисију десетогодишњих обвезница је, у поређењу са емисијом од прије годину дана порасла за 310 базних поена.

Графикон 3.20: Стопа приноса до доспјећа на тржишту десетогодишњих обвезница Федерације Босне и Херцеговине

Извор: САСЕ

Напомена: На X оси је датума аукције.

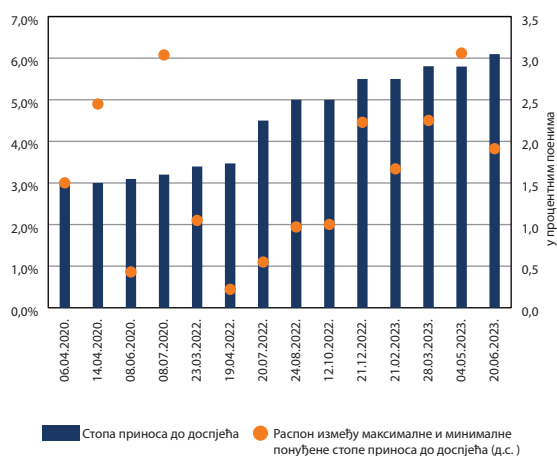
Емисија петогодишњих обвезница Републике Српске у вриједности од 210 милиона извршена крајем јуна (Графикон 3.21) највећа је у историји финансијског тржишта Босне и Херцеговине. Стопа приноса се у задње четири аукције петогодишњих обвезница формирала на нивоу од око 6%. У овој највећој емисији домаћем тржишту била је 6,1%. Ранији велики распон између понуђене максималне и минималне стопе приноса, који је указивао на постојање релативно велике разлике у перцепцији тржишног ризика, у последњој емисији петогодишњих обвезница је смањен (више на тему емисије петогодишњих обвезница РС видјети у тексту оквиру). Поред емисије петогодишњих обвезница у јуну, претходно је у мају извршена још једна, а емитована су и двије емисије шестомјесечних трезорских записа, те једна емисија двомјесечних трезорских записа. Успјешност емисија (остварени износ емисије у односу на планирани износ емисије) је варијала од 0,83 (мајска емисија петогодишњих обвезница) до 1,8 и 2,2 у јунским емисијама шестогодишњих трезорских записа, имплицирајући висок ниво тражње за ликвидним средствима од стране буџета Републике Српске. У односу на претходни квартал не види се нека изражена промјена краткорочне стопе приноса, али на годишњем нивоу та разлика је 135 базичних поена. За потребе финансирања буџета Републике Српске, који је у 2023. пројектован на 5,4

²² На финансијском тржишту са аспекта рочности, у условима нормалне криве приноса, за инвеститора је увијек ризичнија

куповина емисија дуге рочности (рочни ризик), па тржиште као компензацију за везивање средстава на дужи рок захтијева вишу стопу приноса до доспјећа.

милијарде КМ, а у које улази и планирано задужење од 1,08 милијарде КМ, у другом кварталу прикупљено је укупно 333,3 милиона КМ.

Графикон 3.21: Стопа приноса до доспјећа на тржишту петогодишњих обвезница Републике Српске

Извор: БЛСЕ
Напомена: На X оси је датума аукције.

Индекси на тржишту акција на обје берзе су прошли кроз процес корекција, које су веће на Бањалучкој, него на Сарајевској берзи. Главни берзански индекс BIRS је само у посљедњих мјесец дана извјештајног периода смањен за скоро 5% (мај – јун 2023), а укупно квартално смањење BIRS -а је 7,6%. Главни узрок пада тржишта акција у Републици Српској је одлука скупштине акционара Мтела Бањалука да први пут након више од десет године не исплати сву нето добит акционарима у облику дивиденде. Вриједност SASX 30, водећег берзанског индекса на SASE је благо коригована и готово иста, као и три мјесеца раније, а BIFX је на кварталном нивоу мањи за 1,3%.

Текстни оквир 2: Емисија петогодишњих обвезница Републике Српске у јуну 2023. године

Република Српска (РС) је 20. јуна 2023. године извршила до сада највећу емисију јавног дуга у историји домаћих берзи. Номинална вриједност емисије од 210 милиона КМ је у потпуности продата по стопи приноса до доспјећа на примарном тржишту која је једнака купонској каматној стопи (6,1%), а на страни тражње остало је нереализовано око 14,3 милиона КМ. Прикупљеним средствима РС је измирила један дио обавеза буџета настао по основу емисије обвезница у вриједности од 168 милиона EUR извршеној прије 5 година у Бечу. Ове двије емисије петогодишњих обвезница су се одвијале у битно другачијем бх. макроекономском окружењу, а разлике су постојале и у елементима јавних понуда обвезница.

Ако се по страни стави величина емисије и мјесто емисије, основне разлике у јавној понуди ових обвезница могу се подијелити у двије групе.

Прва група разлика се односи на ликвидност бх. економије и висину стопе приноса до доспјећа на примарном тржишту. Друга група разлика у ове двије емисије обвезница тиче се фискалне позиције РС, начина отплате креираног јавног дуга и тражње за емисијама петогодишњих обвезница. Ликвидност бх. економије у 2018. години је била на нижем нивоу него ове године. У поређењу са јуном 2018. године, у јуну ове године вишак резерви бх. банака већи је за 10%, а депозити бх. резидената, који су и постојећи и потенцијални инвеститори у јавни дуг, већи су за 43%. Удио ликвидних средстава у укупној активи је неизмијењен (29%), али упоредиви подаци о лошим кредитима указују на њихов пад у 2023. години (4,2%), у поређењу са периодом 2000. – 2022. (5,8%)²³ указујући, квалитативно посматрано, на бољу позицију ликвидности банака. И поред, у просјеку, боље ликвидности бх. банкарског сектора, који је главни инвеститор у јавни дуг ентитета, овогодишња стопа приноса до доспјећа на примарном тржишту на петогодишње обвезнице РС (6,1%) је изнад стопе приноса до доспјећа на примарном тржишту која је остварена током бечке емисије петогодишњих обвезница (4,75%). Од краја 2011. ЕЦБ је водила експанзивну монетарну политику, а од 2015. године, она је, с обзиром да су референтне каматне стопе ЕЦБ-а негативне, била изузетно експанзивна²⁴. Повољни услови за јавно задужевање на међународном тржишту у 2018. години су се пренијели и на тржиште јавног дуга бх. ентитета који су се током 2018. године на домаћем тржишту финансирани на пет година по стопи приноса до доспјећа на примарном тржишту од 0,9% (ФБиХ) до 3,8% (РС). Поред тога, прије пет година, у одлуци о дугорочном задужевању РС-а, максимална каматна стопа по којој се РС могла задужити код домаћих и ино кредитора била је 6%²⁵ и није била промјењива. У одлуци о дугорочном задужевању из 2023. године максимална каматна стопа на дугорочни дуг и на домаћем и на ино тржишту везана је за вриједност EURIBOR-а, који је на крају јуна 2023. године био за 431 б.п. виши у односу на ниво од прије пет година²⁶. Висина стопе приноса до доспјећа на примарном тржишту детерминисана је и фискалном позицијом РС која је за ових пет година битно промијењена. У 2018. години, забиљежен је буџетски

²³ Од 2020. године банке, у складу са новом регулативом, искњижавају лоше кредите који задовољавају прописане критерије, из биланса банака.

²⁴ Од јула 2022. године ЕЦБ води рестриктивну монетарну политику.

²⁵ Одлука о дугорочном задужевању РС-а за 2018. годину (СГ РС 114/17).

²⁶ Сваке године, у периоду усвајања буџета, Народна скупштина РС-а доноси одлуку о дугорочном задужевању. У одлуци за 2023. годину (СГ РС 112/2023) постављени су оквирни услови за задужевање који се тичу максималне каматне стопе, рочности дуга и начина отплате. На основу ове одлуке максимална каматна стопа на дугорочни дуг добија се као збир вриједности шестомјесечног или дванаестомјесечног EURIBOR-а и фиксне марже од 4% (домаћи кредитори), 5,5 % (међународне финансијске организације) и 7,5% (страна финансијска тржишта). На основу вриједности дванаестомјесечног EURIBOR-а на крају јуна 2023. године (4%) усвојени метод обрачуна каматне стопе дају максималне каматне стопе од 8%, 9,5% и 11,5%.

дефицит у износу од 0,5% БДП-а ²⁷ уз дугорочно задуживање од 540 милиона КМ, а током 2023. очекује се буџетски дефицит од 2,6%²⁸, али уз дугорочно задуживање од 1,08 милијарди КМ. У 2022. години, годину дана уочи доспјећа обвезница емитованих у Бечу, отплаћено је 570 милиона КМ јавног дуга, у 2023. години планирана је отплата 1,2 милијарде КМ, а и у наредне двије године овај износ ће бити на нивоу од око милијарду КМ.

Двије су основне детерминанте тражње за јунском емисијом петогодишњих обвезница РС-а. Поред високе купонске каматне стопе (6,1%), у поређењу са купонском каматном стопом на петогодишњи дуг ФБиХ (2,95%)²⁹, ту је отплатни план. Начин отплате овога дуге се разликује од онога од прије пет година. У емисији из 2018.године дуг се није отплаћивао сваке године, већ тек на крају доспјећа обвезнице (енг. balloon payment)³⁰. У 58. емисији обвезница (210 милиона КМ, јун 2023. године), током четири године се врши отплата по 10% главнице дуга, а на крају пете године доспијева 60% главнице дуга. Тражња за емисијама петогодишњих обвезница РС-а у 2023. години је нижа, не само у поређењу са 2018. годином, већ и у поређењу са цијелим периодом 2018. – 2022. година³¹. У просјеку, у наведеном петогодишњем периоду, тражња за обвезницама била је за 68% већа од понуде обвезница, а у 2023. години (до 30.јуна) разлика је само 17%. Ако се искључи прва обвезница емитована у овој години (55. емисија обвезница РС-а од 21.фебруара 2023.године) тражња за петогодишњим обвезницама у просјеку за само 5% надмашује понуду петогодишњих обвезница РС. Од идентификованих пет разлика између емисија петогодишњих обвезница РС из јуна 2018. и јуна 2023.године за РС дјелимично је повољна само једна, ликвидност домаће економије, док су остале четири разлике економски неповољне за управљање јавним дугом РС.

²⁷ У периоду од 2018. године до 2022. године, највећи буџетски дефицит регистрован је током масовних интервенција буџета у првој години пандемије короне. Раст јавне потрошње и пад јавних прихода повећали су буџетски дефицит у 2020. години на 5,6% БДП-а, али он је већ у наредној години смањен на 0,8% БДП-а.

²⁸ Влада Републике Српске. Документ оквирног буџета Републике Српске за период 2024-2026.

²⁹ Истог дана када је РС извршила емисију петогодишњих обвезница номиналне вриједности 210 милиона КМ, емисију је извршила и ФБиХ. Стопа приноса до доспјећа на ову емисију (2,961%) била је незнатно виша од купонске каматне стопе.

³⁰ На исти начин је конструисан и амортизациони план за отплату емисије РС-а у Лондону (300 милиона EUR, 5 година, купонска каматна стопа 4,75%, стопа приноса до доспјећа 5%).

³¹ Тражњу исказујемо преко омјера вриједности пристиглих понуда за куповину обвезница и прихваћених понуда за куповину обвезница.

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Спољни сектор

4. СПОЉНИ СЕКТОР

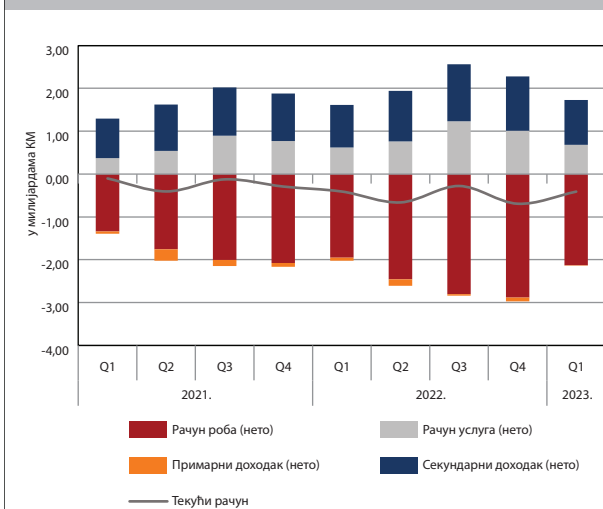
4.1 Платни биланс

У првом кварталу 2023. године није било значајнијих промјена када је платни биланс БиХ у питању у поређењу са истим периодом претходне године. Раст дефицита на рачуну роба компензован је растом суфицита на рачуну услуга и дознакама из иностранства. Номинални раст БДП-а, подстакнут инфлаторним притисцима, утицао је на пад дефицита текућег рачуна израженог у процентима БДП-а.

4.1.1 Текући и капитални рачун

Дефицит текућег рачуна у првом кварталу 2023. године је износио 410,5 милиона КМ, што представља годишњи раст од 0,5%. Годишњи раст вриједности спољнотрговинске робне размјене довео је до раста робног дефицита, услед нешто виших стопа раста увоза у поређењу са извозом, али и позиције БиХ као нето увозника роба. Дефицит на рачуну роба компензован је приливима на рачуну услуга као и дознакама из иностранства (Графикон 4.1). У посматраном периоду је, услед номиналног раста БДП-а, дошло до пада вриједности дефицита текућег рачуна израженог у процентима БДП-а на ниво од 3,6%, што је за 43 б.п. мање у односу на исти период претходне године.

Графикон 4.1: Текући рачун

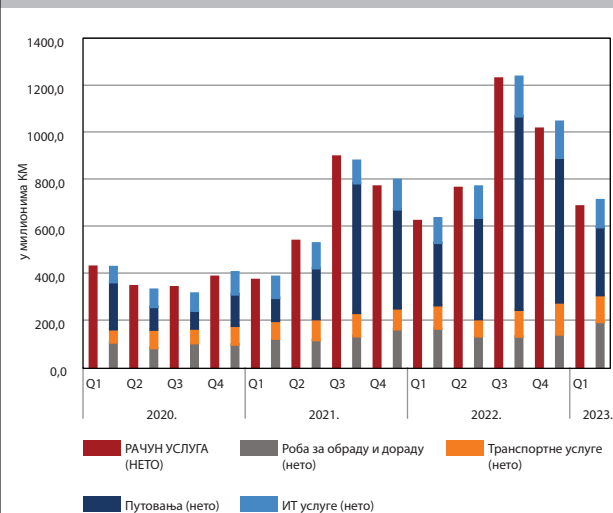

Извор: ЦББиХ

Нето приливи на рачуну услуга у првом кварталу текуће године су износили 683,0 милиона КМ, што представља годишњи раст од 10,1%. Највеће учешће у укупним нето приливима на рачуну услуга имали су приливи по основу потрошње страних туриста, на које се односи 42,3% укупних прилива, а значајан допринос имали су и приливи по основу обраде и дораде робе („Lohn“ послови) као и транспортне услуге (Графикон 4.2). Нето приливи по основу

потрошње страних туриста у првом кварталу 2023. године су износили 288,9 милиона КМ, што представља годишњи раст од 9,3%. Тренд раста ове врсте прилива настављен је и у другом кварталу 2023. године када је забиљежено 36,7% више ноћења страних туриста него претходне године. Упркос скромном обиму индустријске производње у развијеним земљама, нето приливи по основу „Lohn“ послова су у првом кварталу забиљежили годишњи раст од 16,9%. Раст вриједности спољнотрговинске робне размјене, утицао је на нето приливе по основу транспортних услуга који су у првом кварталу забиљежили годишњи раст од 14,4%. У првом кварталу је такође настављен тренд раста нето прилива по основу ИТ услуга по стопи од 10,1%.

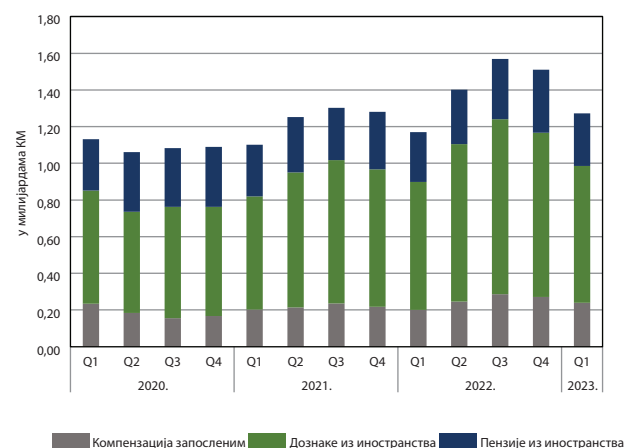
Графикон 4.2: Рачун услуга у платном билансу

Извор: ЦББиХ

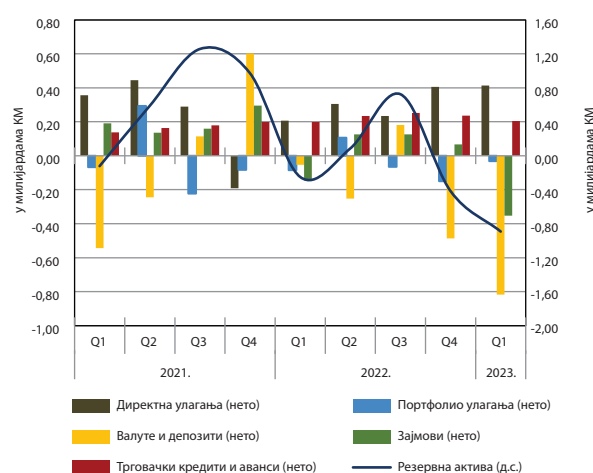
У првом кварталу 2023. године забиљежен је негативан салдо на рачуну примарног доходака у износу од 5,6 милиона КМ. Расходи по основу инвестирања су износили 262,5 милиона КМ, од чега се највећи дио односи на расходе по основу директних страних инвестиција. Накнаде запосленим у иностранству су у посматраном периоду износили 239,5 милиона КМ, што представља годишњи раст од 39,2 милиона КМ. Дознаке из иностранства, приливи на рачуну секундарног доходака који покривају значајан дио дефицита текућег рачуна, у првом кварталу текуће године су износили 746,3 милиона КМ, што представља годишњи раст од 7,0%. Такође, и пензије из иностранства су забиљежиле годишњи раст од 5,0% у посматраном периоду.

Графикон 4.3: Компензације запосленим у иностранству, дознаке и пензије из иностранства

Извор: ЦББиХ

Графикон 4.4: Финансијски рачун

Извор: ЦББиХ

4.1.2 Финансијски рачун

У првом кварталу 2023. године, на финансијском рачуну је забиљежен прилив средстава у износу од 319,4 милиона КМ. Дефицит на текућем рачуну је највећим дијелом финансиран смањењем резервне aktive и директним страним улагањима (Графикон 4.4). Нето приливи по основу директних страних улагања у првом кварталу су износили 413,1 милион КМ, од чега се више од половине односи на реинвестирану зараду, а мањи дио на улагања у капитал предузећа и дужничке инструменте. У посматраном периоду, по основу портфолио улагања је забиљежен нето одлив средстава у износу од 32,2 милиона КМ као резултат улагања предузећа из финансијског сектора у дужничке хартије од вриједности. У оквиру осталих улагања, забиљежени су значајни нето одливи средстава по основу валута и депозита и зајмова. Наиме, као резултат повећања aktive праћене смањењем пасиве банака, дошло је до одлива средстава у износу од 818,0 милиона КМ. Поред банкарског сектора, по истом основу је забиљежен и одлив у сектору осталих финансијских институција као и нефинансијских предузећа. У истом периоду, дошло је до одлива средстава по основу зајмова, а као посљедица повећања aktive банака и смањења пасиве везане за отплату дугорочних зајмова сектора опште владе и нефинансијских предузећа.

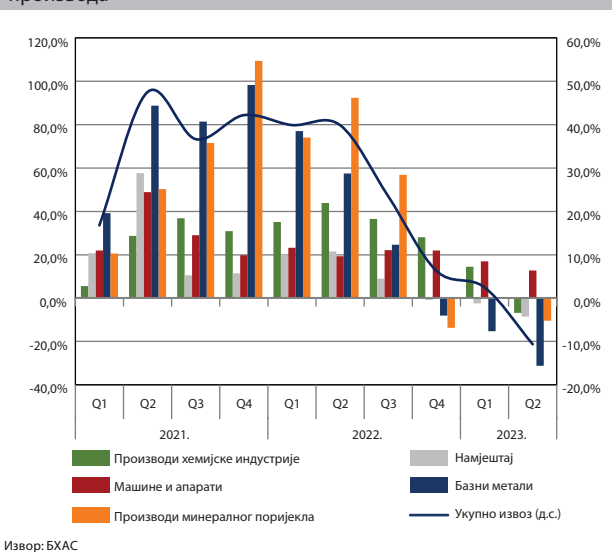
Нето приливи по основу трговачких кредита и аванса су у првом кварталу износили 205,1 милион КМ и већи су у односу на исти период претходне године за 7,4 милиона КМ. У посматраном периоду је забиљежено смањење резервне aktive у износу од 894,3 милиона КМ. Подаци за други квартал указују на повећање девизних резерви од 110,6 милиона КМ.

4.2 Спољна трговина

У другом кварталу 2023. године дошло је до пада вриједности спољнотрговинске робне размјене у односу на исти период претходне године, с тим што је пад био израженији на страни извоза као посљедица смањења тражње за робом из БиХ у земљама главним трговинским партнерима (Графикони 4.5 и 4.6). Поред високих вриједности из базног периода, значајан утицај на годишњи пад вриједности спољнотрговинске робне размјене имале су и берзанске цијене базних метала и енергената, које су у овој години биле значајно ниже у односу на претходну, када су забиљежиле енорман скок услед ратних дешавања у Украјини. Израженија контракција на страни извоза у односу на увоз, утицала је на продубљивање спољнотрговинског робног дефицита, с обзиром на положај БиХ као нето увозника робе на међународном тржишту. Покривеност увоза извозом у другом кварталу је износила 60,5% што представља смањење од 426 б.п. у односу на исти квартал претходне године.

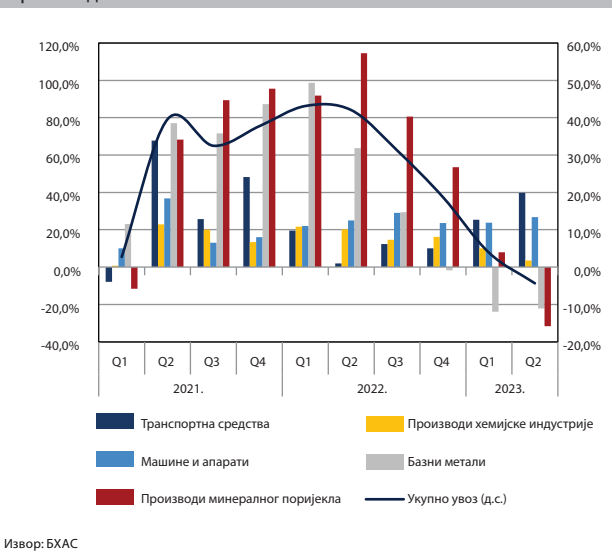
У периоду април-јуни 2023. године, из БиХ је извезено робе у вриједности од 4,28 милијарди КМ, што представља годишњи пад вриједности од 10,7%. Годишњи пад вриједности укупног извоза је посљедица пада вриједности извоза већине најзначајнијих извозних група производа, услед пада тражње на тржиштима главних трговинских партнера, али и пада цијена берзанских роба на међународном тржишту (Графикон 4.5). Најзначајнији пад вриједности извоза забиљежили су базни метали (31,2%), производи минералног поријекла (доминантно електрична енергија и угаљ) 10,5%, намјештај (8,6%), и производи хемијске индустрије (6,8%). С друге стране, извоз машина и апарата је у посматраном периоду забиљежио годишњи раст од 12,8%.

Графикон 4.5: Годишње промјене вриједности извоза по групама производа

Вриједност увезене робе у БиХ у другом кварталу је износила 7,08 милијарди КМ, што је за 4,4% мање у односу на исти период претходне године (Графикон 4.6). Увоз базних метала, првенствено жељеза, челика и алуминијума и њихових производа, је забиљежио годишњи пад вриједности од 31,7%, док су производи минералног поријекла, првенствено нафта и нафтни деривати, забиљежили пад од 4,4%. С друге стране, транспортна средства су забиљежила раст вриједности увоза од 39,9%, машине и апарати 26,7% и производи хемијске индустрије 3,6%.

Графикон 4.6: Годишње промјене вриједности увоза по групама производа

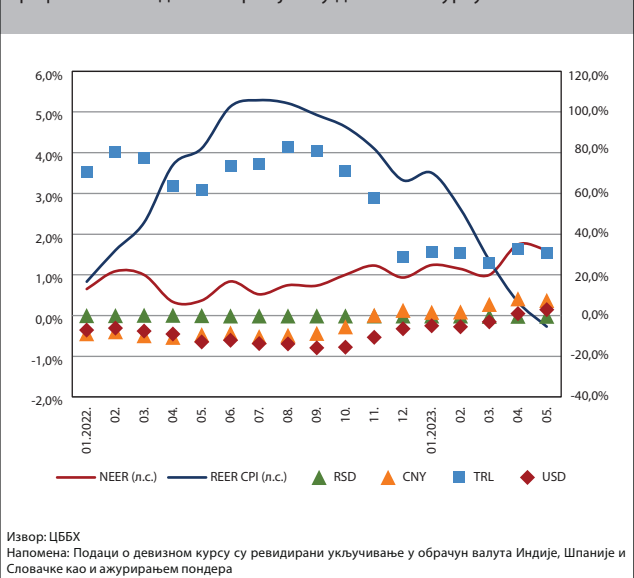

4.3 Номинални и реални ефективни курс КМ

Номинални ефективни курс (NEER) је у мају забиљежио апрецијацију од 1,6% (Графикон 4.7). Апрецијација NEER-а је највећим дијелом узрокована значајном номиналном апрецијацијом EUR, наше сидрене валуте, према турској лири која је у мају, на годишњем нивоу, износила 30,6%. С друге стране, реални ефективни курс (REER), гдје је индекс потрошачких цијена кориштен као дефлатор, је у мају забиљежио годишњу депрецијацију од 0,3%. Депрецијација REER-а је последица просјечно виших стопа инфлације у земљама главним трговинским партнерима у односу на БиХ, а првенствено у Турској, Србији, Хрватској и Италији.

Треба напоменути да су посљедњи расположиви подаци о девизном курсу измијењени укључивањем у обрачун додатних валута значајних трговинских партнера као и пондера, што није утицало на сам тренд номиналног и реалног ефективног курса, али јесте на њихов ниво, посебно на ниво REER-а у периоду значајних инфлаторних притисака.

Графикон 4.7: Годишње промјене у девизном курсу КМ

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Владине финансије

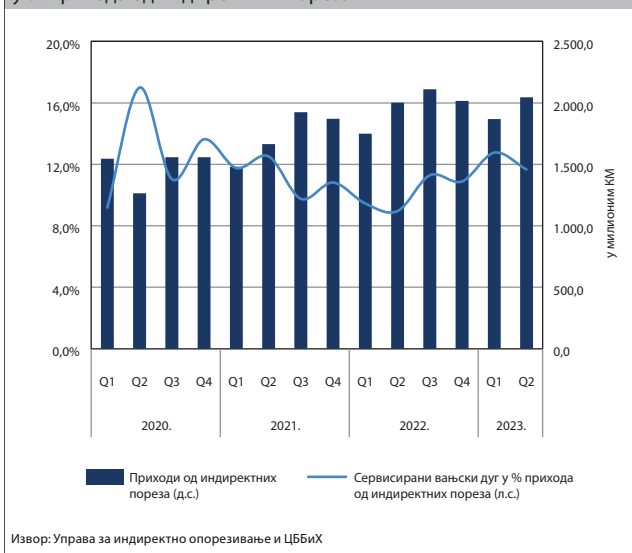
5. ВЛАДИНЕ ФИНАНСИЈЕ

Настављен је раст прихода од индиректних пореза који су у значајној мјери посљедица раста цијена, а који су углавном кориштени за финансирање текуће потрошње и рефинансирање доспјелих обавеза. Влада Републике Српске се на домаћем тржишту капитала задужила до сада највећим износом како би сервисирала дио обавеза по основу доспијећа обвезница издатих на Бечкој берзи прије пет година (погледати текстни оквир изнад). У средњем и дугом року би интензитет државне потрошње могао бити ограничен висином јавног дуга, као и доспијећем сервисирања обавеза, што ће додатно смањити фискални простор за финансирање капиталних пројеката. Поред тога, политичка ситуација и даље не иде у прилог инвестирању у капиталне пројекте и друге јавне инвестиције.

5.1 Владине финансије

У другом кварталу 2023. године сервисирано је укупно 238,3 милиона КМ по основу спољног дуга сектора генералне владе, што уз значајан раст прихода од индиректних пореза у номиналном износу представља стабилно извршавање планираних обавеза сектора генералне владе по овом основу (Графикон 5.1).

Графикон 5.1: Сервисирање вањског дуга сектора генералне владе у % прихода од индиректних пореза

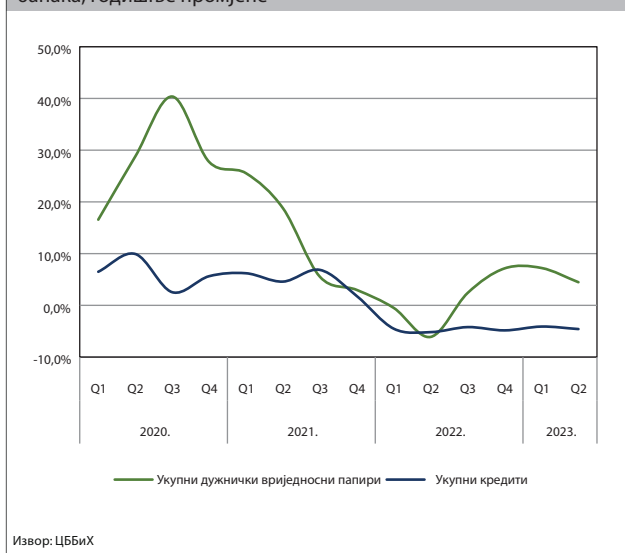

У другом кварталу ове године, владе ентитета су извршиле значајна нова задужења на домаћем тржишту капитала. Влада Републике Српске је емитовала 210 милиона КМ уз каматну стопу од 6,1% годишње на период од пет година, чија средства је искористила као дио финансирања обавеза по основу доспијећа отплате дуга на Бечкој берзи по основу обвезница издатих 2018. године у укупном износу од 327 милиона КМ. Како је дуг на Бечкој берзи отплаћен углавном средствима прикупљеним на

домаћем тржишту капитала, дошло је само до валутне рекласификације тј. смањења износа дуга у инострану валуту и повећања у домаћој валути код комерцијалних банака, а изложеност банкарског сектора према сектору владе није значајно промијењена и у границама је уобичајеног (8,2% укупне активе банкарског сектора у БиХ), (Графикон 5.2).

Што се тиче јавних инвестиција, које су према Глобалном фискалном оквиру за период 2023.-2025. у 2023. години планиране у износу од 1,54 милијарди КМ, због политичких изазова у земљи дошло је до отказивања одређених пројеката и инвестиција (око 200 милиона КМ) што у будућности може имати негативне импликације на реализацију пројеката јавних инвестиција.

Графикон 5.2: Задуженост генералне владе код комерцијалних банака, годишње промјене

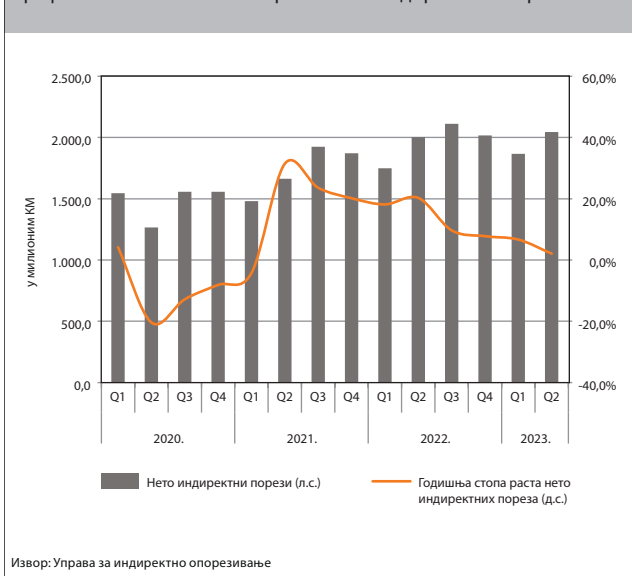

5.2 Порески приходи

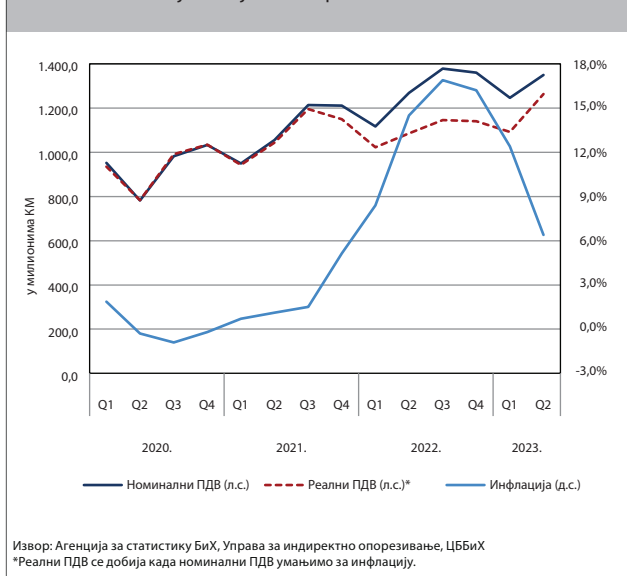
У другом кварталу 2023. године настављени су позитивни трендови наплате прихода од индиректних пореза на годишњем нивоу. Иако је у другом кварталу дошло до слабљења инфлаторних притисака, инфлација и даље има значајан утицај на раст прихода, уз опоравак приватне потрошње и раст туризма. На кварталном нивоу, све врсте прихода од индиректних пореза су забиљежиле раст у укупном износу од 176,8 милиона КМ. У наведеном периоду, прикупљено је укупно 2,04 милијарди КМ прихода по основу индиректних пореза. На годишњем нивоу, забиљежен је раст прихода од индиректних пореза (41,6 милиона КМ или 2,1%) (Графикони 5.3 и 5.4).

Најизраженији раст прихода на годишњем нивоу у номиналном износу је био по основу ПДВ-а (80,6 милиона КМ), као резултат опоравка приватне потрошње али и због ефеката инфлације (Графикон 5.5).

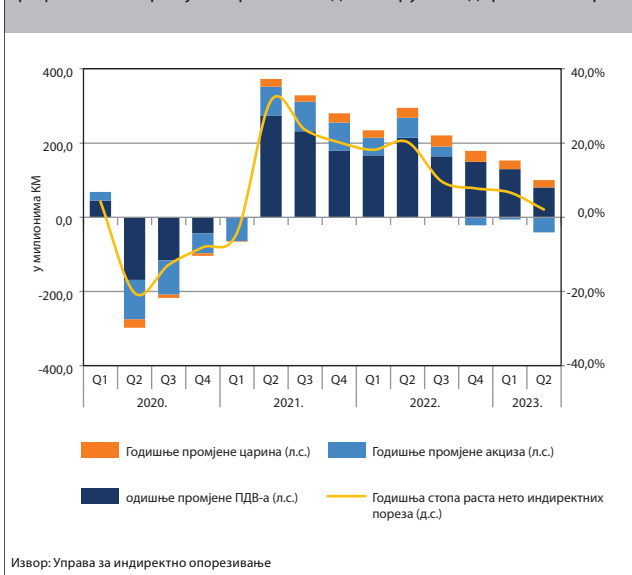
Графикон 5.3: Ниво и стопа раста нето индиректних пореза

Графикон 5.5: Утицај инфлације на раст прихода од ПДВ-а

Графикон 5.4: Промјена кретања водећих група индиректних пореза

Настављен је тренд смањења инфлације, и на крају другог квартала 2023. године, инфлација је била једноцифрена и износила 6,4%. Као резултат мањег раста општег нивоа цијена, смањења је пореска основица за обрачун ПДВ-а. Слиједом наведеног, у другом кварталу 2023. године наплаћено је 86,4 милиона КМ (6,4%) више у номиналном износу по основу ПДВ-а.

Измјене пореске политике

У јуну 2023. године, Дом народа Парламентарне скупштине БиХ је усвојио Приједлог закона о допуни Закона о ПДВ-у, који се односи на укидање ПДВ-а на донирану храну. Наведене измјене закона би требало да ступе на снагу у року од два мјесеца од његовог доношења. Увођење нулте стопе на донирану храну представља подршку социјално угроженим категоријама.

Такође, дошло је до увођења новог режима плаћања акциза на дуванске прерађевине. Наиме, нови режим подразумијева плаћање акциза приликом увоза дуванских прерађевина, умјесто плаћања акциза приликом преузимања акцизних маркица. Наведена промјена режима плаћања акциза је извршена због прилагођавања царинским процедурама. Због наведене промјене наплате акциза, према подацима Управе за индиректно опорезивање ³²дошло је до једнократног пада прихода од акциза (период фебруар-април) у износу просјечне мјесечне наплате по основу акциза.

³² http://www.oma.uino.gov.ba/bilteni/Oma_Bilten_bos_217_218.pdf

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Статистичке табеле

6. СТАТИСТИЧКЕ ТАБЕЛЕ

Напомене уз табеле 9, 10, 12, 13, 14, 19, 20, 21, 22, 23 и 24.

Од 1. јула 2017. године је наступила статусна промјена припајања супсидијарног друштва UniCredit Leasing д.о.о. Сарајево друштву UniCredit Bank д.д. Мостар. У складу с тим UniCredit Leasing д.о.о. Сарајево престаје постојати закључно са 30. јуном 2017. године а подаци припојеног друштва се исказују у склопу извјештаја UniCredit Bank д.д. Мостар, почевши од извјештаја за јули 2017. године.

Ревидирани подаци за период јануар 2006. – новембар 2015. године су базирани на активном подбилансу банака с већинским државним капиталом из Федерације БиХ, при чему је искључен пасивни подбиланс. Кроз ову допуну статистике корисницима се пружа већа аналитичка корисност података и објективни показатељи о тренутном пословању банака у БиХ. Пасивни подбиланс садржи обавезе по иностраним кредитима и старој девизној штедњи грађана до 31. марта 1992. године, и не одсликава актуелно пословање банке, те ће овај подбиланс у процесу приватизације преузети Министарство финансија ФБиХ у складу са Законом о почетном билансу банака и Законом о приватизацији, као што је урађено за претходно приватизоване банке. Извршена ревизија је у највећој мјери утицала на смањење кредита јавним предузећима у инострану валуту, смањење стране пасиве, на смањење осталих ставки активе и пасиве по основу старе девизне штедње, а у знатно мањим износима на ставке кредита влади ентитета, фиксну активу, депозите нерезидената, акције и капитал.

Подаци о „пуном“ билансу, с укљученим пасивним подбилансом, корисницима су још увијек доступни на: http://statistics.cbbh.ba:4444/Panorama/novaview/SimpleLogin_bs.aspx

У новембру 2014. године, двије банке су извршиле продају и пренос дијела кредитног портфела што је за ефекат имало повећање резерви код монетарних власти у укупном износу од 64 милиона КМ и смањења слједећих ставки: потраживања од приватних предузећа за 260 милиона КМ, стране пасиве за 101 милион КМ и осталих ставки (нето) за 95 милиона КМ.

Због примјене Међународних рачуноводствених стандарда (МРС) и Међународних стандарда у финансијским извјештајима банака Федерације БиХ и преноса новчаних токова у децембарским подацима за 2011, дошло је до слједећих промјена на страни активе: смањења кредита за 155 милиона КМ, повећања остале активе за 10 милиона КМ, на страни пасиве: смањења обавеза према нерезидентима у износу од 624 милиона КМ, повећања резервисања за кредитне губитке за 472 милиона КМ и повећања остале пасиве за седам милиона КМ.

У фебруару 2011. године једна банка из Федерације БиХ извршила је рекласификацију депозита у износу од око 80 милиона КМ, с депозита јавних предузећа на депозите владе ентитета, у складу с препорукама ММФ-а.

По налогу Агенције за банкарство ФБиХ, у јуну 2010. године једна банка је извршила прекњижавање око 300 милиона КМ потраживања по основу хартија од вриједности од домаћих институционалних сектора на потраживања од нерезидената. У децембру 2010. године иста банка је извршила ретроактивно ову исправку у одговарајућим износима за период од августа 2009. године, када је грешка настала, до маја 2010. године. Наведена исправка се одразила на пораст стране активе и пад осталих ставки нето.

Једна банка из Федерације БиХ извршила је рекласификацију финансијских инструмената у оквиру стране активе за период јануар - август 2010. године у износу од око 40 милиона КМ. Потраживања од нерезидената по основу кредита рекласификована су у потраживања од нерезидената по основу хартија од вриједности, што се одразило на промјене унутар краткорочне и дугорочне стране активе.

По налогу Агенције за банкарство Републике Српске, једна банка је извршила рекласификацију финансијских инструмената на страни пасиве за период септембар 2008. - новембар 2010. године тј. смањење орочених и штедних депозита небанкарских финансијских институција и сектора владе, а повећање кредита од наведених сектора, респективно, у одговарајућим износима, по мјесецима, у распону 50 - 150 милиона КМ.

У складу с новом регулативом Агенције за банкарство РС-а, објављеној у Сл. гласнику РС бр. 136/10, којом је прописан нови начин књиговодственог евидентирања потраживања класификованих у категорију Е, обрачуна и књиговодственог евидентирања камате по некавалитетној активи, те обрачуна општих и посебних резервисања, банке из РС-а су у подацима за децембар 2010. године извршиле примјену наведене регулативе преносом наведених позиција из ванбилансне евиденције у биланс. Исправка се одразила на страни активе на пораст кредита у износу од 144 милиона КМ, пораст доспјелих камата у износу од 36 милиона КМ, а на страни пасиве на пораст резервисања за кредитне губитке у износу од 180 милиона КМ у оквиру рачуна капитала.

T01: Квартални економски индикатори

	2020.				2021.				2022.				2023.	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Кварталне стопе раста														
Раст потрошачких цијена (CPI)	0,5	-2,1	-0,6	0,7	0,9	0,4	0,4	3,6	3,8	6,0	2,5	2,9	0,5	0,3
Раст укупних кредита	-1,4	-0,5	-0,1	-0,1	0,6	1,6	0,8	0,5	0,8	2,2	0,6	1,0	0,7	2,3
Раст укупних депозита	-0,9	0,8	2,2	2,8	1,6	4,0	2,7	2,6	-3,6	3,6	3,2	1,9	0,1	2,1
Раст новца у ужем смислу (M1) ³⁾	1,7	2,2	4,4	4,7	2,4	4,7	5,9	4,8	-0,6	3,2	5,5	2,3	-1,4	3,7
Раст новца у ширем смислу (M2) ³⁾	0,8	0,5	2,7	3,1	2,0	2,8	3,5	2,8	-1,9	1,9	3,8	1,6	0,0	2,4
Каматне стопе на дугорочне кредите ¹⁾	3,77	3,60	3,66	3,68	3,79	3,78	3,60	3,48	3,38	3,42	3,54	4,35	4,37	4,4
Каматне стопе на дугорочне депозите ¹⁾	1,01	0,96	0,92	0,98	0,91	0,86	0,76	0,62	0,64	0,69	0,91	1,09	1,14	1,3
(у милионима KM)														
Салдо робне размјене ²⁾	-1.596	-1.418	-1.654	-1.600	-1.337	-1.758	-2.003	-2.073	-1.953	-2.456	-2.800	-2.887	-2.131	
Извоз	2.389	2.048	2.354	2.633	2.739	3.039	3.259	3.673	3.789	4.264	4.064	4.016	3.956	
Увоз	3.985	3.466	4.007	4.233	4.076	4.796	5.262	5.746	5.741	6.720	6.864	6.903	6.087	
Биланс текућег рачуна	-207	-269	-383	-266	-102	-406	-123	-292	-408	-664	-279	-694	-410	
Девизне резерве	-137	562	321	524	-229	542	1.235	933	-393	-58	622	-453	-859	111
Сервисирање спољног дуга	142	215	172	212	174	208	188	202	165	179	238	220	336	239
Курс KM/USD	1,7739	1,7784	1,6749	1,6405	1,6218	1,6244	1,6584	1,7098	1,7433	1,8341	1,9396	1,9207	1,8249	1,7959

Напомена:

1) Кварталне каматне стопе представљају аритметичку средину мјесечних пондерисаних каматних стопа из извјештајног квартала на кредите приватним предузећима и удружењима и орочене и штедне депозите становништва исказане на годишњем нивоу.

2) Салдо извоза и увоза робе на платнобилансној основи укључује прилагођења обухвата и вриједности која се раде у сврху извјештавања о платном билансу, у складу с методологијом ММФ-а (Приручник за платни биланс, шесто издање).

3) Монетарни подаци ажурирани у складу с методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000.), од јануара 2006. године.

T02: Бруто домаћи производ Босне и Херцеговине (текуће цијене)

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Номинални БДП (у милионима КМ)	26.779	27.359	28.929	30.265	31.803	33.942	35.785	34.727	39.145	45.505
Номинални БДП (у милионима USD)	18.173	18.561	16.413	17.118	18.325	20.478	20.481	20.230	23.669	24.462
БДП по становнику БиХ (у КМ)	7.584	7.759	8.223	8.620	9.076	9.709	10.251	9.994	11.337	13.263
БДП по становнику БиХ (у USD)	5.147	5.264	4.665	4.876	5.230	5.857	5.867	5.822	6.854	7.130
Годишњи раст реалног БДП-а (у %)	2,3	1,2	4,3	3,2	3,2	3,8	2,9	-3,0	7,4	4,1
Број становника (у хиљадама)	3.531	3.526	3.518	3.511	3.504	3.496	3.491	3.475	3.453	3.431
Просјечни годишњи курс КМ/USD	1,4736	1,4740	1,7626	1,7680	1,7355	1,6575	1,7472	1,7166	1,6539	1,8602

Извор:

Агенција за статистику БиХ, Бруто домаћи производ за БиХ 2022. година, производни приступ, први резултати, јули 2023. године.

Т03: Структура индекса индустријске производње БиХ

Година	Мјесец	Укупно	Рударство	Прерађивачка индустрија	Снабдијевање електричном енергијом, гасом и водом
2013.		105,2	95,8	105,8	109,8
2014.		100,2	97,9	103,9	90,4
2015.		103,1	102,9	104,8	98,8
2016.		104,4	103,8	103,0	109,0
2017.		103,1	105,0	105,3	95,9
2018.		101,6	100,9	98,9	111,4
2019.		94,7	96,3	95,4	91,4
2020.		93,6	98,9	92,3	95,2
2021.		109,8	95,5	112,3	108,7
2022.		100,9	96,7	103,9	91,7
2022.	04.	104,8	105,3	104,0	106,4
	05.	108,2	106,4	109,3	103,7
	06.	100,4	93,6	101,4	97,8
	07.	98,1	93,0	99,4	94,2
	08.	101,7	106,0	103,1	93,0
	09.	98,5	86,9	101,9	86,6
	10.	96,4	89,4	99,0	87,6
	11.	98,3	99,8	100,6	88,4
	12.	96,0	87,5	100,0	87,1
2023.	01.	100,1	96,0	102,7	91,8
	02.	97,0	102,0	97,0	94,4
	03.	95,8	93,6	93,4	105,8
	04.	90,1	89,7	89,0	94,5
	05.	98,4	86,9	97,8	106,5
	06.	92,3	81,0	90,9	104,4

Извор:

Агенција за статистику БиХ

Напомена:

Индекси индустријске производње исказани су за годину у односу на претходну годину а за мјесец у односу на исти мјесец претходне године и исказани су према главним подручјима СКД-а.

T04: Структура индекса потрошачких цијена за БиХ (CPI)

Година	Мјесец	Укупно	Период/исти период претходне године	Храна и безалкохолна пића	Алкохолна пића и дуван	Одјећа и обућа	Становање, вода, ел. енергија, гаси други енергенти	Намјештај, кућански уређаји и редовно одржавање куће	Здравство	Превоз	Комуникације	Рекреација и култура	Образовање	Ресторани и хотели	Остала добра и услуге
2013.		100,0		100,0	106,4	96,3	100,8	100,1	98,3	98,8	100,2	101,0	101,4	100,0	100,3
2014.		99,1		97,5	106,4	90,0	99,7	99,5	100,4	99,1	102,9	100,4	100,8	97,5	100,0
2015.		99,0		99,1	107,6	92,3	101,2	100,3	101,3	93,1	100,2	100,2	102,1	99,1	99,8
2016.		98,4		98,7	105,7	90,1	100,0	98,8	100,7	94,1	99,7	100,7	100,8	100,3	99,7
2017.		100,8		101,3	104,7	91,4	101,4	99,1	101,0	104,9	98,3	101,7	100,5	100,4	99,5
2018.		101,4		100,6	106,6	89,9	102,7	99,0	101,8	108,9	98,8	101,1	100,1	100,4	99,6
2019.		100,6		101,1	105,1	89,3	102,3	99,6	101,2	101,0	99,5	101,2	100,5	100,9	99,6
2020.		98,9		101,0	104,5	90,0	99,6	98,9	101,0	91,4	100,5	100,5	100,1	102,1	100,0
2021.		102,0		103,5	101,9	91,1	101,3	100,2	100,7	105,9	99,7	100,6	100,2	101,0	100,6
2022.		114,0		121,5	101,7	94,0	114,0	108,9	101,5	125,4	100,9	108,1	101,1	109,3	105,9
2022.	04.	113,2	109,6	120,6	100,6	95,2	109,9	106,8	101,1	128,8	100,8	106,1	100,5	107,8	104,5
	05.	114,4	110,6	122,7	100,6	95,0	111,2	108,1	101,3	130,3	100,8	106,3	100,7	108,5	105,2
	06.	115,8	111,5	123,4	102,1	94,1	114,1	109,1	101,4	134,5	100,8	108,1	100,8	109,8	105,6
	07.	116,7	112,2	124,7	102,5	95,5	115,4	110,4	101,5	134,2	100,9	108,7	100,8	110,8	106,4
	08.	116,7	112,8	125,6	102,3	95,9	117,4	111,0	101,6	128,4	100,8	109,4	100,9	111,7	107,4
	09.	117,3	113,3	126,2	102,5	93,7	120,0	110,9	101,7	128,2	101,4	110,6	101,6	112,4	107,6
	10.	117,4	113,7	125,9	102,7	93,3	122,9	111,4	102,0	125,8	101,4	111,3	102,2	111,6	107,8
	11.	116,3	114,0	124,5	102,5	92,9	119,1	112,2	102,2	123,8	101,5	111,5	102,4	111,0	108,1
	12.	114,7	114,0	123,2	102,6	92,7	116,9	112,2	102,5	117,2	101,4	111,6	102,4	111,1	108,6
2023.	01.	114,1	114,1	122,0	103,0	97,1	115,6	112,9	102,3	115,7	101,0	109,5	102,6	110,1	108,8
	02.	112,9	113,5	120,8	103,7	95,8	113,7	112,6	102,7	110,9	100,9	109,3	102,5	110,4	109,3
	03.	110,3	112,4	119,0	106,0	93,9	111,9	112,0	102,9	99,1	100,9	109,4	102,3	108,6	110,2
	04.	107,9	111,2	112,8	105,9	93,1	114,6	111,3	102,9	94,7	101,3	108,9	102,3	107,8	110,5
	05.	106,5	110,2	111,1	106,2	93,1	112,6	110,5	103,1	91,1	101,2	108,8	102,2	109,2	110,5
	06.	104,9	109,3	110,1	104,8	94,6	109,2	109,9	103,1	87,3	101,4	106,9	102,3	108,3	109,6

Извор:

Агенција за статистику БиХ

Напомена:

Индекси потрошачких цијена исказани су за годину у односу на претходну годину а за мјесец у односу на исти мјесец претходне године.

T05: Просјечне бруто и нето плате и пензије

- У КМ -

Година	Мјесец	Бруто плате				Нето плате				Пензије		
		ФБиХ	РС	Брчко	БиХ	ФБиХ	РС	Брчко	БиХ	ФБиХ	РС	Брчко
2013.		1.275	1.338	1.266	1.291	835	808	817	827	348	318	310
2014.		1.272	1.334	1.265	1.290	833	825	814	830	367	333	323
2015.		1.269	1.339	1.275	1.289	830	831	821	830	368	343	327
2016.		1.283	1.343	1.290	1.301	839	836	830	838	370	342	326
2017.		1.318	1.331	1.304	1.321	860	831	838	851	372	344	326
2018.		1.365	1.358	1.363	1.363	889	857	872	879	395	361	342
2019.		1.427	1.407	1.432	1.421	928	906	915	921	415	378	358
2020.		1.472	1.485	1.477	1.478	956	956	948	957	423	394	367
2021.		1.543	1.546	1.489	1.542	996	1.004	961	997	428	408	375
2022.		1.724	1.730	1.600	1.722	1.114	1.144	1.051	1.122	461	460	412
2022.	04.	1.667	1.649	1.559	1.658	1.080	1.094	1.011	1.083	459	432	395
	05.	1.714	1.667	1.576	1.696	1.110	1.105	1.023	1.106	459	475	418
	06.	1.723	1.749	1.586	1.728	1.115	1.157	1.031	1.126	475	475	423
	07.	1.735	1.753	1.673	1.739	1.122	1.160	1.096	1.134	474	475	423
	08.	1.761	1.762	1.615	1.757	1.138	1.166	1.067	1.145	474	475	424
	09.	1.766	1.798	1.620	1.773	1.140	1.189	1.080	1.154	474	475	424
	10.	1.766	1.815	1.657	1.779	1.139	1.198	1.104	1.156	473	475	424
	11.	1.800	1.835	1.649	1.807	1.161	1.211	1.100	1.175	483	475	429
	12.	1.831	1.843	1.661	1.831	1.180	1.217	1.111	1.190	483	475	428
2023.	01.	1.875	1.845	1.679	1.861	1.208	1.217	1.123	1.209	535	540	481
	02.	1.849	1.908	1.669	1.863	1.193	1.256	1.117	1.211	535	540	481
	03.	1.967	1.910	1.690	1.942	1.265	1.258	1.134	1.260	539	540	481
	04.	1.913	1.921	1.714	1.911	1.233	1.265	1.150	1.241	563	540	489
	05.	1.987	1.945		1.967	1.277	1.280		1.275	585	540	
	06.	1.963	1.953		1.954	1.262	1.284		1.267	584	540	

Извор:

Агенција за статистику БиХ, Федерални завод за статистику ФБиХ, Републички завод за статистику РС

Напомена:

Од 1.1.2006. године бруто и нето плате за ниво БиХ укључују и Брчко дистрикт.

Т06: Монетарни преглед

- на крају периода, у милионима КМ -

АКТИВА												
Година	Мјесец	Нето страна актива			Потраживања од домаћих сектора							Укупно
		Страна актива	Страна пасива	5 = 3+4	Потраживања од централне владе (нето)	Потраживања од кантона и општина	Потраживања од нефинансијских јавних предузећа	Потраживања од нефинансијских приватних предузећа	Потраживања од осталих финансијских институција	Потраживања од осталих домаћих сектора	12 = 6+...+11	
1	2	3	4	5 = 3+4	6	7	8	9	10	11	12 = 6+...+11	13 = 5+12
2013.	12.	9.733,5	-3.330,9	6.402,6	-19,1	422,5	451,6	7.556,4	67,4	7.133,6	15.612,5	22.015,1
2014.	12.	10.479,7	-2.961,1	7.518,6	71,0	509,1	443,6	7.452,0	61,3	7.502,5	16.039,4	23.557,9
2015.	12.	11.107,9	-2.614,6	8.493,3	160,1	537,2	400,0	7.452,6	74,6	7.875,3	16.499,8	24.993,1
2016.	12.	12.199,0	-2.476,4	9.722,6	101,8	517,8	375,6	7.743,9	67,2	8.155,8	16.962,0	26.684,6
2017.	12.	13.372,4	-2.589,5	10.782,9	-148,7	511,5	406,2	8.354,5	96,5	8.689,3	17.909,4	28.692,2
2018.	12.	15.505,5	-3.041,1	12.464,4	-463,7	496,0	427,0	8.654,6	136,8	9.306,3	18.556,9	31.021,4
2019.	12.	17.069,9	-3.120,0	13.949,9	-679,3	506,7	509,3	9.070,9	152,2	10.024,9	19.584,7	33.534,6
2020.	12.	18.340,2	-2.326,3	16.013,9	-236,3	538,1	540,8	8.618,1	155,0	9.937,9	19.553,6	35.567,5
2021.	12.	21.065,4	-1.949,0	19.116,3	-804,4	583,5	532,3	8.812,6	164,1	10.478,3	19.766,3	38.882,7
2022.	12.	21.084,4	-1.813,4	19.271,1	-509,1	592,0	652,8	9.197,6	180,2	11.027,6	21.141,1	40.412,2
2022.	04.	20.060,9	-1.779,0	18.281,9	-759,7	545,2	528,3	9.070,9	165,3	10.636,1	20.186,0	38.467,9
	05.	20.257,9	-1.799,0	18.458,9	-977,7	540,4	526,3	9.148,5	168,3	10.726,6	20.132,4	38.591,2
	06.	20.201,4	-1.877,8	18.323,6	-914,7	538,5	508,8	9.223,4	177,1	10.810,9	20.344,0	38.667,6
	07.	20.681,6	-1.826,8	18.854,8	-878,5	538,8	526,3	9.213,8	165,6	10.880,9	20.446,9	39.301,7
	08.	21.047,7	-1.801,4	19.246,3	-867,3	583,0	551,8	9.161,1	163,9	10.903,0	20.495,5	39.741,8
	09.	21.034,8	-1.763,2	19.271,6	-781,2	585,5	558,7	9.135,9	174,2	10.948,8	20.621,9	39.893,5
	10.	21.267,4	-1.753,7	19.513,6	-827,1	583,9	596,0	9.165,9	169,0	10.988,8	20.676,4	40.190,1
	11.	20.858,5	-1.822,5	19.036,1	-372,3	589,2	604,5	9.174,9	161,8	10.998,7	21.156,8	40.192,9
	12.	21.084,4	-1.813,4	19.271,1	-509,1	592,0	652,8	9.197,6	180,2	11.027,6	21.141,1	40.412,2
	01.	20.993,9	-1.693,5	19.300,3	-335,7	589,0	623,0	9.060,7	167,1	11.014,6	21.118,6	40.419,0
	02.	20.758,1	-1.671,2	19.086,8	-182,0	586,0	637,0	9.164,9	158,9	11.047,5	21.412,3	40.499,2
	03.	20.726,1	-1.527,5	19.198,5	-329,5	576,1	625,2	9.293,5	164,1	11.159,0	21.488,4	40.687,0
2023.	04.	20.960,6	-1.525,1	19.435,5	-349,2	592,4	632,4	9.400,4	161,8	11.246,5	21.684,4	41.119,9
	05.	21.042,0	-1.490,6	19.551,4	-286,5	587,6	602,0	9.415,9	177,1	11.292,2	21.788,4	41.339,8
	06.	20.997,4	-1.457,7	19.539,7	-302,8	576,8	623,1	9.562,4	199,6	11.433,3	22.092,5	41.632,2

Напомена:

Монетарни преглед приказује консолидоване податке Биланса стања ЦББиХ - монетарних власти (табела 10) и Консолидованог биланса комерцијалних банака БиХ (табела 11). Нето страна актива представља разлику између збира страних актива ЦББиХ - монетарних власти и комерцијалних банака БиХ и збира страних пасива ЦББиХ - монетарних власти и комерцијалних банака БиХ. Потраживања од домаћих сектора представљају потраживања комерцијалних банака од свих домаћих сектора, уз напомену да су потраживања од централне владе исказана у нето износу, тј. умањена за депозите централне владе код ЦББиХ и код комерцијалних банака БиХ. Централна влада представља институције БиХ, владе ентитета, ентитетске фондове социјалне сигурности и Брчко дистрикта.

Према новој методологији, Фондови социјалне сигурности/заштите се класификују на ниво централне владе као ентитетски ванбуџетски фондови, што се директно одражава на податке о нето потраживањима од централне владе у Монетарном прегледу.

У складу са Одлуком о управљању кредитним ризиком и утврђивању очекиваних кредитних губитака, комерцијалне банке су од 1. јануара 2020. године извршиле прекњижавање одређених потраживања из биланса. Од јануара 2019. године извршена је рекласификација валутне структуре финансијских инструмената (кредити, депозити, хартије од вриједности) исказаних оригинално у КМ са валутном клаузулом са позиција домаће валуте на позиције стране валуте у извјештајима монетарне статистике у складу са препорукама из ММФ-овог Приручника и Водича за компилацију монетарне и финансијске статистике из 2016. године.

Монетарни подаци ажурирани у складу с методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000.), од јануара 2006. године.

Види напомену на страни 42.

T06: Монетарни преглед

- на крају периода, у милионима КМ -

		ПАСИВА												
		Новчана маса (M2)												
		Новац (M1)			Квази-новац (QM)									
Година	Мјесец	Готовина изван банака	Преносиви депозити у домаћој валути		Преносиви депозити у иностраној валути	Остали депозити у домаћој валути	Остали депозити у иностраној валути			Хартије од вриједности	Кредити	Акције и други капитал	Остале ставке (нето)	Укупно
1	2	3	4	5=3+4	6	7	8	9=6+7+8	10=5+9	11	12	13	14	15=10+...+14
2013.	12.	2.542,3	4.153,3	6.695,6	1.189,3	3.006,3	5.202,4	9.398,0	16.093,6	0,0	707,9	3.815,2	1.398,4	22.015,1
2014.	12.	2.814,0	4.496,4	7.310,4	1.301,2	3.377,3	5.280,0	9.958,5	17.268,9	0,0	681,0	3.993,5	1.614,5	23.557,9
2015.	12.	3.055,3	5.125,6	8.180,9	1.360,4	3.562,6	5.543,3	10.466,3	18.647,2	8,0	599,2	4.148,0	1.590,7	24.993,1
2016.	12.	3.401,2	5.899,8	9.301,0	1.535,6	3.883,0	5.478,0	10.896,6	20.197,6	8,0	510,0	4.440,4	1.528,6	26.684,6
2017.	12.	3.648,1	6.924,4	10.572,5	1.816,2	4.091,6	5.636,1	11.543,8	22.116,3	8,0	460,0	4.659,5	1.448,4	28.692,2
2018.	12.	3.978,6	8.166,4	12.145,1	1.961,4	4.302,2	5.782,4	12.046,0	24.191,1	8,0	467,5	4.849,8	1.505,0	31.021,4
2019.	12.	4.330,1	8.921,1	13.251,2	2.490,3	2.998,0	7.593,2	13.081,5	26.332,7	8,0	532,4	5.228,3	1.433,2	33.534,6
2020.	12.	5.043,4	10.011,8	15.055,2	2.902,5	3.034,7	7.256,6	13.193,8	28.249,0	0,0	606,7	5.306,9	1.404,9	35.567,5
2021.	12.	5.540,0	12.387,6	17.927,5	3.300,1	3.044,2	7.243,8	13.588,1	31.515,6	0,0	638,5	5.287,3	1.441,4	38.882,7
2022.	12.	6.126,2	13.752,5	19.878,6	3.583,9	2.878,7	6.898,8	13.361,3	33.240,0	0,0	622,8	5.208,0	1.341,4	40.412,2
2022.	04.	5.938,2	12.059,1	17.997,3	3.228,0	2.936,3	6.885,0	13.049,3	31.046,6	0,0	634,1	5.192,6	1.594,6	38.467,9
	05.	5.854,6	12.363,9	18.218,5	3.320,8	2.857,4	6.965,5	13.143,8	31.362,3	0,0	628,6	5.185,9	1.414,5	38.591,2
	06.	5.855,3	12.552,3	18.407,7	3.201,8	2.907,4	6.992,5	13.101,8	31.509,4	0,0	636,1	5.172,0	1.350,1	38.667,6
	07.	6.070,9	12.722,1	18.793,0	3.276,7	2.938,5	7.029,4	13.244,6	32.037,5	0,0	636,5	5.280,7	1.347,0	39.301,7
	08.	6.063,6	13.183,7	19.247,3	3.384,0	2.922,7	6.995,2	13.301,8	32.549,1	0,0	630,7	5.247,0	1.315,0	39.741,8
	09.	6.081,0	13.342,3	19.423,3	3.456,7	2.897,7	6.938,4	13.292,8	32.716,2	0,0	627,6	5.206,2	1.343,5	39.893,5
	10.	6.025,5	13.306,3	19.331,8	3.620,2	2.948,7	6.912,5	13.481,4	32.813,1	0,0	625,8	5.266,4	1.484,8	40.190,1
	11.	5.957,1	13.437,2	19.394,3	3.603,8	2.923,9	6.899,9	13.427,5	32.821,8	0,0	621,2	5.375,2	1.374,7	40.192,9
	12.	6.126,2	13.752,5	19.878,6	3.583,9	2.878,7	6.898,8	13.361,3	33.240,0	0,0	622,8	5.208,0	1.341,4	40.412,2
	01.	5.953,5	13.758,9	19.712,4	3.657,1	2.906,9	6.856,4	13.420,4	33.132,8	0,0	624,6	5.305,5	1.356,0	40.419,0
	02.	5.982,3	13.643,5	19.625,8	3.734,3	2.867,4	6.957,5	13.559,2	33.185,0	0,0	625,4	5.370,5	1.318,2	40.499,2
	03.	6.027,0	13.583,4	19.610,4	3.763,5	2.873,8	7.003,9	13.641,2	33.251,6	0,0	628,9	5.439,8	1.366,6	40.687,0
	04.	6.198,9	13.758,3	19.957,3	3.766,4	2.889,0	6.992,2	13.647,7	33.604,9	0,0	637,5	5.531,2	1.346,3	41.119,9
	05.	6.163,5	13.922,7	20.086,2	3.924,3	2.815,6	6.956,7	13.696,6	33.782,8	0,0	651,2	5.584,1	1.321,6	41.339,8
	06.	6.253,1	14.082,0	20.335,1	3.887,6	2.854,5	6.975,2	13.717,3	34.052,4	0,0	661,5	5.583,9	1.334,4	41.632,2

Напомена:

Новац M1 чине готовина ван банака и преносиви депозити у домаћој валути свих домаћих сектора (осим депозита централне владе). Квази-новац QM обухвата остале депозите у домаћој валути, преносиве и остале депозите у иностраној валути свих домаћих сектора (осим депозита централне владе). Новчану масу M2 чине монетарни агрегати, новац M1 и квази-новац QM. Осталу пасиву чине хартије од вриједности, кредити, акције и други капитал и остале ставке (нето). Према новој методологији, као посебни финансијски инструменти на страни пасиве се исказују кредити (уз које се додаје обрачуната камата), као и акције и други капитал. Остале ставке (нето) су нелоциране (нераспоређене) ставке пасиве умањене за нелоциране (нераспоређене) ставке активе. У остале ставке (нето) су такође укључени и ограничени депозити, противставке фондова и владини фондови за кредитирање.

У складу са Одлуком о управљању кредитним ризиком и утврђивању очекиваних кредитних губитака, комерцијалне банке су од 1. јануара 2020. године извршиле прекњижавање одређених потраживања из биланса.

Од јануара 2019. године извршена је рекласификација валутне структуре финансијских инструмената (кредити, депозити, хартије од вриједности) исказаних оригинално у КМ са валутном клаузулом са позиција домаће валуте на позиције стране валуте у извјештајима монетарне статистике у складу са препорукама из ММФ-овог Приручника и Водича за компилацију монетарне и финансијске статистике из 2016. године.

Монетарни подаци ажурирани у складу с методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000.), од јануара 2006. године.

Види напомену на страни 42.

T07: Биланс стања ЦББиХ

- на крају периода, у милионима КМ -

АКТИВА					ПАСИВА								
Година	Мјесец				Резервни новац								
		Страна актива	Потраживања од домаћих сектора	Укупно	Готовина ван монетарних власти	Депозити комерцијалних банака код монетарних власти	Депозити других домаћих сектора код монетарних власти	Укупно	Страна пасива	Депозити централне владе	Акције и други капитал	Остале ставке (нето)	Укупно
1	2	3	4	5=3+4	6	7	8	9=6+7+8	10	11	12	13	14=9+...+13
2013.	12.	7.096,2	1,7	7.097,8	2.909,9	3.475,3	15,9	6.401,0	1,0	258,2	466,3	-28,7	7.097,8
2014.	12.	7.853,4	1,6	7.855,1	3.210,5	3.751,1	38,3	6.999,9	1,1	293,2	585,0	-24,2	7.855,1
2015.	12.	8.634,1	1,5	8.635,7	3.499,5	4.063,5	51,7	7.614,7	1,3	449,9	593,7	-24,0	8.635,7
2016.	12.	9.559,0	1,5	9.560,4	4.066,8	4.269,1	52,0	8.387,9	2,2	538,4	667,4	-35,5	9.560,4
2017.	12.	10.584,4	2,2	10.586,6	4.319,4	5.033,1	76,1	9.428,5	1,6	548,6	652,6	-44,8	10.586,6
2018.	12.	11.651,0	2,1	11.653,1	4.750,6	5.523,3	125,5	10.399,4	1,8	583,9	719,8	-51,8	11.653,1
2019.	12.	12.624,9	2,2	12.627,1	5.199,9	5.743,6	176,6	11.120,2	1,7	704,0	856,5	-55,4	12.627,1
2020.	12.	13.895,8	2,0	13.897,9	6.172,5	5.901,1	231,8	12.305,4	1,7	665,2	982,3	-56,8	13.897,9
2021.	12.	16.376,0	2,6	16.378,5	6.923,8	7.219,6	304,9	14.448,3	2,3	1.124,7	861,4	-58,3	16.378,5
2022.	12.	16.093,7	2,8	16.096,5	7.436,1	7.217,4	272,7	14.926,2	2,6	685,5	545,4	-63,3	16.096,5
2022.	04.	15.982,9	1,7	15.984,6	7.295,2	6.591,7	345,3	14.232,1	2,9	1.122,7	689,5	-62,5	15.984,6
	05.	15.997,7	2,1	15.999,8	7.270,0	6.594,8	355,0	14.219,8	2,5	1.187,5	650,8	-60,9	15.999,8
	06.	15.925,3	2,4	15.927,7	7.222,0	6.828,7	317,4	14.368,1	2,4	993,0	624,2	-59,9	15.927,7
	07.	16.293,7	1,8	16.295,5	7.397,4	6.897,0	334,5	14.628,8	2,8	1.053,9	669,9	-59,9	16.295,5
	08.	16.548,4	2,1	16.550,5	7.455,2	7.167,2	333,2	14.955,6	2,5	1.052,8	598,6	-59,1	16.550,5
	09.	16.546,9	2,4	16.549,2	7.444,2	7.272,0	296,5	15.012,7	2,5	1.055,0	538,7	-59,7	16.549,2
	10.	16.287,6	1,7	16.289,3	7.435,2	6.988,8	311,5	14.735,5	2,5	1.075,6	535,6	-59,8	16.289,3
	11.	15.934,6	2,0	15.936,6	7.349,3	6.930,4	291,0	14.570,7	2,4	871,3	554,3	-62,1	15.936,6
2023.	12.	16.093,7	2,8	16.096,5	7.436,1	7.217,4	272,7	14.926,2	2,6	685,5	545,4	-63,3	16.096,5
	01.	15.975,2	1,6	15.976,9	7.355,2	7.097,0	288,7	14.741,0	3,1	717,6	578,6	-63,4	15.976,9
	02.	15.392,9	1,9	15.394,8	7.362,2	6.735,3	162,7	14.260,2	14,7	604,3	578,1	-62,5	15.394,8
	03.	15.235,1	2,4	15.237,5	7.397,9	6.454,3	160,1	14.012,3	2,5	659,5	628,0	-64,8	15.237,5
	04.	15.357,1	1,7	15.358,8	7.548,0	6.322,1	151,8	14.021,8	3,0	744,3	654,3	-64,7	15.358,8
	05.	15.555,8	2,1	15.557,9	7.588,7	6.578,4	151,7	14.318,8	2,7	611,1	689,3	-64,0	15.557,9
	06.	15.345,7	2,4	15.348,1	7.571,4	6.349,8	152,6	14.073,9	2,7	632,2	703,3	-63,9	15.348,1

Напомена:

Страна актива ЦББиХ – монетарних власти обухвата злато, девизе у трезору ЦББиХ, девизне депозите код иностраних банака, располагање SDR, стране хартије од вриједности и остало. Потраживања од домаћих сектора представљају потраживања од радника ЦББиХ за дате дугорочне кредите и потраживања од комерцијалних банака по основу рачуна поравнања. Резервни новац (примарни новац или монетарна база) чине готов новац изван монетарних власти, депозити комерцијалних банака и депозити осталих домаћих сектора (осим централне владе) код монетарних власти. Готовина изван банака представља готов новац у оптицају изван централне банке (монетарних власти) и готов новац изван комерцијалних банака.

Страна пасива ЦББиХ обухвата краткорочне обавезе према нерезидентима, депозите нерезидената и остале краткорочне обавезе према нерезидентима и обавезе према ММФ-у (рачуни 1 и 2). Депозити централне владе код ЦББиХ представљају преносиве и остале депозите институција БиХ, влада ентитета, ентитетских фондова социјалне сигурности и Брчко дистрикта у домаћој валути. Акције и други капитал обухватају акционарски капитал, резултат текуће године, опште и посебне резерве и прилагођавање/поновно утврђивање вриједности. Остале ставке (нето) су нелоциране (нераспоређене) ставке пасиве умањене за нелоциране (нераспоређене) ставке активе.

Монетарни подаци ажурирани у складу с методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000.), од јануара 2006. године.

T08: Консолидовани биланс комерцијалних банака БиХ

- на крају периода, у милионима КМ -

Година	Мјесец	АКТИВА							
		Резерве	Страна актива	Потраживања од генералне владе	Потраживања од нефинансијских јавних предузећа	Потраживања од нефинансијских приватних предузећа	Потраживања од осталих финансијских институција	Потраживања од осталих домаћих сектора	Укупно
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 = 3+...+9
2013.	12.	3.843,7	2.637,3	1.379,4	451,6	7.556,4	67,4	7.131,8	23.067,7
2014.	12.	4.115,0	2.626,3	1.854,5	443,6	7.452,0	61,3	7.501,7	24.054,3
2015.	12.	4.511,7	2.473,8	2.161,1	400,0	7.452,6	74,6	7.874,7	24.948,5
2016.	12.	4.936,6	2.640,0	2.179,1	375,6	7.743,9	67,2	8.155,4	26.097,7
2017.	12.	5.711,7	2.787,9	2.197,0	406,2	8.354,5	96,5	8.688,8	28.242,7
2018.	12.	6.296,9	3.854,5	2.281,9	427,0	8.654,6	136,8	9.305,9	30.957,6
2019.	12.	6.627,0	4.445,0	2.551,9	509,3	9.070,9	152,2	10.024,5	33.380,9
2020.	12.	7.099,6	4.444,3	3.015,4	540,8	8.618,1	155,0	9.937,6	33.810,8
2021.	12.	8.608,0	4.689,4	3.095,4	532,3	8.812,6	164,1	10.478,0	36.379,7
2022.	12.	8.541,6	4.990,8	3.171,7	652,8	9.197,6	180,2	11.027,3	37.761,9
2022.	04.	7.951,4	4.078,0	3.051,3	528,3	9.070,9	165,3	10.636,0	35.481,2
	05.	8.015,1	4.260,2	3.047,8	526,3	9.148,5	168,3	10.726,3	35.892,5
	06.	8.198,9	4.276,2	3.095,4	508,8	9.223,4	177,1	10.810,6	36.290,2
	07.	8.229,5	4.387,9	3.186,0	526,3	9.213,8	165,6	10.880,8	36.590,0
	08.	8.566,0	4.499,3	3.240,1	551,8	9.161,1	163,9	10.902,8	37.084,9
	09.	8.641,3	4.487,9	3.251,2	558,7	9.135,9	174,2	10.948,5	37.197,7
	10.	8.404,3	4.979,8	3.279,3	596,0	9.165,9	169,0	10.988,7	37.582,9
	11.	8.324,4	4.923,9	3.261,9	604,5	9.174,9	161,8	10.998,5	37.450,0
	12.	8.541,6	4.990,8	3.171,7	652,8	9.197,6	180,2	11.027,3	37.761,9
2023.	01.	8.509,6	5.018,6	3.139,3	623,0	9.060,7	167,1	11.014,5	37.532,8
	02.	8.129,8	5.365,1	3.168,5	637,0	9.164,9	158,9	11.047,3	37.671,7
	03.	7.840,1	5.491,0	3.134,1	625,2	9.293,5	164,1	11.158,7	37.706,9
	04.	7.680,7	5.603,5	3.168,8	632,4	9.400,4	161,8	11.246,4	37.894,1
	05.	8.014,8	5.486,1	3.199,6	602,0	9.415,9	177,1	11.292,0	38.187,5
	06.	7.678,8	5.651,7	3.152,4	623,1	9.562,4	199,6	11.433,0	38.301,0

Напомена:

Консолидовани биланс комерцијалних банака обухвата консолидоване билансе комерцијалних банака Главне јединице Сарајево, Главне јединице Мостар, Главне банке Републике Српске, Брчко дистрикта (од јула 2001. до новембра 2002), НБРС (до децембра 1998) и НББиХ (до новембра 2002). Консолидована су међусобна потраживања и обавезе између комерцијалних банака. Резерве банака састоје се од готовине у трезорима банака и депозита банака код ЦББиХ. Страна актива комерцијалних банака обухвата: девизе у трезорима, преносиве и остале депозите у инострану валуту код нерезидената, кредите нерезидентима, хартије од вриједности нерезидената у инострану валуту и остала потраживања од нерезидената. Потраживања од генералне владе обухватају потраживања од свих нивоа влада: централне владе (институције БиХ, владе ентитета, ентитетских фондова социјалне сигурности и Брчко дистрикта) и нецентралне владе (влада кантона и општинских влада). Потраживања од осталих домаћих сектора обухватају: потраживања од нефинансијских јавних предузећа, нефинансијских приватних предузећа, осталих финансијских институција и осталих домаћих сектора (становништва, непрофитних институција и осталих неklasификованих сектора). Биланс стања комерцијалних банака Федерације БиХ садржи поред активног подбиланса и податке пасивног подбиланса. Пасивни подбиланс садржи обавезе по страним кредитима и старој девизној штедњи грађана до 31. марта 1992. Ове обавезе ће преузети Министарство финансија Федерације БиХ у процесу приватизације у складу с ентитетским Законом о почетном билансу предузећа и банака и Законом о приватизацији.

У складу са Одлуком о управљању кредитним ризиком и утврђивању очекиваних кредитних губитака, комерцијалне банке су од 1. јануара 2020. године извршиле прекњижавање одређених потраживања из биланса. Од јануара 2019. године извршена је рекласификација валутне структуре финансијских инструмената (кредити, депозити, хартије од вриједности) исказаних оригинално у КМ са валутном клаузулом са позиција домаће валуте на позиције стране валуте у извјештајима монетарне статистике у складу са препорукама из ММФ-овог Приручника и Водича за компилацију монетарне и финансијске статистике из 2016. године.

Монетарни подаци ажурирани у складу с методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000.), од јануара 2006. године.

Види напомену на страни 42.

T08: Консолидовани биланс комерцијалних банака БиХ

- на крају периода, у милионима КМ -

ПАСИВА												
Година	Мјесец	Депозити централне владе	Преносиви депозити других домаћих сектора у домаћој валути	Преносиви депозити других домаћих сектора у иностраној валути	Остали депозити других домаћих сектора у домаћој валути	Остали депозити других домаћих сектора у иностраној валути	Хартије од вриједности	Кредити	Страна пасива	Акције и други капитал	Остале ставке (нето)	Укупно
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=3+...+12
2013.	12.	717,8	4.137,4	1.189,3	3.006,3	5.202,4	0,0	707,9	3.329,9	3.348,9	1.427,8	23.067,7
2014.	12.	981,3	4.458,2	1.301,2	3.377,3	5.280,0	0,0	681,0	2.960,0	3.408,5	1.606,8	24.054,3
2015.	12.	1.014,1	5.073,9	1.360,4	3.562,6	5.543,3	8,0	599,2	2.613,3	3.554,3	1.619,5	24.948,5
2016.	12.	1.021,3	5.847,8	1.535,6	3.883,0	5.478,0	8,0	510,0	2.474,2	3.773,0	1.566,9	26.097,7
2017.	12.	1.285,6	6.848,3	1.816,2	4.091,6	5.636,1	8,0	460,0	2.587,9	4.006,8	1.502,2	28.242,7
2018.	12.	1.665,9	8.040,9	1.961,4	4.302,2	5.782,4	8,0	467,5	3.039,2	4.130,0	1.560,0	30.957,6
2019.	12.	2.020,5	8.744,5	2.490,3	2.998,0	7.593,2	8,0	532,4	3.118,3	4.371,8	1.504,0	33.380,9
2020.	12.	2.048,4	9.780,0	2.902,5	3.034,7	7.256,6	0,0	606,7	2.324,6	4.324,6	1.532,7	33.810,8
2021.	12.	2.191,8	12.082,7	3.300,1	3.044,2	7.243,8	0,0	638,5	1.946,7	4.425,8	1.506,2	36.379,7
2022.	12.	2.403,2	13.479,7	3.583,9	2.878,7	6.898,8	0,0	622,8	1.810,8	4.662,6	1.421,5	37.761,9
2022.	04.	2.143,2	11.713,8	3.228,0	2.936,3	6.885,0	0,0	634,1	1.776,2	4.503,1	1.661,4	35.481,2
	05.	2.297,7	12.008,9	3.320,8	2.857,4	6.965,5	0,0	628,6	1.796,5	4.535,1	1.482,0	35.892,5
	06.	2.478,7	12.234,9	3.201,8	2.907,4	6.992,5	0,0	636,1	1.875,4	4.547,8	1.415,5	36.290,2
	07.	2.471,9	12.387,6	3.276,7	2.938,5	7.029,4	0,0	636,5	1.824,1	4.610,8	1.414,6	36.590,0
	08.	2.471,5	12.850,5	3.384,0	2.922,7	6.995,2	0,0	630,7	1.798,8	4.648,4	1.383,1	37.084,9
	09.	2.392,0	13.045,8	3.456,7	2.897,7	6.938,4	0,0	627,6	1.760,6	4.667,5	1.411,4	37.197,7
	10.	2.447,0	12.994,8	3.620,2	2.948,7	6.912,5	0,0	625,8	1.751,2	4.730,8	1.552,0	37.582,9
	11.	2.173,8	13.146,2	3.603,8	2.923,9	6.899,9	0,0	621,2	1.820,0	4.820,9	1.440,4	37.450,0
	12.	2.403,2	13.479,7	3.583,9	2.878,7	6.898,8	0,0	622,8	1.810,8	4.662,6	1.421,5	37.761,9
2023.	01.	2.168,5	13.470,2	3.657,1	2.906,9	6.856,4	0,0	624,6	1.690,4	4.726,9	1.431,8	37.532,8
	02.	2.160,3	13.480,8	3.734,3	2.867,4	6.957,5	0,0	625,4	1.656,5	4.792,4	1.397,1	37.671,7
	03.	2.228,2	13.423,3	3.763,5	2.873,8	7.003,9	0,0	628,9	1.525,0	4.811,8	1.448,4	37.706,9
	04.	2.181,4	13.606,5	3.766,4	2.889,0	6.992,2	0,0	637,5	1.522,1	4.876,8	1.422,1	37.894,1
	05.	2.287,4	13.771,0	3.924,3	2.815,6	6.956,7	0,0	651,2	1.487,9	4.894,8	1.398,6	38.187,5
	06.	2.246,2	13.929,3	3.887,6	2.854,5	6.975,2	0,0	661,5	1.455,0	4.880,6	1.411,0	38.301,0

Напомена:

Депозити централне владе укључују преносиве и остале депозите у домаћој и иностраној валути институција БиХ, влада ентитета, ентитетских фондова социјалне сигурности и Брчко дистрикта. Преносиви и остали депозити других домаћих сектора у домаћој и иностраној валути представљају обавезе банака према нецентралној влади (кантона и општина), нефинансијским јавним предузећима, нефинансијским приватним предузећима, осталим финансијским институцијама и осталим домаћим секторима (становништву, непрофитним институцијама и осталим неклаификованим секторима). Страна пасива комерцијалних банака обухвата обавезе банака према нерезидентима по основу преносивих и осталих депозита, кредита, хартија од вриједности, трговинских кредита и аванса и осталих рачуна дуговања.

Према новој методологији, кредити на страни пасиве су приказани као посебан финансијски инструмент, уз које се додаје обрачуната камата.

Акције и други капитал обухватају акционарски капитал, задржани приход, резултат текуће године, опште и посебне резерве и прилагођавање/поновно утврђивање вриједности. Остале ставке (нето) су нелоциране (нераспоређене) ставке пасиве умањене за нелоциране (нераспоређене) ставке активе. Остале ставке (нето) такође обухватају и ограничене депозите.

У складу са Одлуком о управљању кредитним ризиком и утврђивању очекиваних кредитних губитака, комерцијалне банке су од 1. јануара 2020. године извршиле прекњижавање одређених потраживања из биланса. Од јануара 2019. године извршена је рекласификација валутне структуре финансијских инструмената (кредити, депозити, хартије од вриједности) исказаних оригинално у КМ са валутном клаузулом са позиција домаће валуте на позиције стране валуте у извјештајима монетарне статистике у складу са препорукама из ММФ-овог Приручника и Водича за компилацију монетарне и финансијске статистике из 2016. године.

Монетарни подаци ажурирани у складу с методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000.), од јануара 2006. године.

Види напомену на страни 42.

T09: Каматне стопе на кредите становништву

- у процентима, на годишњем нивоу

		Каматне стопе на кредите у КМ						Каматне стопе на кредите у КМ с валутном клаузулом						Каматне стопе на кредите у КМ*			Каматне стопе на кредите у КМ с валутном клаузулом
		Стамбени кредити				Остали кредити		Стамбени кредити				Остали кредити		Револвинг кредити, прекорачења и кредитне картице*			
Година	Период	Промијенљива стопа и до 1 године ИПОКС	Преко 1 и до 5 година ИПОКС	Преко 5 година ИПОКС	Преко 10 година ИПОКС	Промијенљива стопа и до 1 године ИПОКС	Преко 1 и до 5 година ИПОКС	Промијенљива стопа и до 1 године ИПОКС	Преко 1 и до 5 година ИПОКС	Преко 5 година ИПОКС	Преко 10 година ИПОКС	Промијенљива стопа и до 1 године ИПОКС	Преко 1 и до 5 година ИПОКС	Преко 5 година ИПОКС	Прекорачења	Кредитна картица с продуженим кредитом	Прекорачења
Пондерисани мјесечни просједи																	
2018.	12.	3,454	...	...	...	5,479	5,262	3,637	3,166	3,820	4,022	6,632	5,616	5,469	12,202	14,619	10,880
2019.	12.	3,877	4,168	3,395	5,279	5,863	5,580	3,502	3,353	3,826	3,875	6,152	5,637	5,668	12,042	14,674	10,467
2020.	12.	3,643	...	...	3,676	5,885	5,845	3,671	4,582	3,902	3,835	5,864	5,678	6,380	11,936	13,606	9,815
2021.	12.	3,095	2,861	3,244	4,054	5,377	5,164	3,338	4,570	3,868	3,743	5,375	4,822	5,415	11,773	13,965	9,157
2022.	12.	3,903	3,454	3,474	3,596	5,943	5,322	4,384	...	3,811	3,696	5,673	4,842	5,200	11,993	14,129	8,119
2022.	04.	3,001	2,841	3,078	2,956	5,201	5,177	3,275	...	3,816	3,453	5,101	5,202	5,205	11,850	13,987	8,932
	05.	2,935	3,204	3,111	3,607	5,254	5,026	3,515	...	3,542	3,794	5,112	4,560	5,093	11,855	13,957	8,913
	06.	3,090	3,676	3,150	3,658	5,812	5,094	3,686	...	3,404	3,518	5,004	4,203	5,031	11,873	13,978	8,817
	07.	3,306	3,981	3,252	3,548	5,500	5,109	3,541	...	3,548	3,777	4,911	4,420	5,248	11,864	13,952	8,736
	08.	3,221	3,863	3,208	3,777	5,674	5,333	3,845	...	3,693	3,599	4,868	4,722	5,292	11,842	13,945	8,672
	09.	3,429	3,414	3,339	3,535	5,229	5,499	4,188	...	4,033	3,621	5,113	4,927	5,171	12,692	13,992	8,548
	10.	3,476	3,362	3,323	3,573	5,575	5,498	3,945	...	3,506	3,675	5,192	4,739	5,188	12,721	14,005	8,464
	11.	3,696	3,457	3,320	3,778	5,656	5,517	4,237	...	3,924	3,551	5,604	4,651	5,252	12,619	14,708	8,314
	12.	3,903	3,454	3,474	3,596	5,943	5,322	4,384	...	3,811	3,696	5,673	4,842	5,200	11,993	14,129	8,119
	2023.	01.	4,197	3,386	3,055	3,685	6,146	5,446	4,380	4,259	3,916	3,816	6,086	5,553	4,773	12,741	14,115
02.		3,755	3,194	3,280	3,590	6,208	5,525	4,842	...	3,980	4,051	5,746	4,918	4,516	12,937	14,796	7,959
03.		4,033	3,049	3,164	3,697	6,105	5,574	4,335	...	3,998	4,010	6,033	4,468	5,416	12,925	14,182	7,667
04.		4,009	...	3,011	3,649	6,505	5,580	3,927	...	3,943	3,948	5,950	4,871	5,429	13,027	14,140	7,545
05.		4,200	2,984	3,376	3,704	6,487	5,591	3,666	...	4,435	4,024	6,194	5,415	5,440	12,332	14,146	7,503
06.		4,189	...	3,383	3,793	6,408	5,506	4,232	...	4,666	3,947	6,056	5,219	5,333	12,813	14,071	7,409
Износи кредита (нови послови)															- у хиљадама КМ -		
2018.	12.	2.597	...	...	...	66.009	27.336	17.610	155	3.340	9.211	47.731	10.078	27.896	526.750	54.795	85.550
2019.	12.	1.242	386	1.042	463	53.829	26.426	21.834	288	4.641	13.531	66.117	8.097	27.474	521.600	58.916	79.533
2020.	12.	3.468	...	...	532	39.970	19.333	16.057	265	3.729	5.229	38.688	7.916	19.056	547.793	61.370	112.952
2021.	12.	9.615	380	5.576	2.194	47.483	36.773	17.697	412	2.471	4.695	53.132	1.717	9.332	547.070	67.171	102.693
2022.	12.	3.424	520	8.644	6.406	24.729	50.661	9.425	...	7.216	12.724	35.988	5.104	9.605	607.534	56.629	114.669
2022.	04.	7.486	1.805	8.121	3.739	79.785	43.770	17.036	...	3.897	6.435	32.847	3.003	7.362	537.065	63.287	98.692
	05.	6.479	697	10.586	4.669	80.708	43.100	14.572	...	3.297	5.930	31.308	2.440	7.013	554.003	65.239	100.484
	06.	6.815	1.998	9.442	5.002	67.525	50.101	15.203	...	2.811	8.569	43.107	2.265	2.274	535.406	50.890	108.554
	07.	4.400	1.577	6.396	5.630	35.827	43.127	11.042	...	4.370	11.248	31.397	5.923	10.916	536.375	51.751	107.554
	08.	3.070	1.819	7.502	4.488	36.089	47.793	11.415	...	4.647	7.795	34.210	1.920	8.581	540.514	51.665	107.898
	09.	3.795	759	6.148	10.058	32.222	49.497	13.941	...	4.166	10.768	28.034	1.834	10.607	690.121	53.280	107.022
	10.	3.176	1.139	6.897	4.048	19.207	46.993	8.398	...	6.956	9.033	32.915	3.791	9.538	705.964	54.475	107.722
	11.	2.180	561	7.361	5.992	13.027	46.684	8.937	...	6.641	9.665	25.311	3.689	7.629	668.672	54.615	114.597
	12.	3.424	520	8.644	6.406	24.729	50.661	9.425	...	7.216	12.724	35.988	5.104	9.605	607.534	56.629	114.669
	2023.	01.	2.892	580	2.357	10.755	21.336	41.016	5.560	375	4.867	8.681	14.788	1.979	10.235	694.669	54.755
02.		1.199	1.334	2.977	13.692	28.448	55.330	10.538	...	5.615	8.430	5.388	3.044	19.872	716.331	52.337	114.435
03.		1.879	771	3.771	17.917	35.399	68.818	6.655	...	6.457	16.699	8.769	9.069	12.737	729.126	53.176	121.341
04.		991	...	5.142	14.502	28.201	58.709	4.692	...	3.213	14.748	12.640	3.974	10.996	748.260	53.086	120.404
05.		1.057	1.655	4.311	13.278	29.555	62.651	6.637	...	4.248	14.937	10.794	2.643	12.741	710.816	54.606	113.960
06.		9.901	...	3.893	10.393	24.878	68.754	5.071	...	2.648	12.786	11.465	4.241	18.028	728.097	56.301	109.392

Напомена:

*Каматне стопе у табели за револвинг кредите и кредитне картице и износи тих кредита се односе на постојеће послове (преостала стања).

ИПОКС - иницијални период фиксне каматне стопе

... недовољан број података за објављивање

У склопу каматних стопа на револвинг кредите и кредитне картице прикупљају се и подаци о кредитним картицама с кредитном погодности. С обзиром да кредитне картице с кредитном погодности подразумевају бескаматну одгору плаћања (0% кс), исте се и не публикују

Нема података за каматне стопе на кредите у инострану валуту по кредитним картицама и прекорачењима становништву

Т10: Каматне стопе на кредите нефинансијским предузећима

- у процентима, на годишњем нивоу -

		Каматне стопе на кредите у КМ				Каматне стопе на кредите у КМ с валутном клаузулом							Револвинг кредити и прекорачења*	
		До износа од 0,25 мил ЕУР		Преко 0,25 мил ЕУР до 1 мил ЕУР	Преко износа 1 мил ЕУР	До износа од 0,25 мил ЕУР			Преко 0,25 мил ЕУР до 1 мил ЕУР		Преко износа 1 мил ЕУР			
Година	Период	Промијенљива стопа и до 1 године ИПФКС	Преко 1 и до 5 година ИПФКС	Промијенљива стопа и до 1 године ИПФКС	Промијенљива стопа и до 1 године ИПФКС	Промијенљива стопа и до 1 године ИПФКС	Преко 1 и до 5 година ИПФКС	Преко 5 година ИПФКС	Промијенљива стопа и до 1 године ИПФКС	Преко 1 и до 5 година ИПФКС	Преко 5 година ИПФКС	Промијенљива стопа и до 1 године ИПФКС	Каматне стопе на кредите у КМ	Каматне стопе на кредите у КМ с валутном клаузулом
Пондерисани мјесечни просједи														
2018.	12.	4,247	4,069	3,100	3,253	4,204	3,910	3,672	3,800	3,321	3,571	4,480	3,497	3,594
2019.	12.	3,753	4,095	2,881	2,470	4,127	4,166	4,757	3,944	3,161	3,248	4,133	3,167	3,168
2020.	12.	3,901	3,990	2,871	2,871	4,402	4,013	3,707	4,090	3,566	3,702	3,193	2,940	2,962
2021.	12.	3,708	4,040	3,058	2,297	4,115	3,358	3,382	3,613	3,018	3,228	3,292	2,852	3,139
2022.	12.	4,128	4,219	4,006	3,582	5,042	4,782	...	4,471	4,783	5,080	3,817	2,837	3,210
2022.	04.	3,624	3,969	2,773	2,431	4,135	3,608	3,479	3,991	2,826	...	...	2,775	3,187
	05.	3,683	4,072	2,871	2,542	4,129	3,861	3,392	3,462	...	4,079	3,101	2,768	3,177
	06.	3,632	4,192	2,999	3,167	4,344	3,371	4,063	3,684	2,573	3,451	...	2,786	3,051
	07.	3,764	4,029	2,864	3,417	4,114	3,277	...	3,689	...	4,168	3,019	2,755	3,130
	08.	3,952	3,900	3,330	3,057	4,000	3,652	3,418	3,613	...	...	3,917	2,810	2,986
	09.	3,698	3,850	3,475	3,558	4,944	3,850	...	3,955	...	...	...	2,854	3,163
	10.	4,106	4,186	3,543	3,660	4,861	4,254	...	4,274	3,485	...	4,405	2,839	3,183
	11.	4,176	4,441	3,489	3,300	4,723	4,548	...	4,309	4,406	...	...	2,788	3,055
	12.	4,128	4,219	4,006	3,582	5,042	4,782	...	4,471	4,783	5,080	3,817	2,837	3,210
2023.	01.	4,285	4,104	3,803	...	5,046	4,735	4,488	4,981	3,722	...	...	2,920	3,227
	02.	4,291	3,921	3,643	...	5,629	4,845	...	4,688	4,825	...	5,314	2,923	3,288
	03.	4,280	3,815	3,568	...	5,725	5,360	5,062	5,216	4,371	4,625	...	2,934	3,367
	04.	4,262	4,083	3,766	3,606	5,314	5,317	5,104	5,206	4,959	4,949	5,099	2,956	3,381
	05.	4,322	4,185	3,527	...	5,214	5,376	...	5,055	4,363	4,970	5,267	3,064	3,397
	06.	4,382	4,325	3,629	...	5,352	5,347	5,454	5,055	4,272	4,797	5,184	2,963	3,468
Износи кредита (нови послови) - у хиљадама КМ -														
2018.	12.	51.404	26.718	62.726	79.085	8.815	14.021	3.637	23.544	11.311	9.906	25.588	2.367.482	686.874
2019.	12.	64.463	19.573	71.859	51.384	9.787	11.485	2.785	22.801	6.636	7.045	69.916	2.655.796	687.510
2020.	12.	53.146	15.109	52.781	78.165	13.827	8.360	3.090	20.556	8.376	13.742	83.128	2.649.665	341.675
2021.	12.	63.293	24.688	79.908	74.493	7.495	9.168	1.528	19.152	5.892	5.801	15.900	2.778.808	198.275
2022.	12.	37.582	19.350	40.221	11.000	4.913	8.499	...	14.311	4.718	3.588	21.946	2.289.023	99.344
2022.	04.	64.682	25.916	66.300	50.298	9.241	6.919	2.200	19.080	9.696	...	...	2.966.638	183.092
	05.	61.992	22.702	50.358	50.180	5.740	4.216	1.404	14.052	...	4.741	31.190	2.986.833	177.777
	06.	46.291	15.642	49.016	20.372	6.303	3.669	6.577	15.201	7.974	4.683	...	2.757.801	118.804
	07.	31.162	19.448	47.516	23.900	5.883	3.759	...	13.163	...	4.807	43.000	2.760.526	121.059
	08.	27.618	16.247	36.006	37.930	10.392	2.570	306	10.053	...	...	37.000	2.783.590	125.967
	09.	40.414	13.352	39.359	38.351	4.256	3.420	...	6.159	...	...	...	2.626.745	110.472
	10.	30.694	18.551	49.271	60.220	2.372	4.360	...	10.482	2.637	...	34.206	2.600.379	111.629
	11.	31.937	18.337	26.115	37.220	4.333	3.580	...	11.300	7.758	...	...	2.444.856	98.093
	12.	37.582	19.350	40.221	11.000	4.913	8.499	...	14.311	4.718	3.588	21.946	2.289.023	99.344
2023.	01.	21.532	13.642	22.110	...	4.258	4.717	2.048	9.933	5.541	...	...	2.497.370	100.230
	02.	23.586	17.241	31.821	...	4.190	7.398	...	12.500	8.417	...	31.776	2.547.117	100.674
	03.	22.531	23.390	38.049	...	3.661	10.218	2.220	12.887	13.619	6.774	...	2.623.997	98.270
	04.	32.948	27.920	29.615	9.022	2.598	5.819	1.892	7.443	4.588	3.280	15.866	2.645.902	93.832
	05.	27.509	20.588	28.257	...	2.806	4.721	...	11.390	7.848	7.978	12.700	2.687.603	92.575
	06.	27.909	23.735	27.368	...	4.208	4.282	1.873	10.340	10.520	8.669	13.915	2.724.946	88.656

Напомена:

* Каматне стопе у табели за револвинг кредите и кредитне картице и износи тих кредита се односе на постојеће послове (преостала стања).

ИПФКС – иницијални период фиксне каматне стопе

... недовољан број података за објављивање

У склопу каматних стопа на револвинг кредите и кредитне картице прикупљају се и подаци о кредитним картицама с кредитном погодности. С обзиром да кредитне картице с кредитном погодности подразумијевају бескаматну одгоду плаћања (0% кс), исте се и не публикују

Нема података за каматне стопе на кредите у иностраној валути по кредитним картицама и прекорачењима нефинансијским предузећима.

Т11: Каматне стопе на депозите становништва

- у процентима, на годишњем нивоу -

Депозити у КМ и депозити с валутном клаузулом						Депозити у ЕУР				Депозити у инострану валуту		
С договорним доспијењем						С договорним доспијењем						
Година	Период	До 1 године	Преко 1 и до 2 године	Преко 2 године	Депозити по виђењу (преконоћни)*	До 1 године	Преко 1 и до 2 године	Преко 2 године	Депозити по виђењу (преконоћни)*	С договорним доспијењем	Депозити по виђењу (преконоћни)*	
Пондерисани мјесечни просједи												
2018.	12.	0,344	1,262	1,448	0,053	0,252	1,368	1,658	0,055	1,036	0,042	
2019.	12.	0,299	1,137	1,232	0,061	0,378	1,158	1,570	0,051	0,944	0,040	
2020.	12.	0,178	1,027	1,139	0,070	0,176	1,155	1,273	0,049	0,525	0,035	
2021.	12.	0,098	0,466	0,619	0,045	0,231	0,945	0,930	0,055	0,208	0,031	
2022.	12.	0,521	0,905	1,534	0,046	0,370	1,128	1,743	0,046	0,155	0,027	
2022.	01.	0,149	0,415	0,650	0,045	0,154	0,916	0,933	0,054	0,127	0,031	
	02.	0,161	0,343	0,661	0,035	0,215	0,906	1,054	0,053	0,190	0,031	
	03.	0,160	0,375	0,729	0,045	0,196	0,796	1,370	0,052	0,203	0,031	
	04.	0,222	0,455	0,670	0,046	0,175	0,859	1,000	0,052	0,172	0,031	
	05.	0,137	0,628	0,765	0,046	0,184	0,941	1,135	0,052	0,279	0,031	
	06.	0,197	0,552	0,835	0,046	0,214	0,737	1,204	0,055	0,133	0,031	
	07.	0,252	0,826	0,785	0,035	0,406	0,954	1,263	0,053	0,172	0,031	
	08.	0,200	0,901	0,986	0,047	0,292	1,032	1,470	0,046	0,281	0,024	
	09.	0,441	0,867	1,129	0,047	0,433	1,171	1,524	0,045	0,292	0,023	
	10.	0,445	0,986	1,426	0,047	0,450	1,242	1,544	0,044	0,311	0,023	
	11.	0,452	1,074	1,256	0,047	0,307	1,455	1,379	0,044	0,233	0,023	
	12.	0,521	0,905	1,534	0,046	0,370	1,128	1,743	0,046	0,155	0,027	
2023.	01.	0,345	1,200	1,151	0,048	0,335	1,261	1,545	0,047	0,154	0,023	
	02.	0,510	0,967	1,448	0,048	0,618	1,331	1,890	0,048	0,268	0,026	
	03.	0,239	0,982	1,405	0,047	0,572	1,326	1,739	0,045	0,393	0,022	
	04.	0,408	1,070	1,319	0,045	0,689	1,462	1,316	0,048	0,569	0,022	
	05.	0,714	1,362	1,522	0,045	0,581	1,241	1,819	0,046	0,628	0,022	
	06.	0,718	1,350	1,540	0,044	0,600	1,638	1,890	0,046	0,710	0,022	
Износ депозита (нови послови)												
										- у хиљадама КМ -		
2018.	12.	13.211	26.379	34.047	3.938.041	9.431	50.050	73.670	1.482.740	4.001	319.831	
2019.	12.	16.084	22.228	28.581	4.537.961	10.740	44.538	70.124	1.658.352	4.723	345.752	
2020.	12.	7.866	35.574	21.887	5.176.206	6.995	40.426	37.131	1.952.225	4.433	368.081	
2021.	12.	8.431	17.683	15.228	6.218.427	9.432	33.280	38.855	2.151.732	1.896	444.055	
2022.	12.	5.877	7.610	14.596	6.498.743	23.362	39.664	39.759	2.655.705	1.157	537.828	
2022.	04.	10.970	8.043	14.407	5.929.910	23.158	25.791	20.642	2.092.672	857	417.447	
	05.	8.445	6.679	11.122	5.991.487	13.573	27.185	22.235	2.105.434	1.432	406.944	
	06.	12.860	4.004	14.675	6.108.476	20.002	26.777	34.802	2.111.892	938	416.500	
	07.	9.886	8.991	10.097	6.338.007	17.467	26.960	26.176	2.245.059	1.776	431.907	
	08.	12.484	8.222	11.381	6.586.937	22.664	30.516	30.318	2.566.482	1.308	562.877	
	09.	10.218	8.029	14.310	6.706.861	23.216	33.402	41.766	2.627.652	1.802	567.888	
	10.	7.138	9.186	36.302	6.715.813	10.719	35.647	41.597	2.667.930	1.830	562.128	
	11.	8.362	21.634	16.108	6.567.582	13.640	40.993	41.040	2.656.170	1.113	540.130	
	12.	5.877	7.610	14.596	6.498.743	23.362	39.664	39.759	2.655.705	1.157	537.828	
	2023.	01.	8.218	8.148	9.188	7.001.892	13.465	32.037	31.039	2.637.940	1.018	550.643
		02.	7.809	8.568	19.419	7.130.305	9.725	37.550	50.934	2.672.252	3.818	566.071
		03.	2.953	9.840	12.823	7.300.752	6.300	44.009	49.085	2.659.187	5.923	557.380
04.		6.700	6.099	15.850	7.416.224	6.190	31.963	52.713	2.774.252	2.379	559.831	
05.		3.851	7.255	22.449	7.379.441	7.234	47.842	42.037	2.761.679	3.256	572.376	
06.		5.282	10.388	14.640	7.529.983	13.314	58.296	48.395	2.750.236	1.896	577.428	

Напомена:

* Каматне стопе на депозите по виђењу и износи тих депозита се односе на постојеће послове (преостала стања).

Каматне стопе на депозите с договорним доспијењем и износи тих депозита се односе на нове послове.

Депозити у инострану валуту обухваћају све стране валуте осим EUR.

T12: Каматне стопе на депозите нефинансијских предузећа

- у процентима, на годишњем нивоу -

		Депозити у КМ и с валутном клаузулом				Депозити у ЕУР				Депозити у страниј валути
		С договорним доспијећем				С договорним доспијећем				
Година	Период	До 1 године	Преко 1 и до 2 године	Преко 2 године	Депозити по виђењу (преконоћни)*	До 1 године	Преко 1 и до 2 године	Преко 2 године	Депозити по виђењу (преконоћни)*	Депозити по виђењу (преконоћни)*
Пондерисани мјесечни просједи										
2018.	12.	0,706	1,136	1,958	0,082	1,003	0,973	...	0,027	0,043
2019.	12.	0,445	1,229	1,491	0,031	0,864	1,012	1,305	0,029	0,028
2020.	12.	0,922	1,358	1,474	0,028	0,372	1,267	1,218	0,010	0,025
2021.	12.	0,234	0,244	...	0,018	0,434	0,305	0,953	0,006	0,043
2022.	12.	0,350	1,059	1,289	0,051	0,455	1,209	1,503	0,005	0,032
2022.	04.	0,137	0,236	0,519	0,016	0,384	0,370	0,935	0,007	0,034
	05.	0,169	0,332	0,523	0,015	0,095	0,559	...	0,006	0,028
	06.	0,102	0,247	1,032	0,016	0,130	0,612	0,876	0,007	0,026
	07.	0,437	0,357	0,534	0,017	0,370	0,567	0,856	0,006	0,034
	08.	0,225	0,176	0,734	0,021	0,309	...	...	0,006	0,029
	09.	0,528	0,541	0,824	0,026	0,322	...	1,682	0,006	0,057
	10.	0,434	0,643	1,535	0,025	0,457	0,983	1,554	0,006	0,037
	11.	0,517	0,729	1,066	0,047	0,461	1,111	1,755	0,005	0,032
	12.	0,350	1,059	1,289	0,051	0,455	1,209	1,503	0,005	0,032
	2023.	01.	0,157	0,758	...	0,047	...	1,497	1,569	0,005
02.		0,492	0,732	1,781	0,035	0,307	1,937	1,033	0,005	0,036
03.		0,510	1,207	1,113	0,024	0,670	1,388	1,281	0,005	0,041
04.		0,384	1,222	1,188	0,025	0,287	1,716	1,123	0,005	0,040
05.		0,578	1,347	1,353	0,034	0,958	1,881	0,808	0,004	0,033
06.		0,392	1,139	1,591	0,052	1,013	1,762	1,958	0,005	0,022
Износ депозита (нови послови)										- у хиљадама КМ -
2018.	12.	54.947	9.111	39.381	3.229.644	10.788	3.815	...	741.850	64.148
2019.	12.	36.636	31.437	16.943	3.552.249	7.182	23.959	2.265	709.023	86.536
2020.	12.	22.325	20.927	14.571	3.753.355	7.259	117.688	8.458	919.880	130.453
2021.	12.	13.950	9.133	...	4.768.468	24.403	25.153	25.554	1.158.011	89.918
2022.	12.	25.805	5.906	5.436	4.653.682	28.241	52.781	25.400	1.270.533	238.166
2022.	04.	14.217	1.349	28.915	4.600.766	26.024	58.211	27.474	1.142.376	103.910
	05.	19.811	3.857	2.287	4.607.404	10.333	21.524	...	1.223.734	128.051
	06.	34.718	12.675	14.300	4.679.023	6.366	61.924	3.847	1.197.575	141.562
	07.	22.668	10.401	12.854	4.562.515	10.609	21.551	28.875	1.271.081	116.285
	08.	14.904	1.809	1.940	4.955.012	15.553	...	...	1.318.728	144.293
	09.	10.398	8.297	17.112	5.032.372	8.746	...	3.577	1.360.109	159.247
	10.	15.521	2.683	4.622	4.908.107	30.496	3.763	11.736	1.379.443	272.390
	11.	31.569	6.232	1.161	4.700.971	35.560	10.021	11.938	1.338.011	248.344
	12.	25.805	5.906	5.436	4.653.682	28.241	52.781	25.400	1.270.533	238.166
	2023.	01.	67.000	2.333	...	5.139.707	...	10.742	12.571	1.353.660
02.		6.038	419	50.594	5.040.540	17.021	31.927	83.795	1.383.907	249.522
03.		25.191	5.576	1.981	4.707.218	75.220	26.942	5.490	1.449.348	234.640
04.		566	2.602	30.756	4.759.581	57.753	28.545	21.488	1.360.535	203.002
05.		8.885	14.218	25.034	4.912.787	4.797	54.010	2.724	1.482.096	249.741
06.		49.332	18.547	1.878	4.939.306	4.529	64.922	24.401	1.447.312	229.458

Напомена:

*Каматне стопе на депозите по виђењу и износи тих депозита се односе на постојеће послове (преостала стања).

Каматне стопе на депозите с договорним доспијењем и износи тих депозита се односе на нове послове.

... недовољан број података за објављивање

Депозити у иностраној валути обухваћају све стране валуте осим EUR.

T13: Укупни депозити и кредити комерцијалних банака

- на крају периода, у милионима КМ -

Година	Мјесец	Депозити			Кредити		
		Преносиви депозити	Остали депозити	Укупни депозити	Краткорочни кредити	Дугорочни кредити	Укупни кредити
1	2	3	4	5(3+4)	6	7	8(6+7)
2013.	12.	5.771,9	8.477,3	14.249,2	4.318,6	11.707,7	16.026,4
2014.	12.	6.292,8	9.082,5	15.375,2	4.170,2	12.303,3	16.473,5
2015.	12.	7.038,7	9.492,1	16.530,8	4.164,9	12.701,9	16.866,8
2016.	12.	8.056,6	9.695,5	17.752,1	4.152,6	13.048,5	17.201,1
2017.	12.	9.558,1	10.111,0	19.669,1	4.261,5	14.160,9	18.422,4
2018.	12.	11.318,5	10.431,3	21.749,8	4.289,8	15.196,1	19.485,8
2019.	12.	12.566,6	11.253,8	23.820,4	4.651,2	16.121,5	20.772,8
2020.	12.	13.851,5	11.130,7	24.982,2	4.295,1	16.052,3	20.347,4
2021.	12.	16.762,9	11.069,7	27.832,6	4.396,9	16.680,4	21.077,3
2022.	12.	18.710,9	10.518,3	29.229,2	4.623,0	17.445,0	22.068,0
2022.	04.	16.365,7	10.510,7	26.876,4	4.579,9	16.833,8	21.413,7
	05.	16.907,9	10.512,5	27.420,4	4.600,9	16.970,4	21.571,3
	06.	17.149,2	10.636,2	27.785,4	4.641,4	17.074,3	21.715,6
	07.	17.408,3	10.650,7	28.059,0	4.623,7	17.139,7	21.763,4
	08.	17.930,3	10.648,5	28.578,8	4.562,7	17.244,7	21.807,3
	09.	18.100,4	10.585,2	28.685,6	4.578,6	17.269,6	21.848,2
	10.	18.210,2	10.667,9	28.878,1	4.646,5	17.294,8	21.941,3
	11.	18.126,5	10.606,0	28.732,5	4.639,6	17.327,0	21.966,7
	12.	18.710,9	10.518,3	29.229,2	4.623,0	17.445,0	22.068,0
2023.	01.	18.569,2	10.474,9	29.044,1	4.505,7	17.364,0	21.869,7
	02.	18.605,5	10.579,7	29.185,2	4.593,2	17.412,8	22.006,0
	03.	18.613,4	10.649,4	29.262,7	4.666,2	17.547,8	22.214,0
	04.	18.756,2	10.649,4	29.405,6	4.712,3	17.676,7	22.389,0
	05.	19.187,5	10.537,5	29.725,0	4.653,0	17.769,3	22.422,3
	06.	19.240,0	10.622,9	29.862,9	4.807,4	17.918,7	22.726,2

Напомена:

Укупни депозити представљају обавезе комерцијалних банака БиХ према свим домаћим институционалним секторима у домаћој и страној валути. Укупни кредити представљају потраживања комерцијалних банака БиХ од свих институционалних сектора, у домаћој и страној валути.

У складу са Одлуком о управљању кредитним ризиком и утврђивању очекиваних кредитних губитака, комерцијалне банке су од 1. јануара 2020. године извршиле прекњижавање одређених потраживања из биланса.

Монетарни подаци ажурирани у складу с методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000.), од јануара 2006. године.

Види напомену на страни 42.

Т14: Секторска структура депозита код комерцијалних банака

- на крају периода, у милионима КМ -

ДЕПОЗИТИ ДОМАЋИХ ИНСТИТУЦИОНАЛНИХ СЕКТОРА													
Година	Мјесец	Депозити институција БиХ	Депозити влада ентитета	Депозити влада кантона	Депозити влада општина	Депозити фондова социјалне заштите	Депозити осталих финансијских институција	Депозити нефинансијских јавних предузећа	Депозити нефинансијских приватних предузећа	Депозити непрофитних организација	Депозити домаћинства	Остали депозити	Укупно
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 = 3+...+13
2013.	12.	128,0	471,7	249,1	199,0	114,0	861,1	1.339,2	2.198,5	294,7	8.363,9	30,0	14.249,2
2014.	12.	187,1	678,1	298,2	212,9	93,4	845,5	1.140,4	2.483,8	363,5	9.042,0	30,4	15.375,2
2015.	12.	231,8	693,0	337,0	245,5	65,8	891,7	1.187,6	2.606,7	365,7	9.864,8	41,2	16.530,8
2016.	12.	168,3	746,6	426,0	277,9	92,8	961,5	1.219,9	2.787,8	374,5	10.661,1	35,6	17.752,1
2017.	12.	267,3	856,7	599,5	340,2	152,9	1.047,0	1.384,8	3.329,9	384,1	11.271,1	35,4	19.669,1
2018.	12.	185,4	1.199,7	733,7	403,1	277,7	1.147,5	1.482,4	3.723,1	398,8	12.146,5	51,8	21.749,8
2019.	12.	173,8	1.467,9	914,6	446,3	352,7	1.155,4	1.510,7	4.052,6	447,5	13.240,9	58,0	23.820,4
2020.	12.	219,1	1.631,1	832,1	423,5	158,2	1.131,2	1.556,0	4.706,9	500,1	13.760,7	63,4	24.982,2
2021.	12.	136,1	1.838,7	1.245,2	612,1	187,0	1.159,6	1.804,1	5.535,4	543,1	14.695,5	75,7	27.832,6
2022.	12.	280,5	1.939,6	1.501,7	719,2	167,9	1.195,8	2.014,0	6.144,9	573,4	14.575,4	116,9	29.229,2
2022.	04.	204,8	1.739,3	1.306,1	661,2	169,1	1.175,8	2.047,4	5.146,0	547,7	13.789,2	89,7	26.876,4
	05.	123,0	1.980,1	1.363,5	696,5	164,6	1.182,0	2.070,1	5.428,5	567,7	13.770,7	73,8	27.420,4
	06.	183,3	2.082,8	1.533,6	697,5	182,6	1.167,4	2.022,9	5.400,6	570,6	13.871,1	72,9	27.785,4
	07.	169,6	2.099,5	1.551,1	702,1	157,8	1.183,0	2.015,7	5.559,1	578,5	13.976,5	66,2	28.059,0
	08.	152,6	2.117,1	1.592,3	744,5	156,9	1.178,7	2.027,5	5.832,5	592,7	14.108,7	75,4	28.578,8
	09.	182,2	2.020,7	1.601,8	773,5	144,1	1.211,5	1.981,6	5.878,0	602,9	14.218,6	70,8	28.685,6
	10.	192,0	2.058,4	1.587,4	779,6	151,6	1.207,7	1.964,9	6.023,8	597,3	14.242,6	72,9	28.878,1
	11.	168,0	1.811,2	1.562,7	765,9	179,5	1.314,7	1.972,5	6.017,7	587,5	14.278,3	74,4	28.732,5
	12.	280,5	1.939,6	1.501,7	719,2	167,9	1.195,8	2.014,0	6.144,9	573,4	14.575,4	116,9	29.229,2
2023.	01.	177,1	1.803,7	1.389,0	720,4	172,8	1.143,6	1.962,0	6.320,4	589,4	14.650,5	115,3	29.044,1
	02.	204,0	1.780,5	1.391,5	717,8	160,8	1.114,8	1.993,8	6.296,0	584,9	14.835,2	106,0	29.185,2
	03.	158,1	1.893,7	1.487,5	721,5	146,4	1.118,9	1.939,3	6.099,2	587,1	15.004,8	106,1	29.262,7
	04.	169,7	1.814,1	1.529,6	701,0	167,6	1.140,4	1.952,2	6.089,6	610,0	15.115,7	115,6	29.405,6
	05.	218,3	1.883,7	1.545,8	695,0	155,4	1.115,6	1.981,1	6.331,7	612,9	15.077,1	108,4	29.725,0
	06.	228,0	1.821,1	1.557,9	701,3	167,1	1.138,4	1.887,1	6.387,9	620,0	15.247,9	106,1	29.862,9

Напомена:

Монетарни подаци ажурирани у складу с методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000.), од јануара 2006. године.

Депозити домаћих институционалних сектора представљају обавезе комерцијалних банака према свим институционалним секторима. Депозити на нивоу БиХ представљају депозите код банака које покрива Главна јединица Сарајево, Главна јединица Мостар и Главна банка Републике Српске ЦББиХ Бања Лука.

Види напомену на страни 42.

T15: Секторска структура кредита комерцијалних банака

- на крају периода, у милионима КМ -

КРЕДИТИ ДОМАЋИМ ИНСТИТУЦИОНАЛНИМ СЕКТОРИМА													
Година	Мјесец	Кредити институцијама БиХ	Кредити владама ентитета	Кредити владама кантона	Кредити владама општина	Кредити фондовима социјалне заштите	Кредити осталим финансијским институцијама	Кредити нефинансијским јавним предузећима	Кредити нефинансијским приватним предузећима	Кредити непрофитним организацијама	Кредити становништву	Остали кредити	Укупно
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 = 3+...+13
2013.	12.	0,0	431,5	78,5	339,5	52,8	51,8	450,7	7.521,2	20,5	7.065,2	14,6	16.026,4
2014.	12.	0,0	492,0	165,2	340,5	103,1	47,4	442,1	7.419,3	14,5	7.428,2	21,3	16.473,5
2015.	12.	0,0	490,2	230,3	303,7	138,4	60,1	396,7	7.418,2	16,7	7.784,2	28,2	16.866,8
2016.	12.	0,0	343,5	233,2	281,8	104,2	52,4	371,9	7.703,3	19,1	8.076,3	15,4	17.201,1
2017.	12.	0,0	378,0	209,3	292,0	87,3	83,4	401,6	8.319,8	21,8	8.613,7	15,6	18.422,4
2018.	12.	0,0	388,7	186,8	292,1	174,2	125,7	421,3	8.623,0	20,3	9.241,3	12,5	19.485,8
2019.	12.	0,0	416,5	168,7	313,5	199,5	144,7	497,6	9.034,0	20,6	9.975,5	2,2	20.772,8
2020.	12.	11,6	422,1	142,2	374,1	211,2	144,8	535,7	8.588,4	20,5	9.894,8	2,0	20.347,4
2021.	12.	16,1	407,0	187,2	375,8	194,2	152,7	510,7	8.776,8	20,3	10.435,5	1,1	21.077,3
2002.	12.	8,9	358,7	203,7	380,9	170,6	159,9	626,3	9.155,5	23,3	10.978,4	1,8	22.068,0
2022.	04.	12,7	380,6	175,9	358,1	183,5	144,9	506,1	9.035,1	20,5	10.595,3	1,1	21.413,7
	05.	12,2	379,0	175,1	354,1	180,7	146,0	504,4	9.113,2	21,5	10.684,3	0,8	21.571,3
	06.	11,7	375,4	171,1	356,2	177,8	156,1	487,0	9.188,4	21,5	10.769,6	0,8	21.715,6
	07.	11,3	373,0	168,9	358,7	175,2	143,2	504,3	9.174,6	23,6	10.829,4	1,2	21.763,4
	08.	10,8	376,1	202,2	369,5	172,0	142,6	530,7	9.120,5	24,2	10.857,8	1,0	21.807,3
	09.	10,3	378,9	211,1	365,4	169,1	154,1	532,7	9.098,0	23,8	10.903,7	1,0	21.848,2
	10.	9,8	375,9	207,8	367,8	169,4	147,5	570,0	9.128,6	25,3	10.937,9	1,3	21.941,3
	11.	9,3	371,9	206,0	374,5	163,3	141,6	581,8	9.139,6	22,1	10.955,4	1,1	21.966,7
	12.	8,9	358,7	203,7	380,9	170,6	159,9	626,3	9.155,5	23,3	10.978,4	1,8	22.068,0
	12.	8,9	358,7	203,7	380,9	170,6	159,9	626,3	9.155,5	23,3	10.978,4	1,8	22.068,0
2023.	01.	8,4	345,5	202,8	378,8	177,6	146,4	596,4	9.019,1	22,9	10.970,8	1,2	21.869,7
	02.	7,9	342,0	202,2	376,2	174,7	139,5	611,4	9.124,5	23,1	11.003,3	1,2	22.006,0
	03.	7,4	330,6	197,1	371,2	171,9	144,5	599,5	9.252,4	23,8	11.114,1	1,4	22.214,0
	04.	6,9	322,6	208,5	376,8	169,0	140,6	605,3	9.332,0	25,4	11.200,2	1,8	22.389,0
	05.	6,4	317,5	207,8	372,5	166,1	155,9	574,8	9.348,4	25,7	11.245,8	1,4	22.422,3
	06.	5,9	303,1	201,3	368,5	163,1	179,6	595,7	9.495,5	27,9	11.383,8	1,7	22.726,2

Напомена:

Монетарни подаци ажурирани у складу с методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000.), од јануара 2006. године.

Кредити домаћим институционалним секторима представљају потраживања комерцијалних банака од свих институционалних сектора. Кредити на нивоу БиХ укључују кредите пласиране преко комерцијалних банака које покрива Главна јединица Сарајево, Главна јединица Мостар и Главна банка Републике Српске ЦББиХ Бања Лука.

Види напомену на страни 42.

Т16: Валутна структура депозита и кредита комерцијалних банака

- на крају периода, у милионима КМ -

Година	Мјесец	ДЕПОЗИТИ				КРЕДИТИ			
		КМ	ЕУР	Остала страна валута	Укупно у КМ	КМ	ЕУР	Остала страна валута	Укупно у КМ
		3	4	5	6 = 3+4+5	7	8	9	10 = 7+8+9
2013.	12.	7.762,2	5.898,0	589,0	14.249,2	15.770,1	246,0	10,4	16.026,4
2014.	12.	8.696,0	6.062,5	616,8	15.375,2	16.246,1	218,6	8,7	16.473,5
2015.	12.	9.513,6	6.347,0	670,2	16.530,8	16.642,8	217,5	6,5	16.866,8
2016.	12.	10.607,5	6.458,1	686,4	17.752,0	16.990,4	205,6	5,1	17.201,1
2017.	12.	12.022,8	6.949,5	696,7	19.669,1	18.285,4	132,6	4,4	18.422,4
2018.	12.	13.807,3	7.222,2	720,3	21.749,8	19.386,2	98,2	1,4	19.485,8
2019.	12.	13.306,9	9.547,3	984,0	23.838,2	9.896,0	10.833,1	29,0	20.758,1
2020.	12.	14.374,7	9.776,7	830,8	24.982,2	9.855,4	10.471,5	20,5	20.347,4
2021.	12.	16.732,4	10.257,3	842,9	27.832,6	11.174,0	9.893,6	9,7	21.077,3
2022.	12.	18.209,1	10.073,0	947,1	29.229,2	13.086,0	8.979,5	2,6	22.068,0
2022.	04.	16.327,0	9.727,6	821,8	26.876,4	11.834,2	9.575,9	3,6	21.413,7
	05.	16.704,0	9.887,3	829,2	27.420,4	12.069,2	9.498,6	3,5	21.571,3
	06.	17.099,7	9.834,3	851,4	27.785,4	12.302,4	9.409,7	3,5	21.715,6
	07.	17.312,8	9.901,9	844,3	28.059,0	12.383,5	9.376,4	3,6	21.763,4
	08.	17.735,0	9.965,8	878,0	28.578,8	12.486,4	9.317,2	3,7	21.807,3
	09.	17.836,1	9.948,8	900,7	28.685,6	12.632,7	9.212,0	3,5	21.848,2
	10.	17.844,8	10.033,0	1.000,3	28.878,1	12.814,9	9.123,7	2,7	21.941,3
	11.	17.724,4	10.041,2	966,8	28.732,5	12.949,1	9.014,9	2,6	21.966,7
	12.	18.209,1	10.073,0	947,1	29.229,2	13.086,0	8.979,5	2,6	22.068,0
2023.	01.	18.052,8	10.081,2	910,1	29.044,1	12.992,3	8.875,0	2,5	21.869,7
	02.	17.907,9	10.245,1	1.032,2	29.185,2	13.205,6	8.797,8	2,5	22.006,0
	03.	17.863,1	10.476,9	922,7	29.262,7	13.468,5	8.743,1	2,4	22.214,0
	04.	18.044,2	10.467,3	894,1	29.405,6	13.663,4	8.723,2	2,4	22.389,0
	05.	18.295,1	10.480,3	949,6	29.725,0	13.802,9	8.617,0	2,4	22.422,3
	06.	18.447,4	10.481,9	933,6	29.862,9	14.181,8	8.542,8	1,5	22.726,2

Напомена:

У складу са Одлуком о управљању кредитним ризиком и утврђивању очекиваних кредитних губитака, комерцијалне банке су од 1. јануара 2020. године извршиле прекњижавање одређених потраживања из биланса на ванбилансну евиденцију, што се рефлектовало на смањење потраживања (кредита) од око 400 милиона КМ у секторима приватних предузећа и становништва.

Од јануара 2019. године извршена је рекласификација валутне структуре финансијских инструмената (кредити, депозити, хартије од вриједности) исказаних оригинално у КМ са валутном клаузулом са позиција домаће валуте на позиције стране валуте у извјештајима монетарне статистике у складу са препорукама из ММФ-овог Приручника и Водича за компилацију монетарне и финансијске статистике из 2016. године. Монетарни подаци ажурирани у складу с методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000.), од јануара 2006. године.

Види напомену на страни 42.

Т17: Куповина и продаја конвертибилне марке

- у хиљадама КМ -

Година	Мјесец	Продаја	Куповина	Салдо	Кумулатив салда
1	2	3	4	5(3-4)	6
2013.		4.588.615	3.918.598	670.017	6.142.015
2014.		5.065.358	4.379.047	686.312	6.828.327
2015.		5.470.552	4.699.060	771.492	7.599.818
2016.		7.485.849	6.622.039	863.811	8.463.629
2017.		8.476.378	7.421.186	1.055.192	9.518.821
2018.		10.792.432	9.780.514	1.011.918	10.530.740
2019.		11.385.556	10.533.525	852.031	11.223.633
2020.		11.344.462	10.184.558	1.159.904	12.542.676
2021.		9.872.890	7.399.673	2.473.217	15.015.893
2022.		6.291.277	6.075.689	215.588	15.231.481
2022.	04.	488.502	440.565	47.937	14.806.080
	05.	464.757	405.895	58.862	14.864.942
	06.	489.905	381.593	108.312	14.973.255
	07.	663.166	344.861	318.305	15.291.560
	08.	653.051	328.609	324.441	15.616.001
	09.	569.116	500.353	68.763	15.684.764
	10.	311.318	578.907	-267.589	15.417.174
	11.	331.428	687.726	-356.299	15.060.876
	12.	977.721	807.115	170.606	15.231.481
2023.	01.	508.602	682.400	-173.798	15.057.683
	02.	500.649	1.082.309	-581.659	14.476.024
	03.	554.006	739.979	-185.974	14.290.050
	04.	865.835	795.222	70.614	14.360.664
	05.	958.727	772.177	186.549	14.547.213
	06.	1.001.282	1.234.920	-233.638	14.313.575

Т18: Просјечне обавезне резерве

- у хиљадама КМ -

Година	Мјесец	Основица за обрачун обавезне резерве*	Просјечне обавезне резерве	Просјечан салдо рачуна обавезних резерви код ЦББиХ	Разлика
1	2	3	4	5	6=5-4
2013.		15.162.241	1.290.758	3.103.865	1.813.107
2014.		15.999.278	1.370.137	3.577.824	2.207.688
2015.		16.664.525	1.432.593	3.770.500	2.337.907
2016.		18.494.243	1.734.081	4.057.613	2.323.532
2017.		21.224.853	2.122.485	4.303.340	2.180.855
2018.		23.537.084	2.353.708	5.205.234	2.851.526
2019.		25.752.968	2.575.297	5.589.021	3.013.724
2020.		26.950.173	2.695.017	5.409.751	2.714.733
2021.		28.677.192	2.867.719	6.302.482	3.434.762
2022.		30.175.606	3.017.561	6.694.300	3.676.739
2022.	04.	29.109.559	2.910.956	6.257.008	3.346.052
	05.	29.322.360	2.932.236	6.422.203	3.489.967
	06.	29.692.583	2.969.258	6.501.710	3.532.452
	07.	30.087.173	3.008.717	6.640.989	3.632.272
	08.	30.427.192	3.042.719	6.814.061	3.771.342
	09.	30.766.124	3.076.612	6.994.783	3.918.171
	10.	30.876.001	3.087.600	6.906.307	3.818.707
	11.	30.964.843	3.096.484	6.708.999	3.612.515
	12.	31.007.597	3.100.760	6.717.916	3.617.157
2023.	01.	31.429.303	3.142.930	6.752.355	3.609.425
	02.	31.245.571	3.124.557	6.536.295	3.411.738
	03.	31.306.999	3.130.700	6.237.551	3.106.851
	04.	31.276.793	3.127.679	5.980.685	2.853.006
	05.	31.481.474	3.148.147	6.117.790	2.969.643
	06.	31.723.981	3.172.398	6.122.810	2.950.412

Напомена:

Од 1. јула 2016. године стопа обавезне резерве коју примјењује ЦББиХ на основу за обрачун обавезне резерве износи 10%.

Од 1. јула 2016. године ЦББиХ примјењује нове стопе за обрачун накнаде на средства на рачуну резерви банака: Централна банка БиХ на рачуну резерви комерцијалне банке у обрачунском периоду не обрачунава накнаду на износ средстава обавезне резерве, а на износ средстава изнад обавезне резерве обрачунава накнаду по стопи која је једнака 50% стопе коју примјењује Европска централна банка на депозите комерцијалних банака (Deposit Facility Rate).

Од 1. маја 2015. године Централна банка обрачунава накнаду банци на износ средстава те банке на рачуну резерви код Централне банке у обрачунском периоду, како слиједи:

- на износ обавезне резерве – просјек EONIA-е који је у истом периоду забиљежен на тржишту умањен за 10 базних поена, или минимум нула,

- на износ средстава изнад обавезне резерве – нулта стопа накнаде.

Нулта стопа накнаде на обавезну резерву примјењује се у случају да је просјечна EONIA умањена за 10 базних поена имала негативну вриједност.

Од 1. септембра 2014. године стопа накнаде се утврђује на основу пондерисаног просјека каматних стопа које је у истом периоду на тржишту остварила Централна банка на депозите инвестиране до мјесец дана, с тим да се на износ обавезне резерве обрачунава 70% или минимум нула, а на износ средстава изнад обавезне резерве 90% од наведене стопе или минимум нула.

Од 1. августа 2011. године стопа накнаде се утврђује на основу пондерисаног просјека каматних стопа које је у истом периоду на тржишту остварила Централна банка на депозите инвестиране до мјесец дана, с тим да се на износ обавезне резерве обрачунава 70%, а на износ средстава изнад обавезне резерве 90% од наведене стопе.

Од 1. фебруара 2011. године стопа обавезне резерве на депозите и позајмљена средства са уговореним роком доспијећа до једне године је смањена са 14% на 10%, док је стопа обавезне резерве на депозите и позајмљена средства са уговореним роком доспијећа преко једне године остала непромјењена.

Од 1. јула 2010. године стопа накнаде на износ обавезне резерве је промјењена и обрачунава се на основу просјека каматне стопе коју је у истом периоду остварила Централна банка на "overnight" депозите, док је стопа накнаде на износ средстава изнад обавезне резерве остала непромјењена.

Од 1. маја 2009. године стопа обавезне резерве на депозите и позајмљена средства са уговореним роком доспијећа преко једне године износи 7%.

Од 1. априла 2009. године стопа накнаде се утврђује: на износ средстава који је банка дужна да држи као обавезне резерве по стопи 0.50%,- на износ средстава изнад обавезне резерве по стопи која се утврђује на основу просјека каматних стопа које је у истом периоду на тржишту остварила Централна банка на депозите инвестиране до мјесец дана.

Од 1. јануара 2009. године стопа обавезне резерве је 14% на депозите и позајмљена средства са уговореним роком доспијећа до једне године, а 10% на депозите и позајмљена средства са уговореним роком доспијећа преко једне године.

Од 11. октобра 2008. године стопа обавезне резерве је смањена са 18% на 14%.

Од 1. јануара 2008. године стопа обавезне резерве је повећана са 15% на 18%.

*Основицу за обрачун обавезне резерве чине депозити и позајмљена средства у домаћој и другим валутама изражени у КМ.

Т19: Обавезне резерве по обрачунским периодима

- у хиљадама КМ -

Основица за обрачун обавезне резерве*										
Мјесец	Обрачунски период	КМ	КМ са валутном клаузулом	Страна валута	Укупно	Просјечна обавезна резерва	Просјечна салда на рачуну обавезних резерви	Разлика	Обрачуната накнада	Казнена камата
1	2	3	4	5	6=(3+4+5)	7=(6*0R)	8	9=(8-7)	10	11
04.2022.	10	16.037.513	3.289.098	9.830.323	29.156.934	2.915.693	6.304.606	3.388.912	-924,7	0,0
	11	16.056.593	3.271.427	9.797.251	29.125.271	2.912.527	6.183.041	3.270.514	-899,2	0,0
	12	16.104.069	3.210.646	9.731.756	29.046.471	2.904.647	6.283.377	3.378.730	-919,6	0,0
05.	13	16.278.809	3.247.237	9.727.837	29.253.883	2.925.388	6.482.331	3.556.942	-957,3	0,0
	14	16.377.011	3.257.947	9.667.669	29.302.628	2.930.263	6.358.966	3.428.704	-929,7	0,0
	15	16.427.274	3.296.553	9.686.741	29.410.568	2.941.057	6.425.310	3.484.253	-1.036,5	0,0
06.	16	16.615.370	3.290.858	9.742.683	29.648.912	2.964.891	6.498.091	3.533.200	-953,3	0,0
	17	16.644.811	3.267.793	9.807.944	29.720.547	2.972.055	6.413.316	3.441.261	-934,9	0,0
	18	16.656.752	3.260.037	9.791.501	29.708.290	2.970.829	6.593.723	3.622.894	-972,3	0,0
07.	19	16.921.016	3.254.039	9.791.491	29.966.546	2.996.655	6.705.879	3.709.225	-990,2	0,0
	20	17.058.820	3.236.489	9.821.181	30.116.490	3.011.649	6.569.267	3.557.618	-958,8	0,0
	21	17.143.960	3.211.595	9.822.929	30.178.484	3.017.848	6.647.822	3.629.974	-1.070,8	0,0
08.	22	17.275.025	3.238.755	9.860.268	30.374.048	3.037.405	6.773.955	3.736.551	-295,9	0,0
	23	17.357.070	3.280.916	9.769.496	30.407.482	3.040.748	6.739.402	3.698.654	-293,1	0,0
	24	17.443.544	3.262.525	9.793.977	30.500.046	3.050.005	6.928.825	3.878.820	-336,2	0,0
09.	25	17.650.900	3.274.466	9.840.153	30.765.519	3.076.552	7.039.283	3.962.731	-311,6	0,0
	26	17.678.166	3.305.694	9.789.836	30.773.696	3.077.370	6.950.106	3.872.736	-305,3	0,0
	27	17.685.863	3.241.292	9.832.002	30.759.157	3.075.916	6.994.960	3.919.045	-308,5	0,0
10.	28	17.763.669	3.212.982	9.921.966	30.898.617	3.089.862	7.033.373	3.943.511	-310,3	0,0
	29	17.774.410	3.204.767	9.889.836	30.869.013	3.086.901	6.853.382	3.766.480	-297,9	0,0
	30	17.720.099	3.245.030	9.895.244	30.860.373	3.086.037	6.832.165	3.746.128	-326,3	0,0
11.	31	17.749.028	3.250.060	9.937.781	30.936.870	3.093.687	6.794.464	3.700.777	-293,6	0,0
	32	17.760.654	3.275.192	10.019.353	31.055.199	3.105.520	6.665.737	2.674.142	-284,2	0,0
	33	17.675.132	3.265.132	9.962.198	30.902.462	3.090.246	6.666.796	3.576.550	-285,1	0,0
12.	34	17.671.508	3.280.081	10.023.332	30.974.922	3.097.492	6.751.746	3.654.254	-290,7	0,0
	35	17.779.397	3.233.086	10.046.381	31.058.864	3.105.886	6.618.050	3.512.163	-280,8	0,0
	36	17.736.329	3.229.115	10.023.561	30.989.005	3.098.901	6.783.953	3.685.052	-322,0	0,0
01.2023.	1	17.927.994	3.353.881	10.139.403	31.421.277	3.142.128	6.829.633	3.687.505	162,0	0,0
	2	18.083.878	3.292.378	10.108.314	31.484.570	3.148.457	6.674.878	3.526.421	162,8	0,0
	3	17.980.732	3.306.354	10.094.976	31.127.729	3.138.206	6.752.555	3.614.349	178,3	0,0
02.	4	18.027.339	3.290.242	10.093.216	31.410.798	3.141.080	6.712.093	3.571.014	162,4	0,0
	5	17.828.502	3.318.779	10.050.906	31.198.188	3.119.819	6.443.246	3.323.427	160,9	0,0
	6	17.729.436	3.315.916	10.082.377	31.127.729	3.112.773	6.453.545	3.340.773	128,3	0,0
03.	7	17.783.038	3.420.313	10.059.856	31.263.207	3.126.321	6.377.754	3.251.433	160,9	0,0
	8	17.764.592	3.453.826	10.116.974	31.335.392	3.133.539	6.146.906	3.013.367	161,1	0,0
	9	17.735.226	3.427.510	10.159.660	31.322.397	3.132.240	6.187.992	3.055.752	177,0	0,0
04.	10	17.748.752	3.470.756	10.107.604	31.327.112	3.132.711	6.088.966	2.956.254	161,0	0,0
	11	17.730.838	3.551.157	9.947.265	31.229.261	3.122.926	5.860.160	2.737.234	160,6	0,0
	12	17.821.789	3.516.033	9.936.183	31.274.005	3.127.400	5.992.931	2.865.530	161,1	0,0
05.	13	17.905.895	3.508.096	10.030.627	31.444.618	3.144.462	6.120.567	2.976.106	162,0	0,0
	14	17.984.385	3.502.189	9.987.177	31.473.752	3.147.375	6.061.862	2.914.487	162,4	0,0
	15	18.052.996	3.444.858	10.028.197	31.526.051	3.152.605	6.170.940	3.018.335	179,1	0,0
06.	16	18.171.273	3.482.181	10.041.881	31.695.336	3.169.534	6.214.578	3.045.044	163,8	0,0
	17	18.230.805	3.447.461	10.036.771	31.715.037	3.171.504	6.101.243	2.929.740	164,1	0,0
	18	18.300.825	3.429.838	10.030.908	31.761.570	3.176.157	6.052.609	2.876.452	164,5	0,0

Напомена:

Види напомену уз табелу Т26.

T20: Промет хартија од вриједности на берзама БиХ

		Бањалучка берза			Сарајевска берза		
Година	Мјесец	Власничке хартије од вриједности	Дужничке хартије од вриједности	Укупно хартије од вриједности	Власничке хартије од вриједности	Дужничке хартије од вриједности	Укупно хартије од вриједности
Промет (у КМ)							
1	2	3	4	5(3+4)	6	7	8(6+7)
2013.		93.836.762	282.019.751	375.856.513	97.439.701	147.791.151	245.230.851
2014.		113.921.678	472.685.884	586.607.561	212.351.234	406.592.289	618.943.523
2015.		84.755.363	475.851.240	560.606.603	583.555.637	636.027.944	1.219.583.581
2016.		50.060.378	575.098.271	625.158.649	229.052.543	526.159.208	755.211.751
2017.		49.731.565	437.142.705	486.874.270	200.324.425	332.282.930	532.607.355
2018.		102.148.845	326.022.020	428.170.864	166.388.975	121.807.256	288.196.231
2019.		76.553.140	395.580.201	472.133.341	195.685.121	235.239.354	430.924.475
2020.		112.624.363	621.394.835	734.019.198	157.601.307	383.430.414	541.031.721
2021.		100.519.856	277.277.214	377.797.070	131.073.731	190.020.920	321.094.651
2022.		62.433.309	625.991.183	688.424.491	119.843.227	263.894.760	383.737.987
2022.	04.	1.988.155	68.917.392	70.905.547	6.867.760	858	6.868.618
	05.	1.600.700	62.543.571	64.144.270	8.666.027	45.294	8.711.321
	06.	3.413.323	22.515.524	25.928.847	13.921.273	109.917.926	123.839.199
	07.	3.986.169	42.373.586	46.359.755	7.804.893	69.963.862	77.768.755
	08.	1.268.516	36.909.651	38.178.166	8.067.938	110.638	8.178.576
	09.	3.905.970	98.471.275	102.377.245	3.924.829	0	3.924.829
	10.	5.040.289	38.335.773	43.376.063	12.930.630	0	12.930.630
	11.	12.310.465	52.181.432	64.491.897	5.044.651	0	5.044.651
	12.	14.005.774	85.171.226	99.177.000	12.708.746	18.096.400	30.805.146
2023.	01.	4.122.656	4.983.218	9.105.874	4.758.700	0	4.758.700
	02.	2.087.244	45.148.991	47.236.235	764.222	21.340	785.562
	03.	32.701.403	61.409.784	94.111.186	5.762.863	97.000	5.859.863
	04.	3.257.141	3.592.703	6.849.844	1.739.747	39.796.641	41.536.388
	05.	3.877.373	58.296.947	62.174.320	2.709.915	49.924.367	52.634.282
	06.	16.108.108	280.906.494	297.014.602	2.336.903	59.645.210	61.982.113

Извор:

Берзе у Сарајеву и Бањој Луци

T21: Трансакције у платном промету

- у милионима КМ -

Година	Мјесец	БПРВ		ЖИРОКЛИРИНГ		УКУПНО	
		Бр.трансакција	Износ	Бр.трансакција	Износ	Бр.трансакција	Износ
		3	4	5	6	7=3+5	8=4+6
2013.		773.099	63.232	35.026.526	13.373	35.799.626	76.605
2014.		821.897	73.897	37.108.440	13.961	37.930.337	87.858
2015.		874.575	70.655	38.212.073	14.451	39.086.648	85.106
2016.		935.319	72.876	39.068.883	15.509	40.004.202	88.380
2017.		996.043	79.855	40.111.318	16.388	41.107.361	96.243
2018.		1.067.256	85.393	41.266.770	17.277	42.334.026	102.670
2019.		1.105.320	104.826	42.496.286	18.221	43.601.606	123.056
2020.		1.072.023	87.108	42.702.383	18.024	43.774.406	105.132
2021.		1.236.315	102.287	46.735.411	20.116	47.971.726	122.403
2022.		1.435.980	123.370	48.264.255	22.456	49.700.235	145.825
2022.	04.	117.636	10.067	4.001.217	1.844	4.118.853	11.911
	05.	115.633	9.702	4.028.949	1.822	4.144.582	11.524
	06.	120.602	11.390	4.169.267	1.920	4.289.869	13.309
	07.	117.997	10.138	4.030.150	1.864	4.148.147	12.002
	08.	122.447	10.701	4.103.403	1.955	4.225.850	12.656
	09.	123.831	10.914	4.080.703	1.972	4.204.534	12.887
	10.	121.221	10.303	4.051.520	1.926	4.172.741	12.229
	11.	123.773	10.695	4.014.902	1.958	4.138.675	12.653
	12.	140.762	12.280	4.322.411	2.167	4.463.173	14.446
2023.	01.	108.235	9.397	3.675.681	1.690	3.783.916	11.087
	02.	111.209	9.824	3.858.899	1.759	3.970.108	11.583
	03.	128.845	11.082	4.275.880	2.023	4.404.725	13.105
	04.	119.342	10.174	3.909.131	1.875	4.028.473	12.049
	05.	127.819	11.573	4.219.363	2.008	4.347.182	13.581
	06.	128.780	12.187	4.179.732	2.022	4.308.512	14.209

T22: Платни биланс Босне и Херцеговине

- у милионима КМ -

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022. Q1	2022. Q2	2022. Q3	2022. Q4	2023. Q1
ТЕКУЋИ РАЧУН	-1.425	-1.983	-1.458	-1.424	-1.520	-1.094	-927	-1.125	-923	-408	-664	-279	-694	-410
Роба - салдо	-7.099	-7.874	-7.176	-7.089	-7.417	-7.521	-7.963	-6.268	-7.170	-1.953	-2.456	-2.800	-2.887	-2.131
Извоз робе	6.645	6.847	7.196	7.700	9.341	10.418	10.180	9.423	12.710	3.789	4.264	4.064	4.016	3.956
Увоз робе	13.743	14.721	14.372	14.789	16.758	17.940	18.143	15.691	19.880	5.741	6.720	6.864	6.903	6.087
Услуге - салдо	1.624	1.698	1.951	2.118	2.329	2.612	2.797	1.493	2.571	621	763	1.228	1.014	683
Извоз робе	2.391	2.452	2.962	3.168	3.484	3.832	4.149	2.447	3.775	935	1.168	1.815	1.401	1.048
Увоз робе	768	754	1.012	1.051	1.154	1.220	1.352	954	1.204	314	405	587	387	365
Примарни доходак - салдо	357	224	195	41	-263	-195	-60	-194	-565	-70	-149	-37	-87	-6
Потражује	864	955	929	929	969	1.026	1.197	882	1.016	236	288	336	355	362
Дугује	507	731	734	889	1.233	1.221	1.258	1.076	1.581	305	437	374	442	368
Секундарни доходак - салдо	3.694	3.969	3.573	3.507	3.831	4.010	4.299	3.844	4.240	994	1.179	1.331	1.266	1.043
Потражује	3.973	4.267	3.909	3.852	4.192	4.404	4.711	4.277	4.697	1.115	1.314	1.453	1.386	1.190
Дугује	279	298	336	345	362	394	412	433	456	122	135	123	120	147
КАПИТАЛНИ РАЧУН	337	442	364	300	342	305	384	361	353	70	74	99	87	71
Потражује	337	442	364	300	342	311	386	369	353	71	75	100	88	74
Дугује	0	0	0	0	0	6	2	8	0	1	1	1	1	3
ФИНАНСИЈСКИ РАЧУН	-909	-1.428	-885	-817	-898	-801	-590	-864	-93	-380	-444	76	-472	-319
Директне инвестиције	-342	-784	-509	-550	-717	-960	-739	-630	-899	-206	-304	-233	-406	-413
Нето финансијска актива	126	15	167	5	173	32	38	121	135	32	1	35	-15	14
Нето финансијска пасива	468	799	675	555	890	992	777	751	1.034	238	306	268	391	427
Портфолио инвестиције	144	107	110	167	157	256	214	10	80	85	-105	66	150	32
Нето финансијска актива	80	36	51	99	92	254	179	-20	347	86	-105	66	148	32
Нето финансијска пасива	-64	-71	-58	-68	-64	-2	-35	-30	267	1	0	0	-2	0
Финансијски деривативи	0	0	0	1	1	-5	-1	0	1	0	1	2	-3	3
Нето финансијска актива	0	0	0	0	-4	-7	-12	-7	-3	0	0	0	-3	0
Нето финансијска пасива	0	0	0	-1	-5	-2	-11	-7	-4	0	-1	-2	0	-3
Остале инвестиције	-1.420	-1.463	-1.366	-1.365	-1.473	-1.205	-999	-1.490	-1.970	-10	-120	-484	205	953
Нето финансијска актива	-238	-584	-417	-294	-690	286	-12	-217	-103	47	342	-154	567	652
Валута и депозити	-339	-598	-366	-316	-547	-59	-28	-265	-212	-36	244	-249	507	538
Зајмови	5	-23	-80	-74	-289	223	-90	-14	-32	43	41	15	19	78
Осигурање и пензије	15	9	-75	20	20	30	22	25	37	10	12	13	4	-8
Трговински кредити и аванси	89	86	92	81	100	98	73	60	117	35	39	42	38	36
Остала финансијска актива	-8	-59	12	-4	26	-6	10	-24	-12	-4	7	25	0	9
Нето финансијска пасива	1.182	878	950	1.070	783	1.491	987	1.273	1.867	57	462	330	361	-301
Валута и депозити	-119	-281	-58	-107	69	393	75	-811	-286	-89	-9	-68	21	-281
Зајмови	768	645	522	698	127	463	318	1.490	750	-102	166	141	85	-276
Осигурање и пензије	12	17	-8	-4	-5	-10	-10	-5	-5	-2	-1	-3	-2	-2
Трговински кредити и аванси	510	526	523	487	582	618	619	582	795	233	273	294	273	241
Остала финансијска актива (укључујући и алокацију SDR)	10	-29	-28	-3	10	27	-15	16	613	18	34	-35	-16	17
Резервна актива	709	712	881	930	1.136	1.114	935	1.246	2.695	-250	85	725	-418	-894
Монетарно злато	77	0	0	0	0	0	0	0	0	-28	0	0	-133	0
Валута и депозити	-117	-36	-1.121	2.033	-230	253	238	549	441	-31	535	1.579	2.350	-379
Вриједносни папири	792	766	2.004	-1.102	1.367	860	699	696	2.254	-191	-449	-854	-2.633	-517
Остала резервна актива	-43	-17	-1	-1	-1	1	-2	1	0	0	-1	0	-1	1
НЕТО ГРЕШКЕ И ПРОПУСТИ	179	113	209	306	281	-12	-46	-101	477	-42	146	255	135	20

Напомена:

Платни биланс БиХ урађен је у складу са методологијом ММФ-а (Приручник за платни биланс и међународну инвестициону позицију, шесто издање – ВРМ6).

Детаљнија методолошка објашњења се налазе на web страници, www.cbbh.ba под статистика.

T23: Међународна инвестициона позиција (МИП)

- у милионима КМ -

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022. Q1	2022. Q2	2022. Q3	2022. Q4	2023. Q1
НЕТО ПОЗИЦИЈА	-15.101	-15.509	-15.692	-15.282	-14.545	-14.100	-13.172	-12.098	-11.918	-12.039	-12.415	-12.214	-12.304	-12.048,5
АКТИВА	13.466	13.983	14.597	15.816	17.045	19.326	21.021	22.309	25.094	24.859	25.029	25.778	25.890	25.888,7
Директне инвестиције	695	708	878	933	1.157	1.268	1.245	1.365	1.477	1.512	1.513	1.548	1.533	1.546,8
Власничке хартије од вриједности и дионице у инвестиционим фондовима	291	299	362	370	427	468	622	736	789	824	843	877	885	891,0
Задужење (разни дужнички инструменти)	404	410	516	562	730	799	623	629	688	688	670	671	648	655,8
Портфолио инвестиције	532	569	582	674	764	1.018	1.203	1.180	1.519	1.604	1.499	1.565	1.710	1.801,4
Власничке хартије од вриједности и дионице у инвестиционим фондовима	23	31	33	39	44	41	39	38	82	82	82	82	82	106,0
Задужење (разни дужнички инструменти)	509	538	550	635	720	977	1.164	1.141	1.437	1.522	1.417	1.483	1.628	1.695,4
Финансијски деривативи	0	0	0	2	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0,5
Остале инвестиције	5.171	4.880	4.530	4.677	4.509	5.415	5.975	5.896	5.749	5.786	6.118	6.144	6.579	7.330,5
Остали власнички капитал	47	48	52	48	52	54	53	61	54	53	53	53	53	63,2
Валута и Депозити	3.288	2.982	2.870	3.127	3.191	3.952	4.350	4.297	4.214	4.214	4.483	4.456	4.859	5.434,6
Зајмови	334	311	232	158	176	249	210	196	207	245	287	302	320	398,2
Осигурање, пензије и стандардизовани системи осигурања	58	110	88	87	92	89	94	105	108	111	109	109	109	149,9
Трговински кредити и аванси	1.181	1.201	1.026	990	943	1.021	1.199	1.195	1.129	1.124	1.139	1.154	1.173	1.182,9
Остала потраживање/обавезе	263	228	262	267	55	49	69	40	36	39	47	70	65	101,6
Резервна актива	7.068	7.826	8.606	9.531	10.614	11.626	12.598	13.869	16.349	15.957	15.899	16.521	16.068	15.209,6
Валута и депозити	2.218	2.182	1.132	3.165	2.935	3.188	3.426	3.975	4.416	4.384	4.919	6.498	8.847	8.468,3
Хартије од вриједности	4.592	5.384	7.288	6.158	7.474	8.225	8.917	9.601	11.630	11.269	10.682	9.730	7.061	6.569,4
Остала резервна актива	258	260	186	208	205	212	254	292	304	303	298	293	160	171,9
ПАСИВА	28.567	29.492	30.290	31.098	31.590	33.426	34.193	34.407	37.012	36.898	37.443	37.993	38.194	37.937,2
Директне инвестиције	12.231	12.253	13.063	13.382	14.166	14.957	15.535	15.609	16.546	16.585	16.708	16.973	17.336	17.714,4
Власничке хартије од вриједности и дионице у инвестиционим фондовима	8.872	8.449	9.516	9.698	10.517	11.364	11.663	12.070	14.032	13.951	14.044	14.307	14.550	14.860,0
Задужење (разни дужнички инструменти)	3.360	3.803	3.547	3.684	3.649	3.592	3.872	3.539	2.513	2.634	2.664	2.667	2.786	2.854,4
Портфолио инвестиције	544	474	349	299	240	246	207	178	417	391	419	426	425	424,5
Власничке хартије од вриједности и дионице у инвестиционим фондовима	127	118	56	79	93	98	99	110	108	109	109	109	108	107,6
Задужење (разни дужнички инструменти)	417	355	293	220	147	148	107	69	308	282	309	317	317	316,9
Финансијски деривативи	0	0	0	2	0	0	1	2	0	0	2	4	0	0,6
Остале инвестиције	15.792	16.766	16.878	17.416	17.184	18.223	18.451	18.617	20.050	19.921	20.315	20.589	20.433	19.797,6
Остали власнички капитал	42	50	47	26	29	36	47	48	78	78	78	78	77	76,7
Валута и Депозити	1.934	1.653	1.595	1.489	1.554	2.751	2.825	2.015	1.730	1.642	1.633	1.566	1.582	1.304,9
Зајмови	11.113	12.310	12.632	13.074	12.890	12.494	12.527	13.369	14.192	14.175	14.499	14.825	14.708	14.307,2
Осигурање, пензије и стандардизовани системи осигурања	16	17	18	19	22	23	24	27	30	31	30	30	31	33,7
Трговински кредити и аванси	2.231	2.284	2.119	2.341	2.243	2.435	2.550	2.684	2.911	2.868	2.894	2.896	2.916	2.936,5
Остале обавезе	105	76	68	65	73	102	88	101	104	118	154	119	102	131,8
Специјална права вучење (Нето створене финансијске обавезе)	352	375	401	401	374	382	389	373	1.005	1.009	1.027	1.075	1.017	1.006,9

Напомена:

Међународна инвестициона позиција (ИП) за БиХ компилирана је у складу са најновијом методологијом Међународног монетарног фонда за компилацију статистике платног биланса (БОП) и међународне инвестиционе позиције, шесто издање (ВРМ6). Компилација међународне инвестиционе позиције за четврти квартал укључује и редовну ревизију претходно објављених података за квартал текуће године, у складу са најновијим доступним изворним подацима. Скраћена верзија примјењене методологије за компилацију ИП за БиХ доступна је на веб страници ЦББих.

Т24: Девизне резерве ЦББиХ

- на крају периода, у милионима КМ -

Бруто девизне резерве											
Година	Мјесец	Злато	Држање SDR	Страна валута у трезору ЦББиХ	Девизни депозити код нерезидентних банака	Остало	Инвестиције у хартије од вриједности	9=3+...+8	Нето девизне резерве	Монетарна пасива	Нето страна актива ЦББиХ
1	2	3	4	5	6	7	8	9=3+...+8	10	11	12=10-11
2013.	12.	164,1	2,7	91,6	2.217,6	0,0	4.592,3	7.068,3	7.067,3	6.659,2	408,1
2014.	12.	182,7	5,2	71,8	2.181,7	0,0	5.384,1	7.825,6	7.824,5	7.293,1	531,4
2015.	12.	182,3	3,8	128,5	1.003,6	0,0	7.288,1	8.606,3	8.605,0	8.064,6	540,4
2016.	12.	205,1	2,6	194,8	2.970,4	0,0	6.158,2	9.531,1	9.529,0	8.926,3	602,6
2017.	12.	203,9	1,5	236,4	2.698,6	0,0	7.416,1	10.556,6	10.555,0	9.977,1	577,8
2018.	12.	210,0	2,2	274,1	2.911,4	0,0	8.225,4	11.623,2	11.621,4	10.983,3	638,1
2019.	12.	254,1	0,2	322,6	3.102,8	0,0	8.917,4	12.597,1	12.595,4	11.824,2	771,2
2020.	12.	291,6	0,9	142,2	3.832,1	0,0	9.601,3	13.868,0	13.866,3	12.970,6	895,7
2021.	12.	302,0	1,9	469,6	3.945,1	0,0	11.629,6	16.348,1	16.345,8	15.573,0	772,8
2022.	12.	160,0	0,1	572,0	8.273,2	0,0	7.060,5	16.065,9	16.063,3	15.611,7	451,5
2022.	04.	309,6	5,2	453,0	4.254,5	0,0	10.932,7	15.955,1	15.952,2	15.354,8	597,4
	05.	294,6	1,6	452,6	4.647,1	0,0	10.574,1	15.969,9	15.967,3	15.407,3	560,0
	06.	296,7	1,6	452,6	4.465,2	0,0	10.681,4	15.897,5	15.895,1	15.361,1	534,0
	07.	297,3	8,0	455,7	5.452,4	0,0	10.052,5	16.265,9	16.263,1	15.682,8	580,4
	08.	292,8	1,3	475,7	5.243,8	0,0	10.507,0	16.520,6	16.518,0	16.008,4	509,6
	09.	291,5	1,4	476,1	6.019,9	0,0	9.730,2	16.519,1	16.516,5	16.067,7	448,8
	10.	155,1	11,6	480,3	7.326,2	0,0	8.286,5	16.259,7	16.257,3	15.811,1	446,2
	11.	159,6	0,1	482,8	7.686,6	0,0	7.577,7	15.906,8	15.904,4	15.442,0	462,4
	12.	160,0	0,1	572,0	8.273,2	0,0	7.060,5	16.065,9	16.063,3	15.611,7	451,5
	01.	166,6	17,4	530,1	8.365,3	0,0	6.867,9	15.947,4	15.944,3	15.458,5	485,8
	02.	162,2	1,5	530,1	7.912,4	0,0	6.759,0	15.365,1	15.350,4	14.864,5	485,9
	03.	170,4	1,5	530,1	7.936,1	0,0	6.569,1	15.207,2	15.204,7	14.671,7	533,0
	04.	169,5	19,4	530,1	7.945,7	0,0	6.664,6	15.329,3	15.326,3	14.766,2	560,1
	05.	172,4	1,7	530,1	8.140,7	0,0	6.683,2	15.528,0	15.525,3	14.929,9	595,4
	06.	165,2	1,7	531,6	7.817,4	0,0	6.802,1	15.317,9	15.315,2	14.706,0	609,2

Напомена:

Бруто девизне резерве чине стања билансних позиција краткорочне стране активе ЦББиХ (злато, располагање ЦББиХ SDR, девизе у трезору ЦББиХ, преносиви депозити у иностраној валути код нерезидентних банака и остало) и инвестирања у хартије од вриједности од јула 2006. године по одлуци Инвестиционог комитета ЦББиХ. Нето девизне резерве представљају разлику између бруто девизних резерви и обавеза према нерезидентима. Монетарну пасиву ЦББиХ чине новац изван монетарних власти и депозити резидената код монетарних власти. Нето страна актива ЦББиХ представља разлику између нето девизних резерви и монетарне пасиве ЦББиХ.

Монетарни подаци ажурирани у складу с методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000.), од јануара 2006. године.

T25: БиХ-Извоз према земљи дестинације

- у хиљадама КМ -

Година	Мјесец	Њемачка	Хрватска	Италија	Србија	Словенија	Аустрија	Турска	Црна Гора	Остале земље	Укупно
2013.		1.310.844	1.194.637	1.003.294	766.745	686.503	687.565	174.625	270.745	2.285.317	8.380.275
2014.		1.317.490	955.047	1.195.438	800.690	697.785	755.827	234.392	293.818	2.431.255	8.681.742
2015.		1.412.906	925.166	1.214.930	770.695	748.870	743.062	354.630	262.844	2.554.212	8.987.315
2016.		1.479.411	985.360	1.131.096	822.846	807.200	730.590	401.047	240.751	2.819.806	9.418.109
2017.		1.595.704	1.284.200	1.209.035	1.093.685	973.397	899.235	431.094	352.507	3.216.524	11.055.383
2018.		1.741.537	1.464.002	1.352.791	1.251.474	1.057.052	1.020.991	323.223	402.113	3.287.069	11.900.251
2019.		1.675.709	1.399.922	1.300.534	1.308.885	1.006.226	1.089.881	292.554	407.303	3.011.551	11.492.564
2020.		1.630.844	1.362.907	1.015.184	1.152.068	954.078	1.005.509	314.249	293.645	2.792.675	10.521.159
2021.		2.137.576	1.864.306	1.608.291	1.722.477	1.219.184	1.284.935	358.064	394.449	3.684.248	14.273.529
2022.		2.666.194	2.676.624	1.991.386	2.363.435	1.421.819	1.710.354	311.638	576.469	4.255.821	17.973.740
2022.	04.	233.332	244.220	185.495	213.482	128.528	140.357	31.306	53.202	379.655	1.609.578
	05.	221.049	254.621	196.510	222.706	126.119	147.829	26.004	57.403	355.317	1.607.557
	06.	222.860	219.813	196.954	222.178	124.215	158.929	23.940	40.372	367.309	1.576.571
	07.	221.382	214.002	203.043	176.352	112.167	142.417	19.657	33.885	337.502	1.460.408
	08.	204.002	218.864	100.539	180.427	104.280	145.104	20.829	58.616	309.457	1.342.116
	09.	226.222	273.832	163.817	191.870	124.224	162.654	27.350	47.200	418.779	1.635.948
	10.	235.076	208.637	155.124	186.477	134.382	154.514	31.175	55.981	360.754	1.522.119
	11.	245.020	212.984	155.567	175.442	132.692	159.417	22.135	39.167	376.130	1.518.554
	12.	194.959	206.766	141.262	204.792	105.530	125.410	27.846	46.479	353.927	1.406.969
2023.	01.	219.228	206.089	122.376	204.651	110.626	140.232	18.807	52.724	326.060	1.400.795
	02.	236.073	230.492	127.886	188.449	115.863	144.112	22.768	75.188	339.180	1.480.010
	03.	245.943	251.324	130.513	187.704	126.653	160.401	29.984	58.355	327.849	1.518.727
	04.	229.363	224.778	103.465	177.622	112.473	143.082	27.275	75.001	306.916	1.399.975
	05.	237.282	219.048	136.752	155.219	123.376	159.471	25.407	53.531	344.106	1.454.191
	06.	230.030	220.511	138.396	151.749	114.366	150.306	20.683	67.131	335.170	1.428.341

Напомена:

Критериј за приказивање појединачних земаља је учешће извоза из те земље у укупном извоза БиХ у трогодишњем периоду (2016., 2017., 2018. године). У складу с наведеним, све земље са учешћем већим од 3,0% исказане су појединачно, док су остале земље укључене у категорију "Остале земље".

Т26: Увоз према земљи поријекла											- у хиљадама КМ -	
Година	Мјесец	Њемачка	Италија	Србија	Хрватска	Кина	Словенија	Руска Федерација	Турска	Аустрија	Остале земље	Укупно
2013.		1.734.842	1.482.256	1.485.608	1.956.353	914.082	754.344	1.505.995	493.202	521.188	4.321.922	15.169.792
2014.		1.869.564	1.653.565	1.629.521	1.851.693	1.359.548	763.235	1.292.467	582.203	532.109	4.665.372	16.199.278
2015.		1.914.123	1.758.287	1.728.431	1.673.068	1.091.670	773.503	910.072	644.698	560.859	4.797.152	15.851.863
2016.		1.998.877	1.899.582	1.828.142	1.617.713	1.091.966	831.403	729.427	687.349	556.399	4.920.158	16.161.014
2017.		2.103.758	2.062.127	2.029.997	1.828.432	1.186.073	912.704	907.315	766.728	618.743	5.769.765	18.185.642
2018.		2.297.072	2.170.785	2.070.768	1.915.158	1.339.232	917.011	892.371	874.490	672.990	6.124.091	19.273.968
2019.		2.337.802	2.333.081	2.150.219	2.020.597	1.449.423	906.606	451.193	964.624	721.547	6.163.492	19.498.584
2020.		2.074.858	1.949.017	1.895.718	1.523.371	1.355.872	840.875	359.084	896.725	682.570	5.308.196	16.886.285
2021.		2.566.643	2.600.538	2.427.344	1.922.537	1.702.427	984.015	629.494	1.269.716	823.775	6.670.410	21.596.900
2022.		2.992.889	3.540.600	3.057.570	2.844.749	2.327.506	1.113.095	658.099	1.675.148	1.003.269	9.423.523	28.636.447
2022.	04.	249.976	283.032	260.778	214.958	164.583	97.317	48.875	165.625	91.913	793.825	2.370.882
	05.	243.291	312.576	266.939	234.998	186.041	93.514	54.833	141.287	87.557	805.655	2.426.692
	06.	250.729	318.877	280.914	261.035	196.371	103.467	56.611	160.894	91.361	882.407	2.602.668
	07.	255.437	353.235	237.625	269.702	197.554	98.391	60.809	118.631	85.906	797.449	2.474.738
	08.	236.764	254.900	268.715	280.892	203.959	77.730	52.667	138.696	70.641	765.401	2.350.365
	09.	270.424	333.286	285.379	303.870	240.733	103.272	69.104	141.229	93.977	809.376	2.650.649
	10.	283.686	356.414	272.166	259.905	213.623	95.333	27.862	144.955	82.793	790.712	2.527.449
	11.	261.982	303.470	249.403	248.115	215.016	87.615	35.092	143.369	88.439	848.612	2.481.113
	12.	269.587	321.918	243.548	210.646	200.759	93.555	79.178	143.092	77.244	811.101	2.450.627
2023.	01.	201.251	220.343	172.589	181.840	154.128	73.667	43.520	105.510	70.979	620.051	1.843.879
	02.	260.489	303.502	204.516	172.748	183.916	86.442	37.818	115.416	79.100	709.066	2.153.013
	03.	301.624	372.143	276.406	175.968	210.517	107.754	47.310	146.176	96.611	810.776	2.545.284
	04.	264.275	317.547	237.861	139.471	203.639	92.492	45.550	128.403	83.053	739.799	2.252.090
	05.	271.324	303.410	243.203	152.980	238.672	95.275	56.854	138.822	90.342	777.917	2.368.799
	06.	288.866	299.121	252.114	169.661	288.969	99.409	40.484	137.206	88.210	791.490	2.455.528

Напомена:

Критериј за приказивање појединачних земаља је учешће увоза из те земље у укупном увозу БиХ у трогодишњем периоду (2016., 2017., 2018. године). У складу с наведеним, све земље са учешћем већим од 3,0% исказане су појединачно, док су остале земље укључене у категорију “Остале земље”.

T27: Структура извоза робе

Период Група производа	јануар - март 2022.	јануар - март 2023.		Проценат промјене у односу на исти период претходне године
	Износ у хиљадама КМ	Износ у хиљадама КМ	Проценат учешћа	
Животиње и производи животињског поријекла	9.087.626	8.682.039	100,0	-4,5
Производи биљног поријекла	88.304	117.757	1,4	33,4
Масти и уља животињског поријекла и биљног поријекла	95.328	81.176	0,9	-14,8
Прехрамбене прерађевине	69.885	64.077	0,7	-8,3
Производи минералног поријекла	215.786	224.290	2,6	3,9
Производи хемијске индустрије или сродних индустрија	1.115.605	1.059.847	12,2	-5,0
Пластичне масе, гума и каучук	616.934	634.415	7,3	2,8
Кожа и крзно	416.904	400.555	4,6	-3,9
Дрво и производи од дрвета	66.181	55.530	0,6	-16,1
Целулоза, папир и картон и њихови производи	604.605	507.810	5,8	-16,0
Текстил и текстилни производи	260.778	219.438	2,5	-15,9
Обућа, шешири, капе и слични производи	382.582	438.065	5,0	14,5
Производи од камена, гипса, цемента и сличних материјала, керамички производи, стакло и стаклени производи	447.641	469.009	5,4	4,8
Бисери, племенити метали и њихови производи, драго и полудраго камење	99.178	112.671	1,3	13,6
Базни метали и производи од базних метала	29.658	17.731	0,2	-40,2
Машине, апарати, механички и електрични уређаји	2.177.927	1.659.499	19,1	-23,8
Транспортна средства и њихови дијелови и прибор	1.213.512	1.393.330	16,0	14,8
Сатови, мјерни, музички и медицински инструменти	248.381	301.170	3,5	21,3
Оружје и муниција; њихови дијелови и прибор	39.711	33.375	0,4	-16,0
Разни производи	102.567	136.080	1,6	32,7
Умјетничка дјела, колекционарски предмети и антиквитети	795.965	756.097	8,7	-5,0
Неразврстано	63	87	0,0	38,1
Укупно	130	30	0,0	-76,8

Напомена:

Извор ових података је Агенција за статистику Босне и Херцеговине и због тога се укупан извоз и увоз робе разликују од вриједности исказаних у статистици платног биланса која укључује разна прилагођења.

Подаци су класификовани према Хармонизованом систему кодова Свјетске трговинске организације.

T27: Структура увоза робе

Период Група производа	јануар - март 2022.	јануар - март 2023.		Проценат промјене у односу на исти период претходне године
	Износ у хиљадама КМ	Износ у хиљадама КМ	Проценат учешћа	
Животиње и производи животињског поријекла	13.701.505	13.618.594	100,0	-0,6
Производи биљног поријекла	350.166	417.804	3,1	19,3
Масти и уља животињског поријекла и биљног поријекла	527.430	517.763	3,8	-1,8
Прехрамбене прерађевине	113.661	87.154	0,6	-23,3
Производи минералног поријекла	1.007.286	1.168.358	8,6	16,0
Производи хемијске индустрије или сродних индустрија	2.220.882	1.878.782	13,8	-15,4
Пластичне масе, гума и каучук	1.107.378	1.181.597	8,7	6,7
Кожа и крзно	984.244	857.440	6,3	-12,9
Дрво и производи од дрвета	186.816	167.354	1,2	-10,4
Целулоза, папир и картон и њихови производи	254.404	234.000	1,7	-8,0
Текстил и текстилни производи	308.132	284.881	2,1	-7,5
Обућа, шешири, капе и слични производи	760.234	815.494	6,0	7,3
Производи од камена, гипса, цемента и сличних материјала, керамички производи, стакло и стаклени производи	203.237	214.681	1,6	5,6
Бисери, племенити метали и њихови производи, драго и полудраго камење	268.304	272.910	2,0	1,7
Базни метали и производи од базних метала	33.968	26.937	0,2	-20,7
Машине, апарати, механички и електрични уређаји	2.464.526	1.900.190	14,0	-22,9
Транспортна средства и њихови дијелови и прибор	1.687.450	2.115.724	15,5	25,4
Сатови, мјерни, музички и медицински инструменти	730.900	972.847	7,1	33,1
Оружје и муниција; њихови дијелови и прибор	181.391	177.300	1,3	-2,3
Разни производи	7.868	11.415	0,1	45,1
Умјетничка дјела, колекционарски предмети и антиквитети	297.308	312.644	2,3	5,2
Неразврстано	5.071	3.319	0,0	-34,6
Укупно	850	0	0,0	-100,0

Напомена:

Извор ових података је Агенција за статистику Босне и Херцеговине и због тога се укупан извоз и увоз робе разликују од вриједности исказаних у статистици платног биланса која укључује разна прилагођења.

Подаци су класификовани према Хармонизованом систему кодова Свјетске трговинске организације..

T28: Преглед просјечних средњих курса конвертибилне марке

		EMU	Хрватска	Чешка Р.	Мађарска	Јапан	Швајцарска	Турска	В. Британија	САД	Кина	Србија
		EUR	HRK	CZK	HUF	JPY	CHF	TRY	GBP	USD	CNY	RSD
Година	Мјесец	1	100	1	100	100	1	1	1	1	1	100
2013.		1,955830	25,806786	0,075328	0,658705	1,512911	1,589326	0,775940	2,304432	1,473557	0,239647	1,729721
2014.		1,955830	25,619449	0,071033	0,633710	1,393940	1,610337	0,673375	2,426325	1,474019	0,239264	1,668863
2015.		1,955830	25,688577	0,071687	0,631327	1,456462	1,832914	0,650180	2,694477	1,762605	0,280568	1,619915
2016.		1,955830	25,960428	0,072346	0,627987	1,628845	1,794449	0,586378	2,396405	1,768011	0,266189	1,588875
2017.		1,955830	26,205454	0,074317	0,632480	1,546889	1,761597	0,476205	2,232882	1,735482	0,256628	1,611317
2018.		1,955830	26,365492	0,076267	0,613697	1,500585	1,693763	0,351884	2,210985	1,657498	0,250633	1,653621
2019.		1,955830	26,365089	0,076197	0,601572	1,603053	1,758109	0,307940	2,230125	1,747204	0,252963	1,659447
2020.		1,955830	25,946780	0,074002	0,557563	1,607387	1,827419	0,247515	2,201320	1,716607	0,248658	1,663431
2021.		1,955830	25,977234	0,076253	0,545671	1,506596	1,808910	0,191301	2,274685	1,653851	0,256382	1,663495
2022.		1,955830	25,957036	0,079629	0,501501	1,420249	1,948176	0,113256	2,294933	1,860152	0,276500	1,665037
2022.	04.	1,955830	25,875006	0,080084	0,522686	1,433318	1,914754	0,122507	2,339109	1,802198	0,280796	1,661349
	05.	1,955830	25,951530	0,079107	0,509405	1,436617	1,891062	0,119065	2,302850	1,850825	0,276553	1,663469
	06.	1,955830	25,991757	0,079122	0,492441	1,384156	1,908744	0,108736	2,283569	1,848738	0,276240	1,665462
	07.	1,955830	26,008840	0,079496	0,485134	1,404683	1,979336	0,110157	2,299766	1,918855	0,285061	1,666040
	08.	1,955830	26,028995	0,079613	0,486818	1,429335	2,019274	0,106979	2,315582	1,929271	0,283948	1,666605
	09.	1,955830	26,000744	0,079611	0,485704	1,382979	2,026399	0,107735	2,240012	1,971803	0,281512	1,666985
	10.	1,955830	25,976881	0,079734	0,467406	1,355352	2,002431	0,107293	2,243115	1,994232	0,277561	1,667177
	11.	1,955830	25,932866	0,080256	0,481296	1,347817	1,986095	0,103151	2,250632	1,919565	0,267564	1,667259
	12.	1,955830	25,923001	0,080562	0,479734	1,369943	1,982983	0,099057	2,250369	1,848342	0,264763	1,667226
2023.	01.	1,955830		0,081594	0,493759	1,391460	1,965054	0,096833	2,216435	1,818750	0,267412	1,666536
	02.	1,955830		0,082464	0,507182	1,376882	1,973557	0,096812	2,207511	1,824700	0,267086	1,666960
	03.	1,955830		0,082578	0,507819	1,369219	1,975767	0,096431	2,218829	1,831257	0,265449	1,667151
	04.	1,955830		0,083430	0,520434	1,339173	1,984199	0,092329	2,220998	1,784811	0,259269	1,667605
	05.	1,955830		0,082933	0,524764	1,314185	2,004371	0,091180	2,244923	1,797649	0,257563	1,667612
	06.	1,955830		0,082539	0,527753	1,281164	2,004097	0,077382	2,278867	1,805086	0,252568	1,667704

T29: Владине финансије БиХ - јединице сектора владе

- у милионима КМ -

Година	Период	БХ Институције	ФБиХ	РС	Брчко	Консолидовани приходи	БХ Институције	ФБиХ	РС	Брчко	Консолидовани приходи	Нето набавка нефинансијских средстава	Нето суфицит/ дефицит
2013.		1.069,8	6.608,6	3.604,4	232,6	11.406,5	939,0	6.474,5	3.415,1	219,2	10.938,8	1.046,8	-579,2
2014.		1.109,8	6.972,1	3.769,8	223,7	11.961,7	940,3	6.652,2	3.652,3	219,0	11.350,1	1.166,8	-555,3
2015.		1.088,4	7.196,5	3.931,3	232,0	12.335,1	935,9	6.843,5	3.700,6	220,1	11.587,0	559,1	188,9
2016.		1.062,9	7.645,4	3.937,0	248,5	12.767,3	949,3	7.013,5	3.636,9	198,6	11.672,0	724,5	370,8
2017.		1.049,4	8.150,9	4.141,8	263,7	13.479,2	967,0	7.164,3	3.696,0	212,8	11.913,4	759,7	806,0
2018.		1.045,0	8.833,6	4.364,6	280,9	14.402,3	995,9	7.660,0	3.983,4	233,7	12.738,5	889,2	774,5
2019.		1.051,4	9.217,5	4.584,0	288,8	15.018,1	985,5	8.120,3	4.097,6	254,6	13.334,3	1.006,6	677,2
2020.		1.070,6	8.614,0	4.652,1	268,3	14.430,7	1.028,6	8.583,1	4.749,6	287,9	14.474,8	1.765,1	-1.809,2
2021.		1.093,0	9.616,7	5.147,2	305,9	16.055,3	982,3	8.792,8	4.861,0	268,5	14.797,0	1.368,9	-110,6
2022.		1.165,5	10.946,2	5.887,4	338,4	18.212,9	1.096,1	9.797,8	5.748,5	287,5	16.805,3	1.590,2	-182,7
2018.	Q1	277,7	1.762,1	816,9	57,0	2.882,0	231,4	1.499,4	728,4	34,3	2.462,0	30,9	389,0
	Q2	242,8	1.914,5	884,1	61,4	3.075,2	231,7	1.683,3	784,4	51,8	2.723,4	66,5	285,3
	Q3	400,3	1.951,9	861,7	69,0	3.250,5	243,9	1.651,7	835,0	56,0	2.754,4	91,2	404,9
	Q4	124,1	2.138,2	960,8	75,4	3.259,2	289,0	2.104,9	983,4	78,9	3.416,8	237,9	-395,5
2019.	Q1	238,9	1.899,1	845,3	60,2	3.013,8	225,9	1.600,5	806,8	42,5	2.646,0	26,0	341,9
	Q2	261,7	1.990,1	902,3	67,3	3.187,1	239,2	1.770,8	789,9	63,1	2.828,7	71,9	286,5
	Q3	270,0	2.079,8	924,2	71,6	3.309,8	253,8	1.800,7	823,5	54,3	2.896,5	78,9	334,4
	Q4	280,8	2.080,5	1.015,2	72,2	3.412,9	266,6	2.177,5	972,4	81,1	3.461,9	210,4	-259,4
2020.	Q1	286,0	1.906,0	862,8	59,7	3.081,9	235,6	1.695,3	877,3	42,7	2.818,4	40,6	222,9
	Q2	235,6	1.674,2	887,0	53,6	2.815,4	232,8	1.834,2	1.090,5	62,6	3.185,2	102,1	-471,9
	Q3	266,9	1.963,7	970,8	67,0	3.236,3	231,7	2.024,8	933,7	69,8	3.227,7	96,5	-88,0
	Q4	282,1	2.027,8	1.067,1	71,3	3.418,9	328,5	2.249,0	1.117,7	93,8	3.759,7	231,1	-571,9
2021.	Q1	277,6	1.906,5	976,0	61,7	3.191,6	240,3	1.727,9	929,8	47,9	2.915,8	60,1	215,7
	Q2	275,1	2.094,2	976,5	69,9	3.390,8	235,1	1.919,4	1.022,4	59,7	3.211,7	93,3	85,8
	Q3	262,8	2.146,5	1.273,1	74,1	3.728,3	256,3	1.953,5	963,4	58,9	3.204,0	78,9	445,4
	Q4	277,5	2.272,0	894,9	82,3	3.501,4	250,5	2.430,2	1.170,4	85,6	3.911,4	288,6	-698,7
2022.	Q1	256,1	2.181,7	1.070,1	72,9	3.550,1	243,1	1.818,4	979,0	57,4	3.067,3	22,0	460,8
	Q2	278,1	2.498,0	1.193,2	81,2	4.026,0	236,4	2.227,9	1.146,3	62,6	3.648,6	82,3	295,1
	Q3	326,9	2.424,2	1.209,6	83,2	4.009,0	269,8	2.266,2	1.261,1	63,5	3.825,9	108,6	74,6
	Q4	304,5	2.579,7	1.188,1	85,8	4.127,5	346,7	2.649,5	1.385,0	87,9	4.438,5	272,8	-583,8

Напомена:

Административни подаци прикупљени од: министарства финансија свих нивоа власти, фондова социјалног осигурања свих нивоа власти, ентитетских јавних предузећа за путеве и ентитетских јавних предузећа за аутопутеве. Подаци на годишњем нивоу за консолидоване приходе/расходе укључују локални ниво власти (општине и градови), ЈП Цесте свих нивоа власти ФБиХ, ЈП Путеви РС, ЈП Аутоцесте ФБиХ и ЈП Аутопутеви РС, док их подаци за квартале због недоступности изворних података не укључују. Разлика између прихода, с једне, и расхода с нето набавком нефинансијских средстава, с друге стране, представља нето суфицит/дефицит.

Т30: Владине финансије БиХ - структура консолидованих прихода и расхода

- у милионима КМ -

Година	Период	Приходи				Расходи						Нето набавка нефинансијских средстава	
		Порез	Доприноси за социјално	Грантови и остали приходи		Компензације запослених	Коришћење роба и услуга	Камате	Субвенције	Социјална давања	Грантови и остали расходи		
2013.		5.917,2	4.105,2	1.384,1	11.406,5	3.278,1	2.122,7	201,1	383,9	4.423,7	529,3	10.938,8	1.046,8
2014.		6.078,6	4.234,8	1.648,3	11.961,7	3.265,5	2.127,2	238,9	364,9	4.658,0	695,6	11.350,1	1.166,8
2015.		6.439,7	4.329,6	1.565,8	12.335,1	3.294,3	2.138,8	264,3	384,8	4.729,5	775,4	11.587,0	559,1
2016.		6.760,4	4.473,6	1.533,4	12.767,3	3.295,5	2.187,5	252,0	382,8	4.755,0	799,3	11.672,0	724,5
2017.		7.151,1	4.734,2	1.594,0	13.479,2	3.312,6	2.340,6	223,0	444,0	4.758,5	834,7	11.913,4	759,7
2018.		7.688,4	5.041,8	1.672,0	14.402,3	3.422,1	2.534,0	242,5	476,0	5.013,2	1.050,8	12.738,5	889,2
2019.		8.014,1	5.345,7	1.658,4	15.018,1	3.738,1	2.688,3	241,1	507,3	5.223,4	936,1	13.334,3	1.006,6
2020.		7.363,3	5.383,9	1.683,5	14.430,7	3.921,8	2.702,8	255,9	870,1	5.508,0	1.216,3	14.474,8	1.765,1
2021.		8.485,4	5.798,0	1.771,9	16.055,3	4.039,2	2.847,7	240,2	742,9	5.718,3	1.208,7	14.797,0	1.368,9
2022.		9.898,8	6.482,5	1.831,6	18.212,9	4.546,5	3.256,5	259,4	747,7	6.503,1	1.492,1	16.805,3	1.590,2
2018.	Q1	1.526,1	1.153,2	202,7	2.882,0	719,0	432,2	47,4	42,4	1.136,3	84,9	2.462,0	30,9
	Q2	1.597,5	1.243,8	234,0	3.075,2	742,6	464,6	65,0	108,2	1.198,7	144,2	2.723,4	66,5
	Q3	1.787,5	1.241,5	221,6	3.250,5	730,6	470,6	46,4	103,1	1.224,5	179,2	2.754,4	91,2
	Q4	1.570,5	1.403,3	285,4	3.259,2	766,9	587,9	56,2	148,4	1.295,6	561,8	3.416,8	237,9
2019.	Q1	1.528,5	1.247,2	238,1	3.013,8	787,8	462,1	41,8	40,5	1.202,7	111,1	2.646,0	26,0
	Q2	1.669,1	1.335,2	182,8	3.187,1	806,1	494,9	68,5	81,8	1.254,2	123,2	2.828,7	71,9
	Q3	1.734,1	1.336,0	239,6	3.309,8	805,4	517,7	43,3	112,2	1.252,3	165,5	2.896,5	78,9
	Q4	1.904,0	1.427,3	81,6	3.412,9	850,7	617,2	52,5	189,6	1.349,2	402,7	3.461,9	210,4
2020.	Q1	1.556,2	1.286,5	239,2	3.081,9	817,7	482,1	69,8	60,4	1.274,3	114,1	2.818,4	40,6
	Q2	1.327,2	1.223,4	264,8	2.815,4	861,7	495,5	43,3	157,1	1.277,1	350,5	3.185,2	102,1
	Q3	1.564,3	1.418,6	253,4	3.236,3	850,4	486,3	42,4	262,8	1.357,6	228,3	3.227,7	96,5
	Q4	1.848,8	1.455,5	114,7	3.418,9	872,7	638,3	71,6	299,2	1.419,6	458,2	3.759,7	231,1
2021.	Q1	1.560,9	1.319,3	311,4	3.191,6	851,1	486,3	55,0	47,5	1.318,9	156,9	2.915,8	60,1
	Q2	1.690,2	1.437,0	263,5	3.390,8	866,7	529,2	60,3	142,9	1.376,4	236,2	3.211,7	93,3
	Q3	1.854,4	1.441,1	232,0	3.527,5	865,8	547,5	31,9	123,2	1.405,4	230,2	3.204,0	78,9
	Q4	2.082,2	1.600,5	19,6	3.702,2	913,6	651,8	60,8	336,5	1.430,2	518,6	3.911,4	288,6
2022.	Q1	1.851,2	1.462,0	236,9	3.550,1	908,3	517,6	52,7	55,2	1.377,3	156,2	3.067,3	22,0
	Q2	2.110,4	1.604,5	311,1	4.026,0	960,2	570,0	68,1	160,9	1.531,3	358,0	3.648,6	82,3
	Q3	2.124,8	1.643,0	241,3	4.009,0	988,8	599,2	67,7	154,3	1.631,2	384,8	3.825,9	108,6
	Q4	2.185,5	1.773,1	168,9	4.127,5	1.056,7	754,5	38,6	266,7	1.743,3	578,7	4.438,5	272,8

Напомена:

Административни подаци прикупљени од: министарства финансија свих нивоа власти, фондова социјалног осигурања свих нивоа власти, ентитетских јавних предузећа за путеве и ентитетских јавних предузећа за аутопутеве. Подаци на годишњем нивоу за консолидоване приходе/расходе укључују локални ниво власти (општине и градови), ЈП Цесте свих нивоа власти ФБиХ, ЈП Путеви РС, ЈП Аутоцесте ФБиХ и ЈП Аутопутеви РС, док их подаци за квартале због недоступности изворних података не укључују. Разлика између прихода, с једне, и расхода с нето набавком нефинансијских средстава, с друге стране, представља нето суфицит/дефицит.

ТЗ1: Владине финансије ФБиХ - јединице сектора владе

- у милионима КМ -

Година	Период	Буџет Федерације БиХ	Фондови социјалног осигурања	Кантони	Консолидовани приходи	Буџет Федерације БиХ	Фондови социјалног осигурања	Кантони	Консолидовани расходи	Нето набавка нефинансијских средстава	Нето суфицит/дефицит
2013.		1.457,5	2.988,2	1.709,7	6.608,6	1.344,2	3.034,8	1.826,9	6.474,5	645,6	-511,5
2014.		1.581,3	3.117,2	1.812,1	6.972,1	1.361,0	3.164,5	1.846,5	6.652,2	685,7	-365,8
2015.		1.510,0	3.175,8	1.919,5	7.196,5	1.354,1	3.224,3	1.869,1	6.843,5	221,4	131,6
2016.		1.652,8	3.323,4	2.012,1	7.645,4	1.380,2	3.314,2	1.885,5	7.013,5	248,1	383,7
2017.		1.876,9	3.538,4	2.108,4	8.150,9	1.394,8	3.423,3	1.970,4	7.164,3	353,6	633,1
2018.		2.008,2	3.815,7	2.292,5	8.833,6	1.552,7	3.660,1	2.075,7	7.660,0	426,4	747,2
2019.		1.878,3	4.069,5	2.473,2	9.217,5	1.493,6	3.953,0	2.274,3	8.120,3	564,8	532,5
2020.		3.718,6	1.733,5	2.417,9	8.614,0	4.008,2	1.757,6	2.331,0	8.583,1	821,3	-790,4
2021.		4.141,4	1.848,2	2.730,4	9.616,7	3.998,3	1.809,7	2.521,5	8.792,8	804,3	19,5
2022.		4.622,9	2.085,4	3.294,1	10.946,2	4.311,1	1.970,1	2.997,2	9.797,8	981,6	166,8
2018.	Q1	414,4	884,7	531,6	1.762,1	273,2	866,2	428,7	1.499,4	6,4	256,2
	Q2	465,1	947,8	589,1	1.914,6	366,7	910,3	493,8	1.683,3	15,8	215,4
	Q3	478,4	933,5	629,2	1.951,8	341,4	902,7	496,9	1.651,7	32,1	268,0
	Q4	650,3	1.029,9	542,6	2.138,2	571,3	961,8	656,3	2.104,9	82,4	-49,1
2019.	Q1	412,7	947,2	612,9	1.899,1	267,8	937,0	469,4	1.600,5	-4,7	303,3
	Q2	459,2	1.017,7	605,2	1.990,1	351,5	986,1	525,1	1.770,8	35,9	183,5
	Q3	491,1	1.010,4	678,4	2.079,8	379,3	987,6	533,9	1.800,7	21,0	258,1
	Q4	515,3	1.072,8	576,8	2.080,5	495,1	1.020,8	745,9	2.177,5	79,4	-176,4
2020.	Q1	895,0	408,3	614,8	1.906,0	809,3	427,7	470,4	1.695,3	7,3	203,4
	Q2	823,9	388,3	482,2	1.674,2	882,4	426,8	545,2	1.834,2	28,6	-188,6
	Q3	971,5	444,0	757,0	1.963,7	1.233,7	431,2	568,7	2.024,8	29,7	-90,8
	Q4	1.028,2	470,7	563,9	2.027,8	1.082,8	454,6	746,6	2.249,0	53,4	-274,6
2021.	Q1	903,2	407,4	604,0	1.906,5	810,6	432,3	493,1	1.727,9	9,9	168,7
	Q2	997,0	458,8	666,8	2.094,2	930,2	436,6	581,0	1.919,4	17,8	157,1
	Q3	1.068,4	442,7	748,8	2.146,5	1.063,0	440,8	563,2	1.953,5	21,2	171,8
	Q4	1.172,8	514,8	710,9	2.272,0	1.194,5	477,7	884,3	2.430,2	70,6	-228,7
2022.	Q1	1.020,4	454,8	713,2	2.181,7	800,3	445,8	579,0	1.818,4	-12,6	375,9
	Q2	1.165,2	504,8	953,8	2.498,0	1.202,3	456,9	694,6	2.227,9	20,1	250,0
	Q3	1.172,4	512,4	840,3	2.424,2	1.114,0	497,4	755,7	2.266,2	38,0	120,0
	Q4	1.264,9	582,1	786,7	2.579,7	1.194,5	541,2	967,9	2.649,5	99,7	-169,5

Напомена:

Административни подаци прикупљени од: министарства финансија, фондова социјалног осигурања свих нивоа власти у ФБиХ, ЈП Цесте свих нивоа власти ФБиХ и ЈП Аутоцесте ФБиХ. Подаци на годишњем нивоу за консолидоване приходе/расходе укључују локални ниво власти (општине и градови), ЈП Цесте свих нивоа власти ФБиХ и ЈП Аутоцесте ФБиХ, док их подаци за квартале због недоступности изворних података не укључују. Разлика између прихода, с једне, и расхода с нето набавком нефинансијских средстава, с друге стране, представља нето суфицит/дефицит

Т32: Владине финансије ФБиХ - структура консолидованих прихода и расхода

- у милионима КМ-

Година	Период	Приходи				Расходи						Нето набавка нефинансијских средстава	
		Порез	Доприноси за социјално	Грантови и остали приходи		Компензације запослених	Коришћење роба и услуга	Камате	Субвенције	Социјална давања	Грантови и остали расходи		
2013.		3.121,9	2.706,9	779,8	6.608,6	1.700,2	1.580,7	93,8	239,9	2.520,2	339,9	6.474,5	645,6
2014.		3.299,8	2.819,9	852,5	6.972,1	1.655,5	1.569,0	103,0	233,5	2.636,5	454,7	6.652,2	685,7
2015.		3.500,3	2.875,6	820,6	7.196,5	1.660,1	1.607,1	120,1	256,8	2.672,9	526,5	6.843,5	221,4
2016.		3.779,4	3.005,6	860,4	7.645,4	1.656,8	1.664,0	129,0	253,6	2.723,9	586,2	7.013,5	248,1
2017.		4.058,5	3.203,9	888,4	8.150,9	1.685,2	1.739,2	119,2	284,4	2.787,5	548,8	7.164,3	353,6
2018.		4.416,3	3.456,5	960,8	8.833,6	1.753,1	1.845,8	103,9	300,5	2.932,6	724,1	7.660,0	426,4
2019.		4.646,9	3.688,8	881,8	9.217,5	1.994,9	2.009,1	101,2	344,0	3.094,9	576,2	8.120,3	564,8
2020.		4.119,4	3.662,0	832,7	8.614,0	2.062,7	2.033,7	97,5	583,8	3.246,0	559,4	8.583,1	821,3
2021.		4.842,4	3.927,4	846,9	9.616,7	2.119,5	2.123,1	81,5	529,8	3.295,6	643,4	8.792,8	804,3
2022.		5.620,2	4.424,1	901,9	10.946,2	2.368,3	2.348,5	90,8	498,3	3.693,0	798,7	9.797,8	981,6
2018.	Q1	841,7	806,8	113,6	1.762,1	360,7	366,2	24,0	25,1	670,2	53,2	1.499,4	6,4
	Q2	937,8	859,8	117,0	1.914,6	380,9	383,3	32,0	72,0	717,4	97,7	1.683,3	15,8
	Q3	952,3	858,7	140,8	1.951,8	365,4	381,1	20,4	58,6	721,5	104,7	1.651,7	32,1
	Q4	990,3	931,2	216,8	2.138,2	397,1	450,4	26,4	89,7	747,3	394,0	2.104,9	82,4
2019.	Q1	876,0	864,8	158,2	1.899,1	415,5	396,4	21,4	22,8	716,1	28,3	1.600,5	-4,7
	Q2	963,8	925,1	101,2	1.990,1	429,9	415,8	32,6	54,3	758,6	79,5	1.770,8	35,9
	Q3	1.015,3	922,5	142,0	2.079,8	423,1	432,2	20,9	76,2	749,6	98,8	1.800,7	21,0
	Q4	1.041,7	976,4	62,4	2.080,5	465,3	488,8	24,5	128,1	794,6	276,2	2.177,5	79,4
2020.	Q1	888,3	889,9	127,8	1.906,0	418,4	417,2	23,1	37,1	753,1	46,5	1.695,3	7,3
	Q2	759,7	823,9	90,5	1.674,2	460,9	424,3	29,5	68,0	770,3	81,2	1.834,2	28,6
	Q3	842,5	973,2	148,0	1.963,7	443,5	419,7	24,1	190,6	820,7	126,1	2.024,8	29,7
	Q4	1.406,4	1.001,7	97,4	2.505,6	411,0	471,9	22,7	-14,3	674,7	229,1	1.795,1	66,0
2021.	Q1	853,9	896,3	156,3	1.906,5	442,8	423,5	25,2	26,8	775,3	34,4	1.727,9	9,9
	Q2	993,6	974,5	126,2	2.094,2	455,5	439,7	15,4	100,9	782,7	125,1	1.919,4	17,8
	Q3	1.062,8	973,0	110,7	2.146,5	447,6	449,8	22,7	74,7	826,0	132,8	1.953,5	21,2
	Q4	1.148,2	1.083,5	40,3	2.272,0	491,4	528,5	16,6	260,1	830,1	303,6	2.430,2	70,6
2022.	Q1	1.038,9	1.009,0	133,8	2.181,7	483,2	445,0	24,2	35,9	781,9	48,3	1.818,4	-12,6
	Q2	1.251,4	1.096,9	149,7	2.498,0	518,8	481,1	18,2	103,2	893,2	213,4	2.227,9	20,1
	Q3	1.183,1	1.116,4	124,7	2.424,2	507,9	501,8	25,9	102,0	939,4	189,2	2.266,2	38,0
	Q4	1.266,7	1.201,8	111,3	2.579,7	546,9	577,5	20,9	180,6	982,5	341,1	2.649,5	99,7

Напомена:

Административни подаци прикупљени од: министарства финансија, фондова социјалног осигурања свих нивоа власти у ФБиХ, ЈП Цесте свих нивоа власти ФБиХ и ЈП Аутоцесте ФБиХ. Подаци на годишњем нивоу за консолидоване приходе/расходе укључују локални ниво власти (општине и градови), ЈП Цесте свих нивоа власти ФБиХ и ЈП Аутоцесте ФБиХ, док их подаци за квартале због недоступности изворних података не укључују. Разлика између прихода, с једне, и расхода с нето набавком нефинансијских средстава, с друге стране, представља нето суфицит/дефицит

ТЗЗ: Владине финансије РС - јединице сектора владе

- у милионима КМ -

Година	Период	Консолидовани приходи			Консолидовани расходи			Нето набавка нефинансијских средстава	Нето суфицит/дефицит
		Буџет Републике Српске	Фондови социјалног осигурања		Буџет Републике Српске	Фондови социјалног осигурања			
2013.		1.638,4	1.616,9	3.604,4	1.546,7	1.637,1	3.415,1	310,3	-121,0
2014.		1.778,7	1.683,3	3.769,8	1.749,3	1.704,1	3.652,3	360,5	-243,1
2015.		1.804,1	1.713,5	3.931,3	1.707,5	1.754,9	3.700,6	235,3	-4,6
2016.		2.556,5	744,4	3.937,0	2.415,9	749,7	3.636,9	366,3	-66,3
2017.		2.713,7	780,7	4.141,8	2.422,3	746,2	3.696,0	268,7	177,1
2018.		2.839,4	774,2	4.364,6	2.700,8	720,0	3.983,4	337,4	43,9
2019.		2.963,6	834,5	4.584,0	2.775,6	728,5	4.097,6	376,0	110,3
2020.		3.041,5	907,2	4.652,1	3.395,7	784,0	4.749,6	821,8	-919,2
2021.		3.312,2	984,5	5.147,2	3.399,0	862,5	4.861,0	415,9	-129,7
2022.		4.182,4	1.099,8	5.887,4	4.371,0	984,2	5.748,5	553,7	-414,8
2018.	Q1	665,5	170,8	816,9	585,9	161,9	728,4	8,8	79,7
	Q2	719,3	185,4	884,1	637,6	167,4	784,4	33,4	66,3
	Q3	699,7	182,4	861,7	682,5	172,8	835,0	37,2	-10,5
	Q4	754,9	230,4	960,8	794,8	213,1	983,4	80,0	-102,7
2019.	Q1	677,6	192,4	845,3	666,6	164,9	806,8	26,1	12,4
	Q2	724,1	204,3	902,3	643,5	172,7	789,9	30,6	81,7
	Q3	743,8	210,1	924,2	677,1	176,2	823,5	46,3	54,4
	Q4	818,1	222,2	1.015,2	788,5	209,1	972,4	95,4	-52,6
2020.	Q1	687,2	201,3	862,8	722,0	181,0	877,3	29,2	-43,7
	Q2	716,2	198,0	887,0	957,7	160,0	1.090,5	56,3	-259,8
	Q3	780,2	249,8	970,8	801,3	191,6	933,7	46,4	-9,3
	Q4	857,9	252,4	1.067,1	914,7	246,2	1.117,7	99,3	-149,9
2021.	Q1	792,8	214,2	976,0	771,8	189,0	929,8	35,6	10,6
	Q2	771,2	255,8	976,5	853,6	219,4	1.022,4	52,1	-98,0
	Q3	870,3	251,8	1.072,2	788,2	225,1	963,4	44,6	64,3
	Q4	877,9	256,6	1.095,8	985,5	223,7	1.170,4	121,1	-195,7
2022.	Q1	881,8	232,7	1.070,1	805,5	217,9	979,0	31,7	59,5
	Q2	989,3	277,4	1.193,2	981,2	238,6	1.146,3	59,0	-12,0
	Q3	991,5	276,5	1.209,6	1.061,6	257,8	1.261,1	62,2	-113,7
	Q4	963,3	306,2	1.188,1	1.202,9	263,5	1.385,0	133,0	-329,8

Напомена:

Административни подаци прикупљени од: Министарства финансија, фондова социјалног осигурања у РС, ЈП Путеви РС и ЈП Аутопутеви РС. Подаци на годишњем нивоу за консолидоване приходе/расходе укључују локални ниво власти (општине и градове), ЈП Путеви РС и ЈП Аутопутеви РС, док их подаци за квартале због недоступности изворних података не укључују. Разлика између прихода, с једне, и расхода с нето набавком нефинансијских средстава, с друге стране, представља нето суфицит/дефицит.

Т34: Владине финансије РС - структура консолидованих прихода и расхода

- у милионима КМ -

Година	Период	Приходи				Расходи							Нето набавка нефинансијских средстава
		Порез	Доприноси за социјално	Грантови и остали приходи		Компензације запослених	Коришћење роба и услуга	Камате	Субвенције	Социјална давања	Грантови и остали расходи		
2013.		1.831,8	1.362,6	410,1	3.604,4	881,3	303,6	105,7	123,2	1.854,8	146,5	3.415,1	310,3
2014.		1.847,8	1.379,9	542,1	3.769,8	922,4	313,3	133,9	108,3	1.968,7	205,8	3.652,3	360,5
2015.		1.967,1	1.417,9	546,3	3.931,3	939,3	305,2	149,3	105,0	1.998,0	203,8	3.700,6	235,3
2016.		2.001,5	1.431,1	504,4	3.937,0	946,1	300,6	120,7	111,7	1.982,3	175,5	3.636,9	366,3
2017.		2.100,5	1.490,2	551,2	4.141,8	925,8	372,6	102,2	132,6	1.925,6	237,2	3.696,0	268,7
2018.		2.279,6	1.543,1	541,9	4.364,6	950,3	436,5	136,8	148,4	2.031,5	279,9	3.983,4	337,4
2019.		2.357,8	1.612,0	614,2	4.584,0	1.002,7	424,2	137,5	145,6	2.084,0	303,5	4.097,6	376,0
2020.		2.228,7	1.675,6	747,9	4.652,1	1.093,6	433,8	155,9	254,2	2.216,7	595,4	4.749,6	821,8
2021.		2.589,5	1.823,9	733,9	5.147,2	1.138,9	475,7	156,4	192,4	2.374,2	523,4	4.861,0	415,9
2022.		3.097,4	2.008,2	781,8	5.887,4	1.350,6	626,3	166,6	221,6	2.750,9	632,6	5.748,5	553,7
2018.	Q1	429,8	339,9	47,1	816,9	182,5	23,7	23,0	16,7	458,7	23,8	728,4	8,8
	Q2	453,2	374,1	56,8	884,1	184,9	27,8	32,6	27,6	473,6	37,9	784,4	33,4
	Q3	448,9	372,0	40,8	861,7	182,8	31,6	25,5	37,7	495,2	62,1	835,0	37,2
	Q4	435,0	457,1	68,6	960,8	188,1	50,1	29,4	47,5	522,0	146,4	983,4	80,0
2019.	Q1	424,0	373,3	48,1	845,3	191,8	24,0	19,9	17,1	479,3	74,7	806,8	26,1
	Q2	468,5	398,4	35,3	902,3	194,0	32,1	35,7	21,8	487,1	19,4	789,9	30,6
	Q3	463,2	402,2	58,8	924,2	192,6	26,6	21,7	35,1	493,3	54,1	823,5	46,3
	Q4	457,2	438,1	119,9	1.015,2	199,8	44,7	27,0	51,0	535,3	114,7	972,4	95,4
2020.	Q1	429,9	389,1	43,8	862,8	211,7	25,5	46,1	22,8	512,4	58,6	877,3	29,2
	Q2	347,7	389,0	150,2	887,0	212,9	26,1	13,7	80,2	496,5	261,2	1.090,5	56,3
	Q3	459,4	430,1	81,3	970,8	211,0	27,6	17,7	63,3	526,9	87,2	933,7	46,4
	Q4	477,3	467,5	122,3	1.067,1	217,1	46,6	51,6	65,0	582,7	154,7	1.117,7	99,3
2021.	Q1	468,5	413,4	94,1	976,0	215,0	23,6	29,6	19,9	534,3	107,4	929,8	35,6
	Q2	450,9	449,4	76,2	976,5	217,9	40,2	44,3	37,1	582,4	100,5	1.022,4	52,1
	Q3	531,2	458,9	82,2	1.072,2	220,8	31,2	8,8	43,0	571,0	88,5	963,4	44,6
	Q4	532,9	502,1	60,7	1.095,8	227,8	45,2	43,2	67,2	580,5	206,6	1.170,4	121,1
2022.	Q1	563,1	442,3	64,7	1.070,1	232,7	28,3	25,1	15,4	585,5	92,0	979,0	31,7
	Q2	600,2	495,1	97,9	1.193,2	250,0	35,3	48,4	49,8	627,5	135,2	1.146,3	59,0
	Q3	611,0	513,8	84,8	1.209,6	267,7	38,7	45,6	47,0	678,8	183,3	1.261,1	62,2
	Q4	576,3	556,9	54,9	1.188,1	281,7	65,5	16,7	75,4	735,1	210,6	1.385,0	133,0

Напомена:

Административни подаци прикупљени од: министарства финансија, фондова социјалног осигурања у РС, ЈП Пuteви РС и ЈП Аутопутеви РС. Подаци на годишњем нивоу за консолидоване приходе/расходе укључују локални ниво власти (општине и градове), ЈП Пuteви РС и ЈП Аутопутеви РС, док их подаци за кварталне због недоступности изворних података не укључују. Разлика између прихода, с једне, и расхода с нето набавком нефинансијских средстава, с друге стране, представља нето суфицит/дефицит.

Т35: Токови директних страних инвестиција у БиХ класификовани према земљи страног улагача - у милионима КМ -

Година	Аустрија	Холандија	Хрватска	Италија	Њемачка	Русија	Словенија	Србија	Швајцарска	Турска	Остале земље	Укупно
2013.	8,5	32,7	18,6	22,5	36,9	-82,8	-35,6	104,6	44,0	31,1	226,7	407,1
2014.	171,1	26,0	88,7	24,0	-6,1	195,8	-1,2	33,1	8,9	17,6	253,1	811,1
2015.	5,3	83,3	161,5	66,3	52,3	28,5	21,1	36,8	-33,5	56,1	159,2	636,9
2016.	112,8	57,6	142,5	25,2	2,0	-44,3	34,6	-25,8	11,3	34,6	267,7	618,4
2017.	84,1	-3,3	159,6	46,9	57,7	-6,8	101,1	56,9	30,6	-0,3	327,1	853,6
2018.	90,7	100,9	129,1	23,6	105,1	143,4	42,6	21,1	46,5	7,4	252,9	963,3
2019.	68,8	6,7	148,0	17,5	54,4	213,0	22,0	41,6	-19,8	3,2	244,0	799,3
2020.	99,3	-3,9	178,6	33,6	78,3	-14,8	57,1	132,5	-23,2	60,3	139,0	736,7
2021.	96,1	-65,8	82,0	58,7	76,9	-94,6	70,7	79,5	210,8	147,0	310,0	971,2
Јан - Сеп 2022.	165,4	69,4	71,4	59,3	85,7	-198,5	97,3	70,4	134,1	43,6	242,7	840,8

Напомена:

Директне стране инвестиције (токови и стања) компиловане су у складу с најновијим методолошким упутствима и препорукама Међународног монетарног фонда (ММФ) и Организације за економску сарадњу и развој (ОЕСД). Детаљан методолошки приступ компилацији и презентовању је представљен у ММФ-овом Приручнику за платни биланс - шесто издање и ОЕСД-овом Оквирном концепту дефиниције директних страних инвестиција- четврто издање.

T36: Токови директних страних инвестиција у БиХ према NACE Rev 2 класификацији дјелатности - у милионима КМ -

Година	Производња прехранбених производа	Прерада дрвета и производа од дрвета и плута, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала	Производња кокса и рафинисаних нафтих производа	Производња хемикалија и хемијских производа	Производња осталих производа од неметалних минерала	Производња базних метала	Производња моторних возила, приколица и полуприколица	Трговина на велико, осим трговине моторним возилима и мотоциклима	Трговина на мало, осим трговине моторним возилима и мотоциклима	Телекомуникације	Финансијске услугне дјелатности, осим осигурања и пензионих фондова	Пословање некретностима	Остале дјелатности	Укупно
2013.	-4,0	2,2	-101,1	26,5	13,9	4,0	5,0	-44,4	73,7	46,1	138,5	46,1	226,9	407,1
2014.	0,3	-5,7	180,6	3,0	-25,4	35,5	-59,4	64,1	37,3	6,8	138,4	187,1	248,5	811,1
2015.	45,0	5,2	24,0	58,4	-4,4	-52,9	6,7	84,0	-29,3	57,8	116,8	89,5	236,1	636,9
2016.	16,3	5,6	-52,0	51,9	-17,6	2,0	20,3	148,4	6,4	37,1	161,4	-9,8	248,4	618,4
2017.	20,8	13,5	-26,0	1,2	-8,8	58,8	47,3	59,3	96,1	17,1	203,0	41,9	329,2	853,6
2018.	34,9	9,3	139,0	33,2	15,5	63,7	40,3	121,3	11,9	8,3	140,1	28,4	317,4	963,3
2019.	-13,4	15,1	200,3	26,5	6,4	-2,5	5,9	119,7	17,8	-20,6	153,3	19,0	271,7	799,3
2020.	27,9	-0,6	1,5	37,7	18,3	-29,3	30,2	98,3	34,0	4,6	156,2	40,5	317,3	736,7
2021.	11,3	9,3	-52,1	16,7	5,2	102,7	25,9	78,1	172,9	11,8	20,0	22,0	547,4	971,2
Јан - Сеп 2022.	10,8	11,6	-177,8	n/a	10,8	129,5	3,2	133,0	69,8	8,4	232,3	6,0	403,2	840,8

Напомена:

Токове директних страних инвестиција у БиХ према NACE 1. Rev1. класификације дјелатности за период 2004-2012 можете наћи на веб страници Директне стране инвестиције (токови и стања) компиловане су у складу с најновијим методолошким упутствима и препорукама Међународног монетарног фонда (ММФ) и Организације за економску сарадњу и развој (OECD). Детаљан методолошки приступ компилацији и презентовању је представљен у ММФ-овом Приручнику за платни биланс - шесто издање и OECD-овом Оквирном концепту дефиниције директних страних инвестиција- четврто издање.

“n/a” у овој дјелатности мање је од три предузећа с директним инвестицијама, те у складу са статистичким стандардима нисмо у могућности приказати износе инвестиција.

Т37: Стање директних страних инвестиција у БиХ по компонентама

- у милионима КМ -

Година	Власничко учешће и задржане зараде	Остали капитал		Укупно директне стране инвестиције
		Задужења	Остало	
2013.	8.871,6	2.632,5	554,7	12.058,8
2014.	8.449,4	3.092,7	550,9	12.093,0
2015.	9.515,7	2.891,1	457,6	12.864,4
2016.	9.698,2	3.057,6	491,9	13.247,7
2017.	10.516,6	3.058,6	373,8	13.949,0
2018.	11.364,4	2.973,0	408,0	14.745,4
2019.	11.663,0	3.184,2	494,7	15.342,0
2020.	12.070,2	2.764,1	568,2	15.402,5
2021.	14.032,4	1.667,0	577,1	16.276,4

Напомена:

Директне стране инвестиције (токови и стања) компиловане су у складу с најновијим методолошким упутствима и препорукама Међународног монетарног фонда (ММФ) и Организације за економску сарадњу и развој (OECD). Детаљан методолошки приступ компилацији и презентовању је представљен у ММФ-овом Приручнику за платни биланс - шесто издање и OECD-овом Оквирном концепту дефиниције директних страних инвестиција - четврто издање.

Т38: Номинални и реални ефективни курс конвертибилне марке

Година	Мјесец	Ефективни курс КМ (2015=100)	
		NEER	REER
2013.		99,81	103,89
2014.		101,10	103,04
2015.		99,98	99,99
2016.		101,13	98,86
2017.		101,82	98,28
2018.		103,34	98,82
2019.		104,10	98,01
2020.		105,75	97,24
2021.		106,79	96,87
2022.		107,63	100,51
2022.	04.	107,34	100,47
	05.	107,41	100,62
	06.	107,76	101,27
	07.	107,28	100,98
	08.	107,30	100,62
	09.	107,31	100,61
	10.	107,64	101,48
	11.	108,14	101,76
	12.	108,64	101,68
2023.	01.	108,80	101,68
	02.	108,76	101,31
	03.	108,80	101,04
	04.	109,21	100,81
	05.	109,14	100,35

Напомена:

Детаљна методолошка објашњења за компилацију и израчун NEER и REER индекса су доступна на веб страници ЦББиХ <http://www.cbbh.ba/content/read/1109?lang=sr>

7. Додатак

СПИСАК БАНАКА

Банке које покрива Главна јединица Сарајево

- ❶ 1. Sparkasse Bank д.д. Босна и Херцеговина Сарајево
- ❷ 2. Bosna Bank International д.д. Сарајево
- ❸ 3. Развојна банка Федерације БиХ д.д. Сарајево
- ❹ 4. ASA Банка д.д. Сарајево
- ❺ 5. ProCredit Bank д.д. Сарајево
- ❻ 6. Привредна банка д.д. Сарајево
- ❼ 7. Raiffeisen Bank д.д. Босна и Херцеговина Сарајево
- ❽ 8. ZiraatBank ВН д.д. Сарајево
- ❾ 9. NLB Banka д.д. Сарајево
- ❿ 10. Унион Банка д.д. Сарајево
- ⓫ 11. Intesa Sanpaolo Banka д.д. Босна и Херцеговина
- ⓬ 12. Addiko Bank д.д. Сарајево

Банке које покрива Главна јединица Мостар

- ❶ 1. Комерцијално – инвестициона банка д.д. Велика Кладуша
- ❷ 2. UniCredit Bank д.д. Мостар

Банке које покрива Главна банка РС Бања Лука

- ❶ 1. Addiko Bank а.д. Бања Лука
- ❷ 2. UniCredit Bank а.д. Бања Лука
- ❸ 3. Нова банка а.д. Бања Лука
- ❹ 4. Наша банка а.д. Бијељина
- ❺ 5. NLB Banka а.д. Бања Лука
- ❻ 6. Atos banka а.д. Бања Лука
- ❼ 7. Банка Поштанска штедионица а.д. Бања Лука
- ❽ 8. MF banka а.д. Бања Лука

- ❶ Чланица програма за осигурање депозита

УПРАВНО ОДБОР И ВИШЕ ОСОБЉЕ

УПРАВНИ ОДБОР:

Предсједавајући и гувернер
др Сенад Софтић

Чланови

мр Шериф Исовић
др Данијела Мартиновић
др Радомир Божић
др Драган Кулина

Вицегувернери
Вицегувернер надлежан за Сектор за статистику, сервисирање спољног дуга, европске интеграције и платне системе
др Жељко Марић

Вицегувернер надлежан за Сектор за монетарне операције, управљање девизним резервама и готовином
мр Марко Видаковић

Вицегувернер надлежан за Сектор за администрацију и финансије
мр Ернадина Бајровић

Главни интерни ревизор

-

Замјеници главног интерног ревизора
мр Едис Ковачевић
Томислав Иванковић

-

Уред водећег економисте
Руководилац уреда
др Белма Чолаковић

Сектор за статистику, сервисирање спољног дуга, европске интеграције и платне системе
Руководни тим
Рената Барић
Ђорђе Рацковић
мр Верица Божић
мр Амир Хациомерагић

Сектор за монетарне операције, управљање девизним резервама и готовином
Руководни тим
мр Емина Ћеман
Весна Папић
Нада Мијовић
Един Сијерчић
мр Видосав Пантић

Сектор за администрацију и финансије
Руководни тим
мр Јасмин Хаџиграхић
Раде Јовановић
мр Весна Паћука
мр Иван Солдо
мр Драган Црногорац
Сулејман Аљовић

Централна банка Босне и Херцеговине – Главна јединица Сарајево, директор
Индира Чаушевић

Централна банка Босне и Херцеговине – Главна јединица Мостар, директор
Силвија Рамљак

Главна банка Републике Српске Централне банке БиХ, директор

-

Филијала Централне банке Босне и Херцеговине на Палама, руководиоца

-

Централна банка Босне и Херцеговине
Филијала Брчко, руководиоца

Припрема:

Штампарија Фојница д.д.

Публиковање и умножавање у образовне и некомерцијалне сврхе
је дозвољено уз обавезно навођење извора.

© Централна Банка Босне и Херцеговине | сва права задржана

